

**Մինչեւ 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող
300 դպրոցների ծրագրում ընդգրկված Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի
Գողթ բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի կառուցման**

**ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱՉԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (լրամշակված)**

Ձեռնարկող՝ <<Լիլանարմ>> ՍՊԸ
Գործադիր տնօրեն՝ Ն. Պողոսյան

Նախագծող՝ Շին-Կոնֆորտ ՍՊԸ
Գործադիր տնօրեն՝ Վ. Աղդայան

Հաշվետվության կազմման պատասխանատու՝ Գ. Աղդայան

Ընդհանուր տեղեկատվություն.....	3
2. Հավելվածներ.....	3
3. Հապավումներ.....	4
4. . ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳԵԱՀԱՏՄԱՆ կազմման իրավական հիմքերը.....	4
5. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ.....	9
6. Ձեռնարկողի անվանումը, գտնվելու վայրը և նպատակը.....	9
7. ՇՄԱԳ հաշվետվության մշակման հիմքերը.....	10
8. ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐԸ.....	10
8.1 Նախատեսվող գործունեության համառոտ նկարագիր.....	10
8.2. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը.....	17
8.2.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը.....	17
8.2.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն.....	17
8.2.3. Կլիմա և օդային ավազան.....	18
8.2.4. Հողային ռեսուրսներ.....	21
8. 2.5.Ջրային ռեսուրսներ.....	22
8.2.6. Կենսաբազմազություն.....	24
8. 2.7. Հատուկ պահպանվող տարածքներ.....	27
8.2.8. Պատմության և մշակութային հուշարձաններ:.....	28
8.2.9. Բնության հուշարձաններ.....	31
8.2.10. Սոցիալ-տնտեսական.....	31
9. Շինարարության ընթացքում իրականացվող գործունեություն նպատակը, բնութագիրը և տեխնիկականտեխնոլոգիական լուծումները.....	32
9.1. Քանդման փուլ.....	33
9.1.2 Շինարարության փուլ.....	33
9.1.3 Շինարարության իրականացման ժամանակացույցը.....	38

10. Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր.....	38
11.Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և վնասակար ազդեցությունների բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը	45
11.1 Օդային ավազան.....	46
11.2 Հողային ռեսուրսներ.....	47
11.3 Ջրային ռեսուրսներ.....	48
11.4 Կենսաբազմազանություն.....	49
11.5 Թափոններ.....	50
11.6 Աղմուկ և թրթռում.....	52
11.7 Արտակարգ իրավիճակներ.....	53
11. 8 Մարդու առողջություն, աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն.....	55
11.9 Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն.....	58
11.10 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ.....	60
11.11 Սոցիալական.....	60
11.12 Լանդշաֆտ.....	61
11.13 Բարեկարգում և Կանաչապատում.....	61
12. Մոնիթորինգ	62
13. Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան	63
14. Բնապահպանական կառավարման պլան՝ մոնիտորինգ.....	83
15.Բողոքների ընթացակարգ.....	89
Գրականություն	89
Հավելված 1, Սեփականության վկայական.....	91
Հավելված 2 Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք.....	93
Հավելված 3, Կադաստրային քարտեզ.....	98
Հավելված 4 Ռոռգման, կոյուղաջրերի, խմելու ջրի տեխնիկական պայմաններ.....	99
Հավելված 5, Տեղեկանք շինարարի հեռացման.....	103
Հավելված 6 Արտակարգ պատահարի մասին հաշվետվության ձև.....	104
Հավելված 7 Բողոքի գրանցման ձև	104
Հավելված 8, Ավազանու որոշում	105

Հավելված 9, Արձանագրություն և մասնակիցների ցանկ	107
Հավելված 10. Պետական տուրքի անդորրագիր	111
Հավելված 11 Կանաչապատման հատակագիծ	112
Հավելված 12 Ծինհրապարակի գլխավոր հատակագծեր (I և II փուլ)	113
Հավելված 13, Իրավիճակային հատակագիծ	115

Ընդհանուր տեղեկատվություն.

Ծրագրի անվանում	«Մինչեվ 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ»-ի ծրագրում ընդգրկված Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրի դպրոցի կառուցում
Պատվիրատու	Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամ
Ձեռնարկող	Շին-Կոմֆորտ ՍՊԸ
Ձեռնարկողի հասցեն	իրավաբանական ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, ք. Գավառ Ազատության 35/33
Ձեռնարկողի գործունեության տարածք	փաստացի ՀՀ Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայր
Ձեռնարկողի էլեկտրոնային փոստ	հեռախոս, (093)8103 51, vigenpapmisho@gmail.com
Հաշվետվության խորհրդատու	կազմման Գ. Աղդալյան

2. Հավելվածներ

- [Հավելված 1.](#) Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայական
- [Հավելված 2.](#) Ճարտարապետա-հատակագծային առաջադրանքը
- [Հավելված 3.](#) Տարածքի հատակագիծը, կադաստրային քարտեզը
- [Հավելված 4.](#) Ոռոգման, խմելու ջրի և կոյուղաջրերի տեխնիկական պայմաններ
- [Հավելված 5](#) Տեղեկանք շինարարի հեռացման
- [Հավելված 6](#) Արտակարգ պատահարի մասին գրանցման ձև

[Հավելված 7](#) Բողոքի գրանցման ձև

[Հավելված 8](#) Ավագանու որոշում

[Հավելված 9.](#) Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ

[Հավելված 10.](#) Պետական տուրքի անդորրագիրը

[Հավելված 11.](#) Կանաչապատման նախագիծ

[Հավելված 12](#) Շին. Հրապարակի գլխավոր հատակագծեր (I, II փուլ)

Հավելված 13 Իրավիճակային հատակագիծ

3. Հապավումներ.

ՇՄԱԳ-Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում

ՀՏԶՀ- Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամ

ՀՀՇՆ-Հայաստանի Հանրապետության Շինարարական Կլիմայաբանություն

ՇՄՆ-Շրջակա միջավայրի նախարարություն

4. . ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ կազմման իրավական հիմքերը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումն իրականացվում է համաձայն՝ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» 2014թ.- ի ՀՕ-110 ՀՀ Օրենքում՝ 2023թ. մայիսի 3-ի փոփոխություններ կատարելու մասին օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք)՝ սահմանված դրույթներին համապատասխան: Այն կարգավորում է շրջակա միջավայրի վրա հիմնադրության փաստաթղթի և նախատեսվող գործունեության ազդեցության փորձաքննության իրավական, տնտեսական և կազմակերպական հիմունքները: Բոլոր նախատեսվող գործունեությունները, որոնք կարող են ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, մինչև իրականացումը ենթակա են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) և փորձաքննության:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք («Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-522-Ն (ընդունված 1994թ. և լրամշակված 5 2022թ.)- կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը: Մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները: «Պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության եվ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (1998թ.) - Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններն են՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց գրաված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական,

վիճաբանական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք (2006)- սահմանում է հատուկ պահպանվող տարածքներն, ինչպես նաև դրանց կառավարման ընթացակարգերը: Նախատեսում է հատուկ պահպանվող տարածքները, առանձնացնելով չորս տեսակ՝ պետական արգելոցներ, պետական պահուստավորման հողեր, ազգային պարկեր, բնական հուշարժաններ, դրանց որոշման և ղեկավարելու գործընթացները:

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (1999թ.) – Ապահովում է բուսական տեսակների (ֆլորայի) և դրանց առաջացրած համակեցությունների (բուսականության) բազմազանության, աճելավայրերի և էկոհամակարգերի հավասարակշռվածության վրա մարդու բացասական ներգործության կանխարգելումը: Իրականացնում է բուսական աշխարհի, դրա գենոֆոնդի և ցենոֆոնդի բազմազանության, աճելավայրերի պահպանության քանակական և որակական, բուսական աշխարհի շարունակական օգտագործման և վերարտադրության գիտականորեն հիմնավորված ապահովումը, բուսական աշխարհի օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, բուսական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունը և պարտականությունների կատարումը:

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (2000թ.)–Սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը: Նախատեսում է գենոֆոնդի և տեսակային բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, բնականոն վերարտադրության ապահովումը, կենդանիների բնակության միջավայրի ամբողջականության խախտման կանխումը, 6 կենդանական տեսակների և դրանց պոպուլյացիաների ու համակեցությունների ամբողջականության, կենդանիների միգրացիայի ուղիների պահպանությունը, կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառներում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունն ու պարտականությունների կատարումը:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001թ.) -Սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսվարման տարբեր կազմակերպահրավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը: Կարգավորում է հողային պաշարների կառավարման, տիրապետման,

օգտագործման և տնօրինման բնագավառում պետական քաղաքականության ուղղությունների սահմանումը, հողային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունումն ու դրանց կատարման վերահսկողությունը, հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության, հողատեսքերի և գործառնական նշանակության դասակարգումը, հողի մոնիթորինգի, հողաշինարարության, հողերի հետազոտմանն ուղղված գործունեության լիցենզավորման միասնական սկզբունքների սահմանումը և այլն:

«Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ.) - Սահմանվում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ հողային ֆոնդում առկա բոլոր հողամասերի օգտագործման և պահպանության վրա՝ անկախ դրանց նպատակային նշանակությունից, սեփականության և (կամ) օգտագործման իրավունքի սուբյեկտներից:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքը (2004 թ.)-սահմանում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների, մարդու կյանքի և առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման համար իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«ՀՀ ջրային օրենսգիրք» (2002) - Նպատակը երկրի ջրային ռեսուրսների պահպանության, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման միջոցով 7 քաղաքացիների և տնտեսության կարիքների բավարարման և ապագա սերունդների համար ջրային ռեսուրսների պահպանման համար իրավական հիմքերի ապահովումն է:

«ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ օրենք / Ընդունված է 2001 թվականի մարտի 7-ին/ Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմինների, սույն օրենքին համապատասխան էներգետիկայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձանց և էլեկտրական, ջերմային էներգիա ու բնական գազ սպառողների փոխհարաբերությունները:

ՀՀ կառավարության որոշումներ

- ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N72-Ն որոշում «ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»
- ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N71-Ն որոշում «ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»
- ՀՀ կառավարության 14.08.2008 թ. N 967-Ն որոշում «ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին»

- ՀՀ կառավարության 02.11.2017 թ. N 1404-Ն որոշում «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 20.07.2006.N 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»
- ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. N781-Ն որոշում «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին»
- ՀՀ կառավարության 08.02.2018թ. N108-Ն որոշում «Բնակավայրերի կանաչ գոտիների չափերին և տեսակային կազմին ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 30.10.2008 թ. N1318-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»
- ՀՀ կառավարության 28 դեկտեմբերի 2023 թ. «Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2014 Թվականի Նոյեմբերի 19-ի N 1325-Ն Որոշման Մեջ Փոփոխություն Կատարելու մասին» N 2343 - Ն որոշում:
- ՀՀ կառավարության 8 հոկտեմբերի 2009 թվականի «Կենտրոնացված կոյուղացանց չունեցող համայնքներում նոր կառուցվող օբյեկտների համար կոյուղաջրերի տեղային մաքրման կայանների պարտադիր տեղադրման նորմերը հաստատելու մասին» N 1142-Ն որոշում:
- ՀՀ կառավարության 394-Ն որոշում (փոփ. 21 մարտի 2024 թվականի):
Սույն հաշվետվության պատրաստման ընթացքում հաշվի են առնվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության «Մինչեվ 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ»-ի ծրագրում ընդգրկված դպրոցների ցանկը հաստատելու եվ ցանկում ընդգրկված դպրոցների համար սահմանված շինարարական աշխատանքների՝ կառուցման, վերակառուցման կամ հիմնանորոգման համար միջամտության աստիճանի ընտրության չափորոշիչները սահմանելու մասին» 30 նոյեմբերի 2023 թվականի N 2093-Ն որոշման մասին օրենքը, ինչպես նաև ՀՀ կողմից վավերացրած բնապահպանական միջազգային պայմանագրերի պահանջները, ինչպես նաև Հայաստանը վավերացրել է մի շարք միջազգային համաձայնագրեր (բերված են ստորև) և կոնվենցիաներ՝ կապված շրջակա միջավայրի կառավարման խնդիրների հետ (ցանկն առկա է ՀՀ ՇՄՆ <http://www.mnp.am/> ինտերնետային էջում).

Միջազգային համաձայնագրեր

«Եվրոպայի վայրի բնության և բնական միջավայրի պահպանության մասին» կոնվենցիա(Բեռն)

- «Միջազգային կարևորության խոնավ տարածքների մասին, հատկապես որպես ջրաթռչունների բնակավայր» կոնվենցիա (Ռամսար.)

- «Միգրացվող վայրի կենդանիների տեսակների պահպանության մասին» կոնվենցիա (Բոնն)
- «Անհետացման եզրին գտնվող վայրի կենդանական ու բուսական աշխարհի տեսակների միջազգային առևտրի մասին» կոնվենցիա (CITES) (Վաշինգտոն)
- Լանդշաֆտների եվրոպական կոնվենցիա (Ֆլորենցիա)
- «Համաշխարհային մշակութային և բնական ժառանգության պահպանության մասին» կոնվենցիա (Փարիզ.)
- ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիա (Նյու Յորք)
- «Կենսաբանական բազմազանության մասին» կոնվենցիա (Ռիո-դե-ժանեյրո)
- «Կայուն օրգանական աղտոտիչների մասին» կոնվենցիա (Ստոկհոլմ) (2003թ.վավերացվել է ՀՀ կառավարության կողմից)
- «Վտանգավոր թափոնների անդրսահմանային փոխադրման և դրանց հեռացման նկատմամբ հսկողություն սահմանելու մասին» կոնվենցիա (Բազել): Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:
«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13,14,15,16, Գլուխ 6):

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 “Շինարարությունում նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ.

Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին” N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից: Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Համաձայն Օրենքի՝ գործունեությունները դասակարգվում են 2 կատեգորիաների՝ Ա, և Բ: Ըստ Օրենքի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության

աստիճանի, նախատեսվող գործունեությունը դասակարգվում է «Բ» կատեգորիայի քանի որ ընդհանուր կառուցապատվող տարածքի մակերեսը գերազանցում է 1500 մ²-ը (դպրոցի նոր կառուցվող մասնաշենքի կառուցապատման մակերեսը կազմում է 3300 մ², ընդհանուր մակերեսը կազմում է 15900մ², որից կանաչապատման մակերեսը կազմում է 5930քմ մակերեսն է:

Համաձայն Օրենքի լիազոր մարմինը՝ շրջակա միջավայրի նախարարությունը իրականացում է հիմնադրության փաստաթղթի և նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, տրամադրում է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական եզրակացություն:

Սույն Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը մշակված է ՀՀ Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի կառուցման համար, որի նախագծային տեղակայումն իրականացվել է «Շին-Կոմֆորտ» ՍՊ ընկերության կողմից:

Գողթ բնակավայրի հիմնական դպրոցի կառուցումն իրականացվելու է ՀՀ պետական բյուջետային միջոցների հաշվին՝ պետական կարիքների համար:

5. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նպատակը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նպատակն է բացահայտել նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում կանխատեսվող բնապահպանական ազդեցությունները (շրջակա միջավայրը աղտոտող վնասակար նյութեր, թափոններ և այլ գործոններ), վերլուծել ու գնահատել դրանք, ցույց տալ, որ հնարավոր բացասական ազդեցությունների կանխարգելման, չեզոքացման և/կամ նվազեցման համար նախատեսված են անհրաժեշտ միջոցառումները: Գնահատման նպատակն է նաև նույնականացնել հնարավոր սոցիալական ազդեցությունները և օգուտները:

Ըստ "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" օրենքի փորձաքննության ենթակա են օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ, 6-9-րդ մասերով, ինչպես նաև օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված՝ նախատեսվող գործունեության տեսակների ՇՄԱԳ հաշվետվությունները և նախագծային փաստաթղթերը:

6. Ձեռնարկողի անվանումը, գտնվելու վայրը և նպատակը

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է Շին-Կոմֆորտ ՍՊԸ կողմից որի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, ք. Գավառ

Ազատության 35/33: Գողթի միջնակարգ դպրոցի շենքի կառուցումը նախատեսվում է իրականացնել Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրի գոյություն ունեցող դպրոցի տարածքում՝ «Մինչեվ 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ» ծրագրի շրջանակներում, ՀՀ կառավարության 394-Ն որոշման համաձայն: Նախատեսվող գործունեության նպատակն է՝ կառուցել համապատասխան ստանդարտներով և ժամանակակից պահանջներով դպրոցի նոր շենք: Ծրագրի իրականացնող է Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամը (ՀՏԶՀ)՝ ՀՀ կառավարության պետական բյուջեի միջոցներով:

7.ՇՄԱԳ հաշվետվության մշակման հիմքերը

Նախատեսվող դպրոցի կառուցման հայտը մշակված է հիմք ընդունելով.

- դպրոցի կառուցման նախագծային փաստաթղթերը,
- տեղամասի ինժեներատեխնիկական հետազոտությունների հաշվետվությունը,
- համապատասխան համաձայնությունները և թույլտվությունները,
- սեփականության վկայականը՝ [Հավելված 1](#)
- ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը՝ N 16 տրված՝ 12.03.2024թ.: [Հավելված 2](#)

8. ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐԸ

8.1 Նախատեսվող գործունեության համառոտ նկարագիր

ՀՀ Կոտայքի մարզի Գողթի հիմնական դպրոցը գտնվում է Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրում:

Դպրոցի տարածքն իրենից ներկայացնում է մասնակի կառուցապատված տարածք, որն ունի պարզ երկրաչափական հորինվածք: Դպրոցն ապահովված է կադաստրային փաստաթղթերով (անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայականը բերված է հավելված 1-ում): Դպրոցը կառուցված է 1976թ.-ին, սովորում է 380 երեխա Դպրոցի ընդհանուր տարածքում ռելիեֆի բացարձակ նիշերը տատանվում են 1615.0-1617,0 մետրերի սահմաններում: Ռելիեֆի նիշերի տարբերությունը 2 մ է: Համաձայն սեփականության վկայականի տարածքում առկա է 2548.45 քմ մակերեսով դպրոց, 568.48 քմ մակերեսով հանրակացարան և 23.6 քմ մակերեսով կաթսայատուն: Հարակից տները և հեռավորությունը նախատեսվող դպրոցից ներկայացված է հավելված 13-ում:

Համաձայն տեխնիկական առաջադրանքի, նախագծվող դպրոցը կառուցվելու է ներկայիս դպրոցի մասնաշենքի հարակից տարածքում, այնուհետև նախատեսվում է քանդել դպրոցը և կաթսայատունը, դրանց տեղում իրականացնել բարեկարգում և մարզահրապարակի կառուցում: Դպրոցի տարածքում ներկայիս գոյություն ունեցող շենք-շինությունները սեյսմիկ անվտանգության տեսանկյունից գնահատվել են IV կատեգորիա՝ այսինքն ունեն բարձր ռիսկայնություն, ինչի արդյունքում քանդման/ապամոնտաժման աշխատանքները նախատեսված են դրանց ամբողջ ծավալում: Այդ աշխատանքներն ընդգրկվելու են.

- գլխավոր մուտքի և մուտքերի հարթակների և աստիճանների ապամոնտաժում,
- միջհարկային սալերի, պատերի և միջնորմերի կազմատում,
- տանիքի ծածկույթների ապամոնտաժում,
- պատուհանի և դռների ապամոնտաժում՝ շեպերի քանդումով,
- շենքի ներսում առկա ինժեներական ենթակառուցվածքների ապամոնտաժում և այլն:

Նոր իրականացվող դպրոցը նախատեսվում է տեղադրել հողամասի երկարությամբ՝ փողոցին զուգահեռ, ինչը կապահովի լսարանների գերակշիռ մասին հարավային կողմնորոշում: Նախատեսվում է ունենալ բացօթյա մարզադաշտ, վազքուղի, իսկ ընդհանուր տարածքը նախատեսվում է բարեկարգել և կանաչապատել:

Համաձայն էսքիզային նախագծի դպրոցը երկհարկանի է:

Առկա է նկուղային հարկ, որի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 572 մ²: Շենքի ծավալում նախատեսվում է ունենալ ներքին բակ՝ լսարանների նուսավորություն ապահովելու և լրացուցիչ ռեկրեացիոն գոտի ստեղծելու համար: Առաջին հարկի մակերեսը կազմում է մոտ 3200 մ²: Հարկում տեղակայված են 1-ին ից մինչև 5-րդ դասարանների լսարանները, նախադպրոցական դասարանը, գրադարանն ու համակարգչային տեխնիկայի կաբինետը, ուսուցչանոց-մեթոդկաբինետը, տնօրենի և փոխտնօրենի աշխատասենյակներն իրենց ընդունարանով, աշխատանքի ուսուցման կաբինետը, բժշկի սենյակը, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների կաբինետը, սպորտդահլիճը իրեն կից հանդերձարաններով և մարզիչի սենյակով, ճաշարանը և խոհանոցը, ինչպես նաև թվով 3 սանհանգուցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ: Նախատեսված է նաև սանհանգույց հաշմանդամների համար: Մուտքային գոտուն կից տեղակայված են հաշմանդամների համար նախատեսված վերելակը, ծնողների սպասասրահը ինչպես նաև երկրորդ հարկի հետ կապ

ստեղծող ամֆիթատրոն: Երկրորդ հարկի մակերեսը կազմում է մոտ 2560 մ²: Հարկում տեղակայված են 6-ից մինչև 12-րդ դասարանների լսարանները, 2 լեզվի կաբինետ, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների կաբինետը, ռեսուրսային կենտրոնը, ուսուցչանոց-մեթոդկաբինետը, կենսաբանության և քիմիայի մասնագիտացված լսարանը իրեն կից լաբորատորիայով և լաբարանտական սենյակով, ֆիզիկայի մասնագիտացված լսարանը իրեն կից լաբորատորիայով, ռազմագիտության կաբինետը, հանդիսությունների դահլիճը իրեն սպասարկող սենյակների խմբով, թվով 4 սանհանգույցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ:

Դպրոցն ունի 35 մ x 91.5 մ առանցքային չափեր և սեյսմիկ կարող բաժանված է 2 հավասար մասնաշենքերի: Միջանցքների առանցքային չափը կազմում է 3,5 մ՝ որոշ տեղամասերի լայնացումներով: Դասասենյակներն ունեն 7 մ x 7 մ առանցքային չափեր, իսկ դրանց միջին մակերեսը կազմում է 48 մ²: Առաջին հարկի բարձրությունը հատակից հատակ կազմում է 3.3 մ: Երկրորդ հարկի բարձրությունը փոփոխական է՝ ստորին մասում կազմում է 3.0 մ ծածկի տակ: Սպորտային դահլիճի բարձրությունը հատակից մինչև կոնստրուկցիայի ստորին նիշ կազմում է 7.8 մ, իսկ հանդիսությունների դահլիճի բարձրությունը հատակից մինչև կոնստրուկցիայի ստորին նիշ կազմում է 4.5 մ:

Տանիքների թեքությունը կազմում է 7 աստիճան: Տանիքի հարավ նայող լանջին նախատեսվում է տեղադրել արևային մարտկոցներ: Կառույցի արտաքին պատերը իրենցից ներկայացնում են 20 սմ ե/բ կոշտություններ, արտաքին 10 սմ ջերմամեկուսիչ շերտ և տրավերտինե երեսպատում՝ Ց/Ա շաղախով ամրանային ցանցի վրա: Դպրոցը նախատեսվում է համալրել կաթսայատնով: Նախագիծը մշակված է համաձայն ՀՀՇՆ 30-01-2014 Քաղաքաշինություն քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի հատակագծում եվ կառուցապատում ՀՀՇՆ 21-01-2014 Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն նորմերին համապատասխան:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել: Կանաչապատումը իրականացվելու է տարածաշրջանին բնորոշ ծառատեսակներով և բուսականությամբ, որի համար ընկերության կողմից կմշակվի համապատասխան բարեկարգման, կանաչապատման և արդիականացման դեմոնստրացիոն:

Գործունեությունն իրականացվում է <<Մինչեվ 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ>> ծրագրի շրջանակներում: Նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով

շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները կառաջանան շինարարության փուլում, կապված՝ հողային աշխատանքների, մեքենաների և շինտեխնիկայի շահագործումից առաջացող ծխագազերի արտանետումների, շինտեխնիկայի շահագործման և ավտոտրանսպորտի տեղաշարժի արդյունքում աղմուկի մակարդակի ավելացման, թափոնների կառավարման, բետոնային աշխատանքների հետ, որոնք կլինեն կարճաժամկետ:

Դպրոցի կառուցման տեխնիկա-տնտեսական ցուցանիշներ են.

1. Հողամասի ընդհանուր մակերեսը՝ 16839 մ² (100%)
2. Ընդհանուր կառուցապատման մակերեսը՝ 4909մ² (29.15 %)
3. Բարեկարգման մակերես 11930 մ² (70.89 %), որից
4. Կանաչապատման մակերեսը՝ 6480 մ²
5. Կաթսայատուն՝ 66մ²

Շահագործման ընթացքում ջրամատակարարման հաշվարկային ելքերը կազմելու են.

- Սառը ջրամատակարարումը կազմելու է 1,2լ /վրկ,
- ներքին հակահրդեհային ջրամատակարարումը՝ 2x2.5 լ/վրկ,
- արտաքին հակահրդեհային ջրամատակարարումը՝ 10 լ/վրկ,

Տարածքի ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրությունների եզրակացության հիման վրա պարոզվել է, որ տարածքում 9 և 15 մ խորությամբ ստորերկրյա ջրեր չեն հայտնաբերվել:

Ըստ սեյսմիկ հատկության՝ ՀՀՇՆ 20-04-2020թ.-ի տեղազննվող շրջանը գտնվում է II սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max} = 0.4g$ արագացմամբ:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը նախկին դպրոցի տարածքն է: Տարածքը պարսպապատված է, տարածքի փաստացի մակերեսը 1.5432 հա: Տարածքում առկա են պտղատու ծառեր, մոտ 10 հիվանդ խնձորենիներ են, բարդիներ 20 հատ, և մի քանի եղևնի: Համայնքի հետ համաձայնեցումից հետո պտղատու հիվանդ ծառերը կտրվելու են, քանի որ գտնվում են նախատեսվող դպրոցի տարածքում: Մնացած պտղատու ծառերը՝ սալորի, տանձենի, համայնքի համապատասխան մասնագետի հետ միասին կտեղափոխվեն: Հատված ծառերի փոխարեն կիրականացվի փոխհատուցում՝ 1:2 հարաբերությամբ: Կից գտնվում են՝ ներհամայնքային նշանակության

ճանապարհ, կից տարածքներով անցնող ինժեներական գծեր և հաղորդակցուղիներ և կիսաավերակ կառույց, որը ենթակա է քանդման: Հարևանությամբ գտնվում են բնակելի տներ, հողամասեր և այլ տարածքներ: Գործունեության տարածքում բացակայում են բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, պատամամշակությանին հուշարձանները:

Ինժեներա-երկրաբանական ուսումնասիրություններ

2024թ. ապրիլ-մայիս ամիսներին «Գեոզոն» ՍՊԸ-ի կողմից կատարվել են նախատեսվող գործունեության տարածքի ինժեներա-երկրաբանական ուսումնասիրությունների գնահատման աշխատանքներ:

Գեոզոն ՍՊԸ ընկերության կողմից ճարտարագիտաերկրաբանական հետազննությունների ընթացքում փորվել են 5 հատ հորատանցքեր, որոնցից չորս հատ 9 մետր խորությամբ, մեկ հատ 15 մետր խորությամբ, ընդհանուր 51 գծամետր խորությամբ ծավալով: Հորատանցքերի հիման վրա կազմվել են ինժեներաերկրաբանական կտրվածքներ, ինչպես նաև օգտագործվել են ֆոնդային տվյալները: Հորատանցքերի արդյունքները և ֆոնդային նյութերի

տվյալները թույլ են տալիս շերտերի նկարագրությունը տալ 15,0 մետր խորությամբ՝ համաձայն ըստ ՇՆՁ I-2.101-2002 (ձեռնարկ ՀՀՇՆ I-2.01-99 նորմերի):

Ռելիեֆ, մորֆոլոգիական կառուցվածք և հիդրոերկրաբանական պայմաններ

Ըստ «Գեոզոն» ՍՊԸ կողմից տրված ինժեներաերկրաբանական հետազոտությունների՝ հիդրոերկրաբանական տեսակետից հետազննվող տեղամասում հորատման ընթացքում ստորերկրյա ջրեր չեն բացահայտվել: Դրանք գտնվում են հարակից ձորակների գետահունների մակարդակներում կամ դուրս են գալիս աղբյուրների ձևով:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթներ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը, ճահճացումը, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում նախագծվող կառույցի վրա՝ բացակայում են:

Տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են՝ հողաբուսական շերտը, կավային գրունտները, խճային, խճավազային խարամացած գրունտները:

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից տարածքը տեղադրված է հրաբխային սարավանդի սահմաններում, Ազատ գետի կիրճի ափին, բարձրադիր սարահարթում: Այստեղ գերակշռում են լեռնատափաստանային և լեռնաշագանակագույն հողերը, Գետահովիտներում կուլտուրացված ոռոգվող հողեր են: Բարձրադիր մասերում տարածված են խոտհարքներն ու ամառային արոտավայրերը Գառնի և Հացավան գյուղերի հարավային սահմանով անցնում է Ազատ գետը, իսկ արևմտյան մասում տեղակայված է Ազատի ջրամբարը: Ազատ գետի կիրճի երկարությամբ, որոնց համար հիմնական հիդրոգրաֆիական զարկերակն են հանդիսանում Ազատ և Գողթ գետերն իրենց վտակներով:

Գրունտների նկարագրությունները

Շերտ-1-ը իրենից ներկայացնում է հողաբուսական շերտ: Շերտի անցած հզորությունը 2,0-3,0 մետր են: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն СНиП IV-5-82-ի ժողովածու 1, աղ.1-ի II (96) կարգ է:

Շերտ-2 (el- el-Pg₂²) Կավավազային գրունտ՝ խճավազի պարունակությամբ:

Գրունտը կարբոնատացված է (սպիտակահողեր): Էյուվիալ նստվածքներ են: Շերտի անցած հզորությունը 0,7-2,1 մետր է: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՇՈՒՄ IV-5-82-ի ժողովածու 1, աղ.1 II (34B) կարգ է: **Շերտ-3** (el-del- el-Pg²) Պինդ ավազակավ: Գրունտը թույլ խոնավ է: Էյուվիալ-դեյուվիալ նստվածքներ են: Շերտի անցած հզորությունը 4,5-7,4 մետր է: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՇՈՒՄ IV-5-82-ի ժողովածու 1, աղ.1 III (33r) կարգ է:

Շերտ-4 (el-Pg²) Խճաբեկորային գրունտ խճավազի պարունակությամբ: հրաբխային առաջացումներ են: Շերտի անցած հզորությունը 0,7-1,7 մետր է: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՇՈՒՄ IV-5-82-ի ժողովածու 1, աղ.1 70%V(6д)/ 30%Vр (6д) կարգ է:

Շերտ-5 (el-Pg²) Խճավազային, խճային, ավազային գրունտ (խարամներ): Էյուվիալ առաջացումներ են: Շերտի անցած հզորությունը 2,4-4,8 մետր է: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՇՈՒՄ IV-5-82-ի ժողովածու 1, աղ.1 III (40B) կարգ է:

Այսպիսով, ըստ ինժեներաերկրաբանական հետազոտությունների՝ բոլոր տվյալների համադրմամբ կարելի է ասել հետևյալը, որ առաջինը հողաբուսական շերտն է, երկրորդը կավավազային շերտն է, երրորդը պինդ ավազակավային շերտն է, չորրորդը՝ խճաբեկորայինը, հինգերորդը խճային, խճավազային, ավազային շերտն է:

Ըստ ինժեներաերկրաբանական կառուցվածքի առանձնահատկությունների, լաբորատոր փորձարկման արդյունքում արխիվային նյութերի համադրմամբ, կարելի է եզրակացնել հետևյալը. Շերտ1-ը և Շերտ2-ը չդիտարկել, որպես բարենպաստ գրունտներ հիմնատակի համար: Խորհուրդ է տրվում կառույցների հիմնատակերի համար, պահպանելով համասեռությունը, որպես առավել բարենպաստ գրունտներ դիտարկել Շերտ 3-ը, Շերտ 4-ը, Շերտ 5-ը: Կատարել ինժեներական միջոցառումներ բացառելու դեպի հիմքերի գրունտներ ջրերի թափանցումը: Տեղամասում 9 և 15 մետր խորությամբ փորված հորատանցքերով ստորերկրյա ջրեր չեն բացահայտվել: Գրունտների սեյսմիկ հատկությունները (գրունտների սեյսմիկ կարգ) ըստ ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրության գրունտների տվյալների և ընդհանուր լիթոլոգիական կտրվածքի հիման վրա Շերտ-3-ը, Շերտ-4-ը և Շերտ-5-ը համապատասխանում են II-րդ սեյսմիկ կարգին:

Տեղամասը երկրաբանական և հիդրոերկրաբանական պայմանների տեսանկյունից պիտանի է կապիտալ շինությունների համար՝ խորհուրդներին

հետևելու պարագայում:

Տարածքը հարակից է ներհամայնքային նշանակության ճանապարհին:

8.2. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը

8.2.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը.

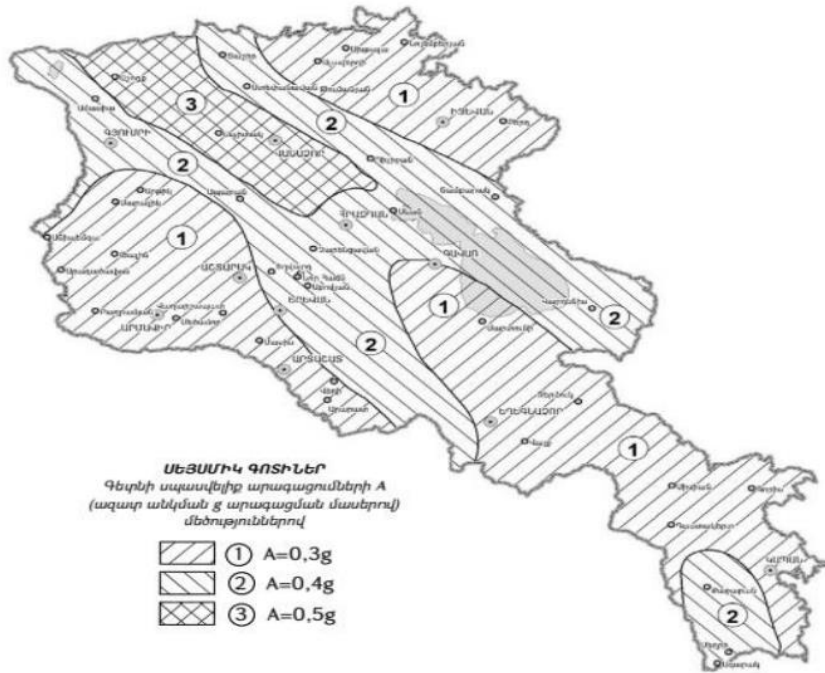
Կոտայքի մարզը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական մասում, ծովի մակերևույթից մոտ 900- 2500մ բարձրության վրա: Տարածքն ընդգրկում է Հրազդան գետի վերին և միջին ավազանը, ինչպես նաև Մարմարիկ գետի ավազանն ամբողջությամբ: Հյուսիսից սահմանափակվում է Գուֆանասար, իսկ հյուսիս-արևելքից՝ Հատիսի լեռնազանգվածներով: Հարավ-արևմուտքում աստիճանաբար ցածրանալով՝ ձուլվում է Արարատյան դաշտին: Հիմնական լեռնագրական միավորներն են Կոտայքի և Եղվարդի բլրաալիքային սարավանդները, Մարմարիկի վտակներով կտրտված Փամբակի լեռնաշղթայի լանջերը, Գեղամա լեռնաշղթայի լեռնաճյուղերն ու լավային հոսքերը: Կոտայքի մարզի բնական պայմաններն ու հարստությունները բազմազան են: Մարզի տարածքն աչքի է ընկնում բարձր լեռնագագաթներով ու խորը կիրճերով, լայնարձակ գետահովիտներով ու մեղմաթեք սարավանդներով, լավաների մեջ գոյացած բազալտե սյունաձև առանձնացումներով՝ անձեռակերտ բազմանիստ պրիզմաների տեսքով:

Հրազդան գետի ձախափնյա հատվածն իրենից ներկայացնում է Գեղամա զանգվածից հոսող լավային հոսքերից առաջացած սարահարթ՝ ծածկված տարբեր բարձրության բլուրներով: Տարածաշրջանի աշխարհագրական դիրքն ընդհանուր առմամբ նպաստավոր է: Մարզում Գեղամա լեռները կազմող հրաբխային ապարների մեջ ներծծվող ջրերի աղբյուրների տեսքով դուրս են գալիս լեռների ստորոտներում, ինչպես նաև Հրազդան և Ազատ գետերի կիրճերում, որոնցից են Քառասունակնի, Արզնիի և Գառնիի աղբյուրները: Այստեղ է գտնվում Գեղարդի վանքը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային ժառանգության ցանկում գրանցված միակ օբյեկտն է, որը գտնվում է Կոտայքի մարզի տարածքում:

8.2.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն

Շրջանի սեյսմիկ պայմանները. Տարածաշրջանի ինժեներատեղրաբանական պայմանները բարենպաստ են: Տարածաշրջանի երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են վերին-կավիճ, միջին-միոցենի հասակի մետամորֆիզացված բյուրեղացված թերթաքարերը, մարմարային ապարները, չորրորդական հասակի անդեզիտաբազալտներով և անդեզիտադալիտներով լավաները՝ ծածկված կրաքարերով, նստվածքային և հրաբխային ապարներով, ավազային և խոշորաբեկորային գրունտներով:

Շրջանի սեյսմիկ պայմանները. համաձայն ՀՀՇՆ-20.04.2020թ.-ի

Նկար 1 Սեյսմիկ գոտիների սխեմատիկ պատկեր

նորմատիվային փաստաթղթի՝ ըստ սեյսմիկ հատկության տարածաշրջանը գտնվում է II սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max}=0.4g$ արագացմամբ, 9 և ավելի բալլ սեյսմիկությամբ (նկ. 1) :

8.2.3. Կլիմա և օդային ավազան

Նախատեսվող գործունեության տարածքի կլիմայական պայմանները ներկայացված են՝ ըստ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ II-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթղթի: Ուսումնասիրվող տարածքի կլիմայական պայմանները ըստ Հ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ 22-01-2023 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթղթի՝ Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրի տարածքի համար բնութագրական են հետևյալ կլիմայական ցուցանիշները: Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է «չափավոր» կլիմայական շրջանում: Բնորոշ է չափավոր ամառը՝ հուլիսի օգոստոսի միջին ամսական ջերմաստիճանը $22,0^{\circ}\text{C}-21,5^{\circ}\text{C}$ է, միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը՝ 64% (ժ.15-ին): Հունվարի միջին ամսական ջերմաստիճանը $-4,9^{\circ}\text{C}$ է: 9 Ստորև աղյուսակի տեսքով բերվում է մի քանի կլիմայական տվյալներ՝ ըստ Գառնիի օդերևութաբանական կայանի դիտարկումների:

Օդի ջերմաստիճան, °C

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Բարձրություն ծովի մակարդակից, մ	Միջին ջերմաստիճանը ըստ ամիսների, °C												Միջին տարեկան, °C	Բացարձակ նվազագույն, °C	Բացարձակ առավել լագույն, °C
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Գառնի	1422	-4.9	-3.2	2.1	8.9	13.8	18.1	22,0	21.5	17.2	10.5	4.2	-2.2	9,0	-30	38

Օդի հարաբերական խոնավությունը (%)

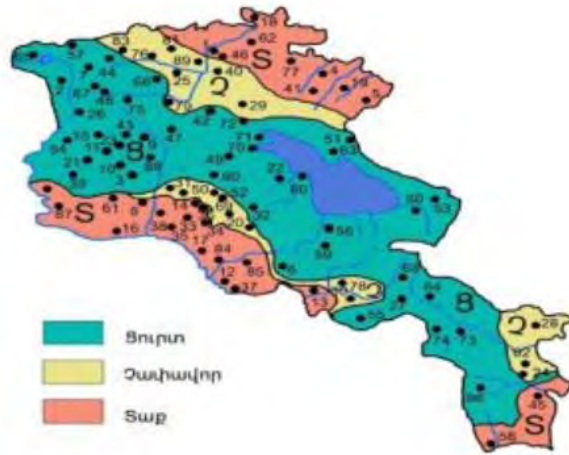
Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %														
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան, %	Միջին ամսական ժամը 15-ին	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		ամենացուրտ ամսվա %	ամենաշոգ ամսվա, %
Գառնի	76	72	66	61	61	57	53	53	55	63	71	76	64	71	39

Քամու արագությունը 25 տարվա ընթացքում 24մ/վ է, 50 տարվա ընթացքում 29մ/վ: Ձյան նորմատիվային ճնշումը՝ 50կգ/մ² է: Քամու արագության նորմատիվային ճնշումը՝ 70կգ/մ² է:

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	միջին ամսական												Ձնածածկույթ			
	Տեղումների քանակը												Առավելագույն տասնօրյա- կային բարձրու- թյունը, սմ	Տարվա մեջ ձնածածկույթով օրերի քանակը	Ձյան մեջ ջրի առավել- լագույն քանակը, մմ	
	ըստ ամիսների											Տարե- կան				
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Գառնի	35	36	52	66	75	42	20	11	17	40	41	35	470	74	79	134
	22	28	49	43	40	47	35	37	48	48	32	31	49			

Նկար 2 Կլիմայական շրջանցման սխեմատիկ քարտեզ

Օդային ավազան. Հայաստանի հանրապետության տարածքում օդային ավազանի աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից՝ հանրապետության տարածքի 45 (այդ թվում՝ 6 դժվարամատչելի և 3 մասնագիտացված) օդերևութաբանական կայանում: Մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 15 հիմնական անշարժ ակտիվ նմուշառման դիտակայանում, որտեղ դիտարկումներն իրականացվում են ամենօրյա կտրվածքով և 214 շաբժական՝ պասիվ նմուշառման դիտակետում, որտեղ իրականացվում են շաբաթական դիտարկումներ: Անշարժ դիտակայաններում կատարվում է հիմնական աղտոտող նյութերի՝ ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, փոշու, փոշու մեջ պարունակող մետաղների և գետնամերձ օզոնի (որպես երկրորդային աղտոտիչ) մոնիթորինգ, իսկ շաբժական դիտակետերում՝ ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի մոնիթորինգ: Օդի որակի գնահատումը կատարվում է սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների կիրառմամբ համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թ. փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշման:

Օդի աղտոտվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը բերված է ըստ «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կայքում տեղադրված «Վնասակար նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաներ բնակավայրերում, որտեղ բացակայում են մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտարկումները» ժամանակավոր առաջարկություններից, ինչը

հրապարակված է (<http://meteomonitoring.am/page/1591>), ըստ որի օդի որակը բնութագրող որոշ պարամետրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը բերված է հետևյալ աղյուսակում:

Բնակչության քանակը (հազար մարդ)	Ֆոնային կոնցենտրացիաներ (մգ/մ ³)			
	Փոշի	Ծծմբի երկօքսիդ (SO ₂)	Ազոտի երկօքսիդ (NO ₂)	Ածխածնի օքսիդ (CO)
50 -100	0.098	0.007	0.034	1.3
10-50	0.095	0.006	0.033	1.1
<10	0.071	0.006	0.023	0.8

Տարածքի նկարագրություն

Գյուղ Գեղամասարի հարավային ստորոտին, Ազատ գետի վերին հոսանքում, Արվյանից 22 կմ հարավ-արևելք: Մատենագրության մեջ գյուղը հիշատակվում է 13-րդ դ. Գողթ անունով: Գյուղում պահպանվել են մատուռներ և խաչքարեր: Բնակչությունը զբաղվում է հացահատիկի մշակմամբ, անասնապահությամբ: Գողթ գյուղի մոտ է Գեղարդի վանքը՝ միջնադարյան վանական համալիր, Ազատ գետի վերին հոսանքում՝ աջ ափին: Կոտայքի մարզում կան մի քանի ջրառատ ջրվեժներ: Դրանցից ամենաջրառատն ու բարձրադիրը Գողթ գյուղում գտնվող Խոսրովի ջրվեժն է, որն ունի 8 մետր բարձրություն:

Բնակավայրում գործում է 1 դպրոց, 1 մանկապարտեզ, 1 մշակույթի տուն, 1 գրադարան: Բարձրությունը ծովի մակերևույթից՝ 1600 մ, հեռավորությունը մարզկենտրոնից՝ 70 կմ: Մակերեսը կազմում է 12.38կմ², բնակչություն՝ 2131 է:

8.2.4. Հողային ռեսուրսներ.

Կոտայքի մարզն աչքի է ընկնում իր խայտաբղետ հողաբուսական ծածկույթով: Այստեղ հիմնականում գերակշռում են լեռնատափաստանային և լեռնաշագանակագույն, իսկ բարձրադիր վայրերում տարածված են ենթալպյան լեռնամարգագետնային, սևահողանման ու դարչնագույն հողերը,

Նկար 3 Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

սարավանդային հատվածներում՝ շագանակագույն հողերը և չոր տափաստանային լանդշաֆտները: Լեռնալանջերի սևահողային ծածկույթի վրա ձևավորվել են լեռնային տափաստանները: Նկար 6 Կախված ռելիեֆի պայմաններից և էռոզիայի ենթարկվածության աստիճանից՝ հանդիպում են ինչպես ավելի թեթև, այնպես էլ ծանր մեխանիկական կազմով հողեր: Հողերի կլանման տարողությունը համեմատաբար ցածր է, որը պայմանավորված է հումուսի սակավ պարունակությամբ և թեթև կավավազային մեխանիկական կազմով: Մարդու գործունեության հետևանքով առաջանում է հողային ծածկույթի աղտոտում ծանր մետաղներով (պղինձ, ցինկ, արսեն, կապար, մոլիբդեն, մանգան, նիկել, կադմիում, քրոմ և այլն) և ցիանական միացություններով է ՀՀ առողջապահության նախարարի 2010թ. հունվարի 25-ի «ՀՈՂԻ ՈՐԱԿԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՀԻԳԻԵՆԻԿ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ N 2.1.7.003-10 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ԵՎ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N01-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: Համաձայն Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի (www.armmonitoring.am) էլեկտրոնային էջի՝ 2022 թվականի հողային ծածկույթի՝ ծանր մետաղներով աղտոտվածության ուսումնասիրման 19 դիտարկումներ են իրականացվել նաև Կոտայքի մարզում: Ուսումնասիրված հողերում վանադիումի պարունակությունը գերազանցել է համապատասխան ՍԹԿ-ն՝ 1.5-2.0 անգամ, պղինձի պարունակությունը՝ 17.0-46.3 անգամ, ցինկի պարունակությունը՝ 5.1-12.7 անգամ, քրոմի պարունակությունը՝ 4.3-26.7 անգամ, նիկելի պարունակությունը՝ 9.3-28.0 անգամ, կապարի պարունակությունը՝ 1.3-2.1 անգամ և արսենի պարունակությունը՝ 2.5-10.0 անգամ:

Գողթ բնակավայրում հետազոտություններ չեն իրականացվել:

8. 2.5.Ջրային ռեսուրսներ

Կոտայքի մարզն աչքի է ընկնում ներքին ջրերի առատությամբ: Գետերից Հրազդանը, Գետառը, Ազատը ունեն ոռոգիչ նշանակություն: Ակնա լճի (բարձրությունը՝ 3032 մետր) ջրերով ջրարմիացվում են ամառային արոտավայրերը: Հրաբխային ապարների մեջ ներծծված ջրերն աղբյուրների տեսքով դուրս են գալիս լեռների ստորոտներում, ինչպես նաև Հրազդան և Ազատ գետերի կիրճերում: Հայտնի են Քառասունակնի, Գառնիի և Արզնու աղբյուրները, որոնց ջրերը հասնում են Երևանին և օգտագործվում կենցաղային և արդյունագործական նկատառումներով: Կոտայքի մարզի քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի տարածքներում կան տասնյակ լճեր,

որոնց մի մասը չորանում է ամռանը: Կոտայքի մարզի լճերը տնտեսական նշանակություն գրեթե չունեն: Դրանք հիմնականում օգտագործվում են ոռոգման նպատակներով և ունեն տեղական նշանակություն: Մարզի ջրամբարներն օգտագործվում են ոռոգման, էներգետիկայի, ձկնաբուծական և բուժական նկատառումներով: Հայտնի են Մարմարիկի և Աղբյուրակի ջրամբարները:

Կոտայքի մարզի ստորգետնյա ջրերի պաշարները բաշխված են անհամաչափ: Ստորգետնյա ջրերը մեծ նշանակություն ունեն ջրային հավասարակշռության մեջ: ՀՀ տարածքում ջրերի կառավարումը կատարվում է 6 գետավազանային կառավարման տարածքների միջոցով: Հայաստանի հանրապետությունում ջրային ռեսուրսների մոնիթորինգն իրականացվում է շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից: Ջրերի որակի գնահատումն իրականացվում է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման համաձայն: Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված են

Նկար 4 Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

Հանրապետության 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի (Հյուսիսային, Ախուրյան, Հրազդան, Սևան, Արարատյան, Հարավային) 119 ստորերկրյա ջրաղբյուր, ինչը ներառում է 25 շատրվանող հորատանցք, 47 չշատրվանող հորատանցք և 47 բնաղբյուր: Ջրաղբյուրներում կատարվում են ջրի ծախսի, մակարդակի (ճնշման) և ջերմաստիճանի դիտակումներ՝ ամսական 6 անգամ հաճախականությամբ: Տարեկան 2 անգամ կատարվում է նաև ստորերկրյա ջրերի որակի մոնիթորինգ 56 ջրաղբյուրում, որոնցից յուրաքանչյուրում որոշվում է շուրջ 40 ինդիկատորային ցուցանիշ (հիմնական անիոններ և կատիոններ, մետաղներ, աղային ռեժիմի տարրեր): Ըստ Հիդրոոգերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոնի տվյալների 2022 թ.-ին Գառնիի N2045 դիտակետում ընդհանուր հանքայնացումը տատանվել է 109.8 – 113.5 մգ/լ, ընդհանուր կոշտությունը՝ 1.0 – 1.08 մգէկվ/լ:

Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված է գետերի, ջրամբարների, Որոտան-Արփա, Արփա-Սևան ջրատարների և Սևանա լճի 151 դիտակետ: Հրազդանի ՋԿՏ-ում ջրի որակի մոնիթորինգն իրականացվում է 20 դիտակետում: Համաձայն Գլխավոր (www.armmonitoring.am) էլեկտրոնային էջի՝ 2023 թվականի 3-րդ եռամսյակում կատարված հիդրոլոգիական դիտարկումների՝ Ազատի ջրամբարի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված կախության չոր նյութերով:

8.2.6. Կենսաբազմազություն.

Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանը բուսաշխարհագրական տեսակետից պատկանում է Հայաստանի Հանրապետության Երևանի ֆլորիստիկ շրջանին (Թախտաջյան, 1978): Բուսականության հիմնական տիպը լեռնատափաստանն է: Հողերի մշակումը, դաշտապաշտպան անտառաշերտերի ստեղծումը, խոտհարքերը, նաև հրդեհները բացասաբար են ազդում հանրապետության բուսաճածկույթի և կենդանական աշխարհի վրա: Տարածաշրջանում գերակշռում են կիսաանապատային, լեռնատափաստանային լանդշաֆտները՝ համապատասխան տափաստանային, նոսրանտառային, անտառային և մարգագետնային բուսականության տիպերով և վերջիններիս բնորոշ կենդանական աշխարհով:

Կենդանական աշխարհ

Կոտայքի մարզի կենդանական աշխարհը համեմատաբար ավելի աղքատիկ է: Կոտայքի մարզը տեղադիրքով Միջերկրածովյան կենսաաշխարհագրական տարածաշրջանի Իրանական, Փոքրասիական ու Պոնտոս-կովկասյան մարզերի խաչմերուկ է, որով և պայմանավորված է այդ աշխարհագրական շրջանների ազդեցությունը Հայաստանի և առանձին մարզերի կենդանական աշխարհի տեսակների վրա:

Հայկական իժ Կոտայքի մարզում՝ Կապուտան գյուղի շրջակայքում:

Կոտայքի մարզի կենդանական աշխարհին բնորոշ են հիմնականում լեռնատափաստանային կենդանատեսակները: Մարզի տարբեր շրջաններում հանդիպում են գայլ, աղվես, լուսան, կզաքիս, գորշուկ, նապաստակ և այլն: Մեծ է նաև օձերի տեսակների բազմազանությունը: Կոտայքի մարզի տարբեր գոտիներում հանդիպում են ինչպես անվտանգ, այնպես էլ թունավոր օձեր: Կոտայքի մարզի սողունների գլխավոր ներկայացուցիչներից է հայկական լեռնատափաստանային իժը, որն ապրում է մարզի լեռնային շրջաններում: Այս աշխարհագրական տեղամասում ապրում են նաև մի շարք թռչուններ՝ ալպիական ճայ, կովկասյան մայրեհավ, տափաստանային արծիվ և այլն:

Կոտայքի մարզում ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակներից են՝ Մորեխ հայկականը (*Gomphocerus armeniacus*), Հաստաձորիդ լայնացած (*Bradyporus dilatatus*), Թամբակուրծք թարախահան (*Mylabris sedilithorax* Sumakov), սևամարմին (*Cylindronotus erivanus*), սպղրն (*Parnassius apollo kashtshenkoi* Sheljuzhko), Աֆրիկյան փրոթերեբիա (*Proterebia afra hyrcana*), Ալեքսանդր երկարաչափ թիթեռ (*Eupithecia alexandriana* Wardikian), Ռավազինի մրջյուն (*Myrmica ravasinii* Finzi), Հայկական իժ (*Viperas* (*Montivipera*): Թռչուններից՝ գառնանգղ (*Gypaetus barbatus* Linnaeus), Գիշանգղ (*Neophron percnopterus* Linnaeus), Օձակեր արծիվ (*Circaetus gallicus*), Տափաստանային արծիվ (*Aquila nipalensis orientalis* Hodgson), Կարմրատո բազե (*Falco vespertinus* Linnaeus), Բվեճ (*Bubo bub*) և այլն: Երկկենցաղներից Կանաչ դողդը (*Bufo*

viridis), Սովորական ծառագորտը (*Hyla arborea schelkownikowi*), Լճագորտը (*Pelophylax ridibundus*) և Փոքրասիական գորտը (*Rana macrocnemis*), կաթնասուններից՝ Գորշ արջը (*Ursus arctos Linnaeus*): Ներառված է նաև Երկարոտն սցինկ- *Eumeces schneideri* տեսակը: Կարգավիճակը՝ տեսակն ընդգրկված է ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում (ver.3.1) «Least Concern» կարգավիճակով: Բնության պահպանության միջազգային միության Կարմիր ցուցակի չափորոշիչներով գնահատվում է որպես VU B1ab(iii) +2ab(iii):

Տարածաշրջանի ջրային ավազաններում հանդիպում են կարմրախայտ, քուռի բեղլու, կողակ և այլ ձկնատեսակներ:

Տարածաշրջանում Կառավարության 2010 թվականի N71-Ն որոշման համաձայն ներառված է ՀՀ կենդանիների կարմիր գրքում գրանցված՝ Արիոն կապտաթիթեռ (*Maculinea arion*), Մոխրագույն մեղու (*Anthophora cinerea*), Իշամեղու հայկական (*Bombus armeniacus*), Գեղարդյան ոսկերգեզ (*Sphenoptera geghardica*) կենդանատեսակները:

Բուսական աշխարհ

Կոտայքի մարզը սակավ անտառածածկ վարչատարածքային միավոր է, իսկ բուսական աշխարհը նման է Հայաստանի մյուս շրջաններին: Կոտայքի մարզի բուսականության հիմնական տիպերի աշխարհագրական տեղաբաշխումը պայմանավորված է վերընթաց գոտիականությամբ: Այստեղ աճում է հաճարենի, կաղնի, բոխի, սոճի, լորենի, կեչի, թեղի, հացենի և այլն: Կոտայքի մարզում հատկապես առատ են մշակաբույսերի վայրի ազգակիցները՝ ցորենը, աշորան, գարին, վարսակը, ոլոռը, ճակնդեղը, զանազան հատապտուղներ, կորիզավոր, ունդավոր, կերային, բանջարանոցային բուսատեսակներ և այլն: Կոտայքը Հայաստանի այն երկու մարզերից մեկն է, որտեղ հայտնաբերվել են բրածո բույսեր (բրածո բույսեր են հայտաբերվել նաև Տավուշի մարզում): Դրանց համալիրներն աչքի են ընկնում իրենց հազվագյուտ տեսակային կազմի բազմազանությամբ և առատությամբ: Կառավարության 2010 թվականի N72-Ն որոշման համաձայն տարածաշրջանում է ՀՀ բույսերի կարմիր գրքում գրանցված՝ Գազ Կարյագինի (լատին.՝ *Astragalus karjaginii*) բուսատեսակը:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում բացակայուն են էնդեմիկ կամ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակները և կենդանատեսակները, ինչպես նաև բացակայում են կենդանիների միգրացիոն ուղիները՝ տարածքի ուրբանացված և

արդեն իսկ կառուցապատված լինելու, մարդու ազդեցության գոտում գտնվելու պատճառով:

8. 2.7. Հատուկ պահպանվող տարածքներ

Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաբազմազանության պահպանումը, հիմնականում, իրականացվում է Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում (ԲՀՊՏ) (պետական արգելոցներ, ազգային պարկեր, պետական արգելավայրեր, բնության հուշարձաններ), որտեղ կենտրոնացված է բուսական և կենդանական աշխարհի տեսակազմի մոտ (60-70)%-ը, ներառյալ հազվագյուտ, վտանգված, անհետացման եզրին հայտնված և էնդեմիկ տեսակների ճնշող մեծամասնությունը: Գործունեության տարածքն անմիջական սահմաններ ԲՀՊՏ-ների հետ չունի: Կոտայքի մարզի Երևան-Գառնի մայրուղու աջակողմյան հատվածում՝ 1400մ բարձրության վրա գտնվում է «Ջրվեժ» անտառապարկը, սահմանակցում է Ողջաբերդ, Ջրվեժ համայնքներին և Երևան քաղաքին: Այն հիմնադրվել է 1977 թվականին՝ պետական անտառային ֆոնդի տարածքում և ունեցել է 400,43 հա մակերես: ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հունիսի 18 -ի N 684-Ն որոշմամբ հաստատվել են «Ջրվեժ» անտառապարկ տարածքի չափը և սահմանները՝ 423.8 հա: Անտառապարկում աճում են «Կարմիր գրքում» գրանցված հազվագյուտ եւ անհետացող 21 տեսակի բույսեր՝ սոսի արեւելյան, գիհի բազմապտուղ, գիհի կազակական, նշենի սովորական, 100-ից ավելի ծառաթփատեսակներ և պարտեզային ձևեր՝ եղևնի կովկասյան, սոճի դրիմյան, խեժափիճի սիբիրական, թույա արևմտյան, 300 տեսակի անոթավոր բույսեր և այլն: Այստեղ աճում են բարձրարժեք գեղազարդիչ տեսակներ՝ եղևնի սովորական, եղևնի փշոտ, սոճի դրիմյան, գիհիների 5 տեսակներ, թույաների 3 տեսակներ 36 տեսակի վարդագգիների ընտանիքին պատկանող 25 բույսեր և այլն:

Նախագծում ներկայացված կոորդինատային տվյալներով հայցվող տարածքից մոտ 950 մետր հեռավորության վրա գտնվում է «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոցը, գործունեություն իրականացնելիս առաջնորդվելու են «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» օրենքով և ՀՀ կառավարության 2009 թվականի ապրիլի 23-ի «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոցի 2010-2014 թվականների կառավարման պլանը եվ սահմանների նկարագիրն ու հատակագիծը հաստատելու մասին N 500-Ն որոշման պահանջներով, ինչպես նաև 30 մայիսի 2002 թվականի N 925-Ն որոշման «ԽՈՍՐՈՎԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼՈՑ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԸ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ, «ԽՈՍՐՈՎԻ ԱՆՏԱՌ» ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼՈՑԻ ԵՎ

«ԽՈՍՐՈՎԻ ԱՆՏԱՌ» ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼՈՑ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ օրենքով, համաձայն որի արգելոցի պահպանական գոտին ընդգրկում է արգելոցին հատկացված տարածքում Ազատ և Վեդի գետերի ջրհավաք ավազանների ջրբաժանային գծերով սահմանափակված տարածքը: Պահպանական գոտու տարածքում կարող են ընդգրկվել տարբեր սեփականատերերի պատկանող հողամասեր, այդ թվում՝ համայնքների վարչական տարածքներում ներառվածը: Դրանց օգտագործումը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Նշված գործունեության ընթացքում ջրհավաք ավազանների վրա աղտոտում չի նախատեսվում, հետևաբար պահպանման գոտիների էկոտարածքի աղտոտում չի լինելու:

8.2.8. Պատմության և մշակութային հուշարձաններ:

Մարզի տարածքում են գտնվում հազարից ավելի պատմամշակութային օբյեկտներ՝ եկեղեցական համալիրներ, եկեղեցիներ, մատուռներ, տուն-թանգարաններ: Համաձայն ՀՀ կառավարության 2007թ. մարտի 15-ի «ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԵՎ ՕՏԱՐՄԱՆ ՈՉ ԵՆԹԱԿԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԱՆՇԱՐԺ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» N 385-Ն որոշման (հավելված7)՝ Գողթ գյուղի վարչական տարածքի համար սահմանվում է հուշարձանների հետևյալ ցանկը.

6.26 ԳՈՂԹ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8
1			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 14-9 դդ., 16-17 դդ.	գյուղից 2.5 կմ հվ-ամ, Ազատ գետի աջ ափին	Յ	1
2			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 12-9 դդ.	գյուղից հս-ամ	Յ	2
	2.1		Ղանբարաններ	Ք.ա. 12-9 դդ.	Գողթ-Գեղարդ ճանապարհի ձախ կողմում	Յ	2.1
3			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 2 դ.-Ք.հ. 4 դ.	գյուղից 1 կմ հվ-աե	Յ	3

4		ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	Ք.ա. 12-9 դդ.	գյուղի հս-աե եզրին, Գեղարդ տանող ճանա- պարհի աջ կողմում	Հ	4
	4.1	Դանբարաններ	Ք.ա. 12-9 դդ.	գյուղի հս-աե եզրին	Հ	4.1
5		ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հս-աե, Գեղարդ տանող խճուղուց ձախ, «Բլուկի տակ» վայրում	Տ	5
6		ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	9-20 դդ.	գյուղի հվ-ամ մասում	Հ	6: Ենթակայու- թյամբ ներկայացված է 38 հուշարձան (6.1-6.38)
7		ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	13-17 դդ.	գյուղի կենտրոնում, Սբ. Աստվածածին եկեղեցուց հս	Հ	14.5: Ենթակայու- թյամբ ներկայացված է 4 հուշարձան (14.5.1-14.5.4)
8		ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	5-17 դդ.	գյուղից 3.5 կմ հվ- աե, «Ալիմարդան» վայրում	Հ	7
	8.1	Գերեզմանոց	5-17 դդ.		Հ	7.1.1
	8.2	Եկեղեցի	9-10 դդ.		Հ	7.1
9		ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	10-13 դդ.	գյուղից 3 կմ հվ, Խոսրովի արգելոցում, «Էլիջա» վայրում	Հ	10
	9.1	Գերեզմանոց	10-13 դդ.		Հ	10.1
10		ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	10-17 դդ.	գյուղից 3 կմ հս-աե, Երևան-Գեղարդ խճուղու երկու կողմում, «Բուրդիկ» վայրում	Հ	9

	10.1	Սրբատեղի «Ջագի մեր»	14-15 դդ.	Խճուղու ձախ կողմում	Տ	9.1: Ենթակայությանը ներկայացված է 1 հուշարձան (9.1.1)
11		ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԲԱՅԲՈՒՂ»	5-17 դդ.	գյուղից 5 կմ հվ, Խոսրովի արգելոցում	Յ	8
	11.1	Գերեզմանոց	5-17 դդ.	Եկեղեցու շրջակայքում	Յ	8.1.1
	11.2	Եկեղեցի	5-7 դդ.		Յ	8.1
12		ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՆՈՐ ԳՅՈՒՂ»	10-17 դդ.	գյուղից 4.5 կմ հս-աե, Գողթ գետի ձախ ափին	Տ	գյուղատեղի Խարաբա, Թագաքենդ (11)
13		ՂԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղի ամ մասում, բլրի վրա	Յ	12
14		ԵԿԵՂԵՑԻ	10-13 դդ.		Յ	13
	14.1	Գերեզմանոց	10-13 դդ.		Յ	13.1
15		ԽԱՉՔԱՐ	9-10 դդ.	գյուղի մեջ, Ֆ. Սինոնյանի տան մոտ	Յ	15
16		ԽԱՉՔԱՐ	12-13 դդ.	գյուղի մեջ, նորակառույց մատուռում	Յ	16
17		ԽԱՉՔԱՐ	12-13 դդ.	գյուղի մեջ, նորակառույց մատուռում	Յ	17
18		ԽԱՉՔԱՐ	12-13 դդ.	գյուղի մեջ, Ղ. Բալիկյանի տան մոտ	Յ	18
19		ԽԱՉՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղից 2 կմ հվ-ամ, Ազատ գետի կիրճում	Յ	19

20		ԽԱՉՔԱՐ	15-16 դդ.	գյուղի մեջ, Բ. Ավետիսյանի տնամերձ հողամասի ցանկապատի մոտ	S	20
21		ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐ	1964 թ.	գյուղի մեջ	S	21
22		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ՋՈՂՎԱԾՆԵՐԻՆ	1990 թ.	գյուղի հս մասում	Հ	22
23		ՎԻՇԱՊԱՔԱՐ	Ք.ա. 3-2 հազ.	գյուղի հս-աե մասում, նոր գերեզմանոցի կենտրոնում	Հ	23
24		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ		գյուղից հվ-աե, Ազատ գետի աջ ափին	Հ	24: Ենթակայությանը ներկայացված է 2 հուշարձան (24.1-24.2)

8.2.9. Բնության հուշարձաններ

Կոտայքի մարզը հարուստ է բնական հուշարձաններով: ՀՀ Կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի N967-Ն որոշման համաձայն՝ մարզում կան 33 բնության հուշարձաններ, որից 20-ը՝ երկրաբանական, 5-ը՝ ջրաերկրաբանական, 4-ը՝ ջրագրական, 1-ը՝ բնապատմական և 3-ը՝ կենսաբանական: Բնական հուշարձանների մի մասն ունի հատուկ պահպանվող տարածքների կարգավիճակ: Նախագծի հայցվող տարածքից հյուսիս - արևելյան մասում մոտ 1կմ հեռավորության վրա գտնվում է «Ձորի աղբյուր» բնության հուշարձանը, իսկ «Անանուն խորշեր» բնության հուշարձանը գտնվում է հայցվող տարածքից մոտավորապես 2,8կմ հեռավորության վրա:

8.2.10. Սոցիալ-տնտեսական

Կոտայքի մարզի տնտեսության մեջ առաջնային տեղ է զբաղեցնում գյուղատնտեսությունը: Գյուղատնտեսական արտադրությունը հիմնականում կազմակերպվում է գյուղացիական և ֆերմերային տնտեսությունների միջոցով: Մարզի գյուղատնտեսության ոլորտի հիմնական ուղղություններն են՝ բուսաբուծությունը և անասնապահությունը:

Մարզում առաջնահերթ են համարվում նախադպրոցական կրթության և դրա մատչելիության ապահովումը, հանրակրթության արդյունավետության բարձրացումը, դպրոցների նյութատեխնիկական բազայի, ուսումնաձրագրային և ուսումնամեթոդական նյութերի բարելավումը, մասնագիտական կրթության բովանդակության արդիականության և որակի բարձրացման ռազմավարության իրականացումը: Այստեղ գործում են մարզային ենթակայության 35 և համայնքային ենթակայության 5 բժշկական հաստատություններ. 4 բժշկական կենտրոն, 2 պոլիկլինիկա, 2 առողջության կենտրոն, 1 մարզային արյան բանկ և 30 առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ, որոնց ամրակցված են 29 բուժական կաբարձական կետեր: 2012 թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ մարզի առողջապահության համակարգում աշխատողների թիվը կազմում է 1692 մարդ. բժիշկներ՝ 378, միջին՝ բուժանձնակազմ՝ 817:

Ներկայում մարզում գործում է 104 պետական և 1 ոչ պետական հանրակրթական հիմնական ծրագիր իրականացնող դպրոց, որտեղ սովորում է 35084 աշակերտ: Առաջին դասարանցիների թիվը 2011-2012 ուստարում կազմել է 3425 աշակերտ: 104 դպրոցներում կոմպլեկտավորված է 1721 դասարան, դասարանների միջին խտությունը 20.4-է (գյուղական փոքր դպրոցներում խտությունը շատ ցածր է): Ուսուցիչների թիվը 3327 է: Ուսուցիչ - աշակերտ հարաբերակցությունը՝ 1/10.5:

Գողթ համայնք. Բնակչություն կազմում է 2131 մարդ, մակերեսը՝ 12.38կմ²: Համայնքում գործում է՝1 դպրոց, 1 մանկապարտեզ, 1 մշակույթի տուն, 1 գրադարան: Բարձրությունը ծովի մակերևույթից՝ 1600 մ, հեռավորությունը մարզկենտրոնից՝ 70 կմ: Գյուղը գտնվում է Գեղամասարի հարավային ստորոտին, Ազատ գետի վերին հոսանքում, Աբովյանից 22 կմ հարավ-արևելք: Մատենագրության մեջ գյուղը հիշատակվում է 13-րդ դ. Գողթ անունով: Գյուղում պահպանվել են մատուռներ և խաչքարեր: Բնակչությունը զբաղվում է հացահատիկի մշակմամբ, անասնապահությամբ:

9. Շինարարության ընթացքում իրականացվող գործունեություն նպատակը, բնութագիրը և տեխնիկականտեխնոլոգիական լուծումները

Շինարարությունն իրականացվելու է երկու փուլով, առաջին փուլի ընթացքում իրականացվելու են հողային աշխատանքներ, դպրոցի գլխավոր մասնաշենքի

կառուցում, այնուհետև քանդվելու է ներկայիս դպրոցը, որի տարածքում իրականացվելու է բարեկարգում, ժամանակացույցը պատկերված է հավելված 11-ում:

9.1. Քանդման փուլ.

Ընդհանուր առմամբ քանդման աշխատանքները ներառելու են հետևյալ հիմնական քանդման աշխատանքներ.

Ուսումնական մասնաշենքեր

Մարզադահլիճային մասնաշենք

Կիսաքանդ ավերակ կառույց

Ապամոնտաժման աշխատանքները կատարվելու են ձեռքով, բահերով և մեխանիզմներով՝ մի քանի փուլերով: Քանդման արդյունքում առաջանալու են տարբեր տեսակի թափոններ՝ մոտ 10550մ³ շինադրի տեսքով, ինչպես նաև շինարարական տարբեր նյութեր՝ փայտ, պատուհաններ, մետաղական մասեր, քար և այլն: Քանդման արդյունքում առաջացող թափոնները տարանջատվելու են և կուտակվելու են առանձին: Օգտագործման համար պիտանի թափոնները հանձնվելու են բնակչության անպահով խավերին, իսկ մնացածը տեսակավորվելու են, հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտական կազմակերպություններին կամ տեղափոխվելու են աղբավայր

9.1.2 Շինարարության փուլ.

Շինարարական հրապարակ. շինհրապարակում նախատեսվում է հետևյալ աշխատանքները.

- շինարարական հրապարակի կազմակերպում,
  - ժամանակավոր ինժեներական ցանցերի՝ ժամանակավոր լուսավորության, ջրամատակարարման անցկացում:
  - հողային աշխատանքներ՝ տարածքի հարթեցում, թափոնների հեռացում, պատուհանների ճաղաշարերի, դուռ պատուհանների, դարպասների, ներքին կոմունիկացիաների ապամոնտաժում, տեսակավորում, շին-մոնտաժային աշխատանքների իրականացում,
  - շին-մոնտաժային մեխանիզմների. ամբարձիչ-տրանսպորտային միջոցների և գործիքների տեղակայում շին. հրապարակում և այլն: Դպրոցի շինարարական աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվող շինհրապարակն ամբողջ տարածքն է:
    - Շին. հրապարակում լինելու են.
  - ավտոմեքենաների, մեխանիզմների կայանման, առասանման ճոպանների

տեղակայման վայրեր,

- պահակատուն -1 հատ,
- Ճաշասենյակ
- փակ պահեստ՝ շինանյութի համար,
  - լվացարան-ցնցուղարան,
  - շինարարական նյութերի, գործիքների պահեստներ, բացօթյա պահեստ,
  - աշխատողների համար ժամանակավոր շինություններ՝ գրասենյակ, հանդերձարան, սննդի ընդունման կետ՝ ճաշարան, լվացարան- ցնցուղարան, պատրաստի 1*1,5 չափերի զուգարանախցիկ/բիոզուգարան՝ լվացարանով/- 1 հատ,
  - շինհրապարակում լինելու են նաև 1 հատ 7,30x3 մ չափերի ավտոմեքենաների անիվների լվացման հարթակ, ինչպես նաև հետադարձ ջրամատակարարումով պոմպ: Շինհրապարակն ապահովված է լինելու գիշերային լուսավորությամբ և լուսային ազդանշանային համակարգով: Շինհրապարակում նախատեսված է շինարարական աղբի պահման տարածքը:

Շինհրապարակի կազմակերպման հատակագիծը

Շինարարության ժամանակ նախատեսվող ժամանակավոր պահեստներն, ինչպես նաև աշխատողների համար նախատեսվող ճաշարանը, հանդերձարանը, գրասենյակը, պահակատունը տեղադրվելու են տարածքում՝ ժամանակավոր վազոն տնակներում: Շինհրապարակում անիվների լվացումից առաջացած, ինչպես նաև արտադրական հոսքաջրերը միավորվելու են մեկ բակային՝ ջրահեռացման ցանցին: Արտադրական և անձրևաջրերից առաջացող հոսքաջրերը պլաստմասսե վերգետնյա խողովակներով, բակային սելավային ջրացանցի միջոցով հեռացվելու են դեպի տարածքում տեղադրվող 0,84մ³ չափերի պարզարան: Պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում: Պարզեցված ջուրը կօգտագործվի շինարարական աշխատանքների ժամանակ արտադրական հրապարակի ջրցանման և անիվների լվացման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինաղբ: Շինհրապարակը ցանկապատվելու է ժամանակավոր մետաղաթիթեղով ցանկապատ: Տեղադրվելու է 3-5,0մ լայնությամբ 2 դարպաս: Պարսպի արտաքին մասում տեղադրվելու է տեղեկատվական պաստառ: Շինհրապարակն ապահովված է լինելու՝ հակահրդեհային վահանակով, կենցաղային աղբամաններով, էլեկտրականությամբ, գիշերային

լուսավորությամբ՝ 2 լյուքսից ոչ պակաս: Շինհրապարակում նախատեսված է քանդած շինանյութի կուտակման, զտած շինանյութի տեղադրման, ինչպես նաև շինարարական աղբի կուտակման տարածքներ: Բոլոր տիպի շինմոնտաժային աշխատանքները կկատարվեն պահպանելով շինարարական նորմերը, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական պայմանները: Ելնելով առկա պայմաններից շինարարության փուլում նախատեսվում են անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ, հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շինմոնտաժային աշխատանքների հետ: Շինարարական նյութերը պահեստավորվելու են շինհրապարակում:

Հողային աշխատանքներ. Կառուցապատման ժամանակ կատարվելու են հողային աշխատանքներ:

Հանույթ - $18311.7մ^3$, որից հետլիցք՝ $10900մ^3$: Հանույթից $1370մ^3$ կազմելու է բուսահողը, որը պահպանվելու է շինհրապարակում $1404Ն$ նորմերին համապատասխան, և հետագայում օգտագործվելու է կանչապատման համար: Ավելացված գոունտը տեղափոխվելու է համյանքապետարանի կողմից հատկացված վայր: Իրականացվելու է Ասֆալտբետոնե ծածկի քանդում - $235.0մ^2/11.8մ^3$ Բետոնե սալվածքի քանդում - $387.0մ^2/58մ^3$: Բուսական $h=0.2մ$ շերտի քանդում - $6850մ^2/1370մ^3$:

Հողային զանգվածն առաջանալու է մասնաշենքերի հիմքերի փորման, ներտարածքային ճանապարհների կառուցման, ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի կառուցման համար նախատեսվող աշխատանքներից: Հողային աշխատանքները կատարվելու են մեքենամեխանիզմներով և ձեռքի կտրող, հատող ժամանակակից գործիքներով: Յուրաքնչյուր $50սմ$ հաստությամբ շերտով ետլիցքից հետո կատարվելու է գրունտի չոր և թաց տոփանում: Հողային և հիմնային, տանիքի, հատակների հարդարման, ինչպես նաև լրող և պատող կոնստրուկցիաների շինմոնտաժային աշխատանքները կատարվելու են համաձայն աշխատանքային նախագծի՝ ՇՆուԿ 3.02.02.-87-ի և ՇՆուԿIII-4-81-ի պահանջներին համապատասխան: Բուսահողի պահպանությունը իրականացվելու է $1404Ն$ որոշման համաձայն:

Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ, սարքավորումներ. գործունեության կատարման շինարարության փուլում օգտագործվող հիմնական տեխնիկա-

տրանսպորտային միջոցներն են.

- ավտոկռունկ՝ 1 հատ
- էքսկավատորներ՝ 2 հատ
- ավտոինքնաթափ մեքենա՝ 3 հատ
- ավտովերհան՝ 1 հատ:

Օգտագործվելու են նաև ամբարձիչ, տրակտոր, բետոնախառնիչ, բետոնամղիչ պոմպ, եռակցման ապարատ, ձեռքի կտրող, հատող ժամանակակից գործիքներ, ձեռքի տոփանիչ և այլն: Շինարարական աշխատանքների՝ բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ օգտագործվող բեռնաբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտներին կամ տեխնիկական պայմաններին՝ համաձայն ՇՆ և Կ III-4-80* պահանջներին: Բեռնման և բեռնաթափման համար նախատեսված տարածքը պետք է հարթեցվի և ունենա 5 ° -ից ոչ ավել թեքություն: Շինտեխնիկական լինելու է Կապալառու ընկերության սեփական տեխնիկական կամ անհրաժեշտության դեպքում վարձակալվելու են այլ կազմակերպություններից: Մեքենաներն աշխատելու են ըստ հերթականության և ըստ անհրաժեշտության: Աշխատող մեքենաները կայանվելու են գործունեության տարածքում՝ արտադրական հրապարակում: Շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների կայանման վայրերում նախատեսվում է ավազի կամ մանրախճի փոում՝ վառելիքի կամ քայուղերի հնարավոր արտահոսքը հողային և ջրային ռեսուրսներ կանխելու նպատակով: Աղտոտված ավազը կամ մանրախճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր և փոխարինվելու է նորով: Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումն իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում: Կառուցապատման բոլոր լուծումների համար հաշվի են առնվելու տեղանքի պայմանները, կազմակերպվելու է անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր միջոցառումներ՝ ղեկավարվելով ՀՀՇՆ III-IV.2008-ի դրույթներով: Ամբողջ շինարարության ընթացքում վերահսկվելու են շինարարության որակի չափանիշները՝ տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից: Ակտավորվելու են թաքնված աշխատանքները, գրանցելով վարման մատյանում: Ելնելով առկա պայմաններից շինությունները բացի շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգներից, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում

արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ՝ հատկապես կապված կոունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների հետ:

Էլեկտրամատակարարում. դպրոցի շինարարության ընթացքում լինելու է ժամանակավոր էլեկտրամատակարարում: Էլեկտրամատակարարումը կատարվելու է համաձայն՝ «ՀԷՑ» ՓԲԸ կողմից տրամադրված տեխնիկական պայմանի՝ մոտակա էլեկտրական ենթակայանից, տեղադրելով առանձին հաշվիչ:

Ջրամատակարարում և ջրահեռացում. Շինարարության փուլում նախատեսվում է ժամանակավոր ջրագծի անցկացում: Շինարարության համար ջուրը բվերվելու է ճանապարհով անցնող ջրատարից, որի վրա համապատասխան հորում տեղադրվելու է եռաբաշխիչ – հաշվիչ: Շինարարության փուլում աշխատողների կենցաղային կարիքների հոգալու նպատակով տեղադրվելու է բիոզուգարան՝ լվացարանով:

Հրդեհաշիջման համակարգ. շին. հրապարակը կազմակերպելիս ղեկավարվելու են «Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին»-ի կողմից տրված հրահանգներով:

Շինաղբի կուտակումը կատարվելու է շինհրապարակում նախատեսված վայրում՝ պարկերի մեջ, չգերազանցելով նախատեսված բարձրության նորմերը: Կատարվելու է քանդման արդյունքում առաջացած թափոնների տեսակավորում: Կենցաղային աղբը կառուցապատման փուլում կազմելու է 5400կգ/տարի: Կենցաղային աղբի կուտակման համար տեղադրվելու են 1.5*1 չափերի 2 աղբարկղ: Շինարարության փուլում աղբահեռացումը կարգավորվելու է շինթույլտվությամբ սահմանված պահանջին համապատասխան: Առկա է շինաղբի հեռացման վերաբերյալ տեղեկանք, հավելված 6.

Բարեկարգում. Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել: Բարեկարգումը կատարվելու է սալիկներով, սալվածքների, թեքահարեակներ, եզրաքարերի տեղադրմամբ:

Կանաչապատում. Տնկվելու են նոր ծառեր՝ 143 հատ, որից տույա 57 հատ, գիհի 3 հատ, հացենի 83: Կանաչապատումը իրականացվելու է Գառնիի համայնքապետարանի կողմից հաստատված կանաչապատման նախագծի համաձայն, հավելված 11, տարածքում առկա են բարդի ծառեր, որոնք պահպանվելու են շինարարության ընթացքում:

9.1.3 Շինարարության իրականացման ժամանակացույցը

Շինարարական աշխատանքների ընդհանուր տևողությունը կազմելու է 760 օր:
Շինարարության նորմատիվ տևողությունը որոշվել է համաձայն (N 596-Ն
19.03.2015թ. ՀՀ Կառավարության որոշում կետ 111, 113) ՍՆԻՊ 1.04.03-85*
մաս II հիման վրա, հաշվի առնելով օբյեկտի նշանակությունը, կոնստրուկտիվ
բնութագիրը, ընդհանուր մակերեսը:

10. Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր

Դպրոցական շենքի կառուցման շինարարության փուլում բնառեսուրսներից
օգտագործվելու է ջուր, իսկ շահագործման փուլում ջուր՝ խմելու-կենցաղային
նպատակով և հոսանք:

10.1 Ջուր. շինարարության փուլում ջուրն օգտագործվելու է աշխատողների
խմելու, տնտեսա-կենցաղային կարիքների, տարածքի ջրցանի, հողի(գրունտի)
խոնավացման և անհրաժեշտության դեպքում հրդեհաշիջման համար:
Աշխատողների տեխնիկական և կենցաղային նպատակների համար
օգտագործվելու է ժամանակավոր ջրագիծ, որը միանալու է գործող դպրոցի
գոյություն ունեցող ջրագծին: Ջրցանի համար նախատեսվող տեխնիկական
ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ համապատասխան լիցենզավորված
ընկերություններից Ջուրը լցվելու է տարածքում տեղադրվող 5տ տարողության
բաքի մեջ: Ջրի մատակարարման հաճախականությունը կատարվելու է ըստ
կարիքի: Տեխնիկական ջուրն ըստ անհրաժեշտության օգտագործվելու է
հրդեհամարման, ջրցանի և անիվների լվացման համար: Ջրցանի համար
նախատեսված տեխնիկական ջուրը մատակարարվելու է մասնագիտացված
լիցենզավորված կազմակերպությունների կամ անձանց կողմից, որոնց հետ
պայմանագիրը կկնքվի կապալառու կազմակերպությունը շինարարական
աշխատանքների սկզբում:

ա) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրաձախսը որոշվում է
հետևյալ բանաձևով՝ $W_{\text{Է.ի.}} = (n \times N + n1 \times N1) \times T$,

որտեղ n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 5 մարդ

N – ԻՏԱ ջրաձախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³ օր/մարդ $n1$ – սպասարկող
աշխատողների թվաքանակն է՝ մոտավոր 40 մարդ

N1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025մ³ 3օր/մարդ T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 760 օր:

W_{խ.տ.} = (5 x 0.016 + 45 x 0.025) x 760 = 915.8 մ³ /շին. ժամ:

բ) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝ U1 = S1 x K1 x T, որտեղ՝ S1 – ջրվող տարածքի մակերեսը 2800 մ², (շինհրապարակ, ճանապարհներ)

K1 – 1մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 250 (առավելագույնը 250օր, ներառված կրկնակի ջրցանը) U1 = 2800 x 0.0015 x 250 = 1050 մ³:

Կեղտաջրեր. շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տեղադրվող 1*1,5 չափերի սանհանգույցից՝ բիոզուգարանից: Բիոզուգարանի մաքրումը կատարվելու է մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով: Շահագործման փուլում դպրոցի ջրամատակարարման համակարգը միանալու է Գողթ բնակավայրի ջրագծին՝ համաձայն իրենց իսկ կողմից տրված տեխնիկական պայմանի, հավելված 5: Ջրահեռացման համար նախատեսվում է հորի կառուցում:

Շինարարության ժամանակ օգտագործվելու են շինանյութեր, մասնավորապես. •

երկաթբետոն, երկաթբետոնե կարկասներ

- կախովի ցեմենտի պանելներ
- ֆիբրոցեմենտ
- փայտ
- մետաղ, մետաղական կառուցվածքներ
- ամրանային ձողեր
- բարձրորակ երեսապատման սալիկներ, բետոն, պեմզաբլոկ
- ապակի

Կառույցի երեսապատումը նախատեսվում է իրականացնել բազալտե երեսապատման սալիկներով, մուգ մոխրագույն, դարչնագույն ֆիբրոցեմենտային պանելներով՝ քարե շարվածքի իմիտացիայով: Պատուհանները լինելու են այլումինե, ջերմ. կամրջակով, երկշերտ ապակեփաթեթով: Աստիճանները՝ երեսապատվելու են բազալտե սալիկներով, հատակը մետաղափայլ խեցեսալիկներով և վինիլներով Շինհրապարակում բետոնի շաղախի պատրաստման հանգույցի տեղադրում և բետոնախնուրդի պատրաստում չի նախատեսվում: Բետոնի շաղախը մատակարարվելու է

մասնագիտացված ընկերության կողմից՝ համապատասխան բետոնախառնիչ մեքենաներով: Շինհրապարակում նախատեսվում է բետոնի տեղադրման վայր՝ պաշտպանված քամուց, անձրևից և ձյան տեղումներից: Բետոնը շինհրապարակում լցվելու է կաղապարների մեջ բետոնամղիչով: Շինաշխատանքերը կատարվելու են մասնագիտացված կապալառու կազմակերպությունների կողմից: Շինարարության համար նախատեսված բոլոր նյութերն, ինչպես նաև շենքի արտաքին և ներքին հարդարման նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված (լիցենզավորված) կազմակերպություններից՝ շինինդուստրիայի ձեռնարկություններից և գլխավոր շինարարական կազմակերպության արտադրական բազայից: Ձմռանը ներքին հարդարման և բետոնային աշխատանքները կատարվելու են հատուկ տաքացման պայմաններում: Շինհրապարակում շինանյութերը պահեստավորվելու են պահեստներում, իսկ բաց տարածքի դեպքում կտեղադրվեն տակդիրների վրա՝ չգերազանցելով նախատեսված բարձրության նորմերը: Սորուն նյութերը պահեստավորվելու են ծածկի տակ:

Շահագործման փուլ.

Դպրոցի նախագծային լուծումներում ներառվել են դպրոցի տարրական, միջին և ավագ դպրոցների հոսքերը, սպորտային և բազմաֆունկցիոնալ դահլիճները, վարչական մասնաշենքերը, նոր կաթսայատունը, բացօթյա մարզահրապարակը և խաղահրապարակը:

Շահագործման փուլում հրդեհաշիջման համար պահանջվող ջրի ելքը հաշվարկվել է համաձայն «Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում» ՀՀՇՆ.40-01.01-2014 նորմերի: Տեխնիկական պայմանները տրված են հավելված 5-ում:

Դպրոցի սպորտային հրապարակները լինելու են ռետինե ծածկույթով: Շենքի հակահրդեհային պաշտպանությունը կազմակերպվելու է համաձայն՝ ՀՀՇՆ118.04.-2005 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային ավտոմատիկա» շինարարական նորմերի, «Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի» կողմից տրված հրահանգների, ինչպես նաև փոշեհատիկային հրդեհաշիջման մոդուլների տեխնիկական անձնագրերի հիման վրա: Շենքն ապահովված է լինելու ձայնամեկուսացման, ջերմամեկուսացման, օդափոխության և ավտոմատ հրդեհային ազդարարման

համակարգերով՝ ծխի և ջերմային ազդանշանային ընդունող-հսկիչ սարքերով, լուսաձայնային-ազդանշանային ազդասարքերով, հրշեջ-փրկարարական մեքենաների մոտեցման ուղիներով: Շահագործման փուլում շենքն ապահոված է լինելու նաև բնակչության սակավաշարժ խմբերի և հաշմանդամների համար տեղաշարժվելու հնարավորություններով և պաշտպանության միջոցառումներով, որոնց լուծումները նախատեսվել են քաղաքաշինության նախարարի 2006թ. հոկտեմբերի 10-ի N 253-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: Դպրոցի նախագծային լուծումները կատարվելու են հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 12. 04.2018թ «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N426-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջները՝ էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներին համապատասխան: Ինժեներատեխնիկական համակարգերի համար նախատեսված էներգաարդյունավետության նվազագույն պահանջները վերաբերում են՝

- 1) ջեռուցման համակարգերին.
- 2) տաք ջրամատակարարման համակարգերին.
- 3) օդի լավորակման համակարգերին.
- 4) ընդհանուր օդափոխման համակարգերին կամ դրանց համակցությանը
- 5) լուսավորության համակարգերին

Դպրոցի աստիճանավանդակները լինելու են բազալտե սալվածքներով, դահլիճը՝ լամինատե ծածկույթով:

Ջերմամատակարարում. Շենքի ջերմամատակարարումը նախատեսված է՝ կաթսայատնից՝ տաք ջրամատակարարման և ջեռուցման միջոցով: Տաք ջրամատակարարման ներքին ցանցը կատարվելու է պողպատյա խողովակներով՝ ավագե հիմքով, անշարժ հենարաններով: Ջերմատար ջրի ջերմաստիճանը կազմելու է 60°C:

Էլեկտրասնուցման արտաքին ցանցերի իրականացումը (միացումները) կատարվում են անմիջապես «ՀԷՏ» ՓԲԸ-ի կողմից, որոնք ներկայումս ապահովում են գոյություն ունեցող դպրոցի կարիքները: Տեխնիկական պայմաններ չկան: Ջեռուցման, օդափոխության և էլեկտրամատակարարման նախագծերը իրականացվել են համաձայն ՀՀ-ում գործող նորմաների և

կանոնների:

Կաթսայատուն. Կառուցվելու է ներ կաթսայատուն 66,0մ² մակերեսի վրա: Արտաքին պատերը նախատեսվում են իրականացնել 2 շարք 200 մմ հաստ. բետոնե բլոկներով՝ համապատասխան ամրանավորմամբ: Պատերը նախատեսվում է ջերմամեկուսացնել 40մմ xps տեսակի ջերմամեկուսիչով: Երեսպատումը նախատեսվում է իրականացնել 30մմ հաստ. բազալտե և տրավերտինե սալերով: Կաթսայատունը կառուցվելու է անհրաժեշտ ապակեփաթեթով, հատակի սալիկապատումով: Կաթսայատունն ապահովված է լինելու անհրաժեշտ օդափոխության, հակահրդեհային, հակաձխային ավտոմատ կառավարման համակարգերով, տեխնիկական հագեցվածության էլեմենտներով: Տեղադրվելու է 2 հատ կաթսա, յուրաքանչյուրը N=650կվտ արտադրողականության: Կաթսայատունը աշխատելու է բնական գազով: Կաթսայատան գազի ծախսը կազմելու է 58,9 մ³/ժամ:

Հակահրդեհային անվտանգություն. Հրդեհաանվտանգության նպատակով նախատեսվում է շենքերում տեղադրել հակահրդեհային հիդրատներով՝ յուրաքանչյուր հարկում 10 հատ, ինչպես նաև օդափոխության, ավտոմատ հրշեջ ազդանշանային՝ հակաձխային, արտաձման համակարգերով: Շենքի նկուղային հարկում տեղադրվելու է նաև 2 հատ 50մ³ տարողության ջրի բաքեր: Դպրոցի շենքն ապահովված է լինելու էվակուացիոն ելքերով, ունենալու է 2 վերելակ:

Օդափոխություն. դպրոցը և կաթսայատունն ապահովված են օդափոխության ներածման և արտածման համակարգերով, որոնց ճյուղավորումների վրա տեղադրվում են ջերմակարգավորիչ, ջերմապոլիպրոպիլենային փականներ և եռաբաշխիչներ: Օդի արտածման համար կտեղադրվեն դեֆլեկտորներ՝ D=300, իսկ ներածման համար կտեղադրվեն ժայուղային ցանց՝ 1 հատ: Օդափոխության արտածումն իրականացվում է արհեստական եղանակով՝ օդը մտնում է ռեկուպերատորային ագրեգատ, տաքացնում է ներածվող օդը՝ խառնման միջոցով, այնուհետև դուրս է մղվում արտաքին միջավայր: Տնօրենի, ուսուցիչների, համակարգիչների սենյակներում նախատեսված օդի ներածման օդորակիչներ: Սան հանգույցներից, դասարաններից օդի արտածումն իրականացվում է բնական եղանակով: նկուղային հարկերում օդափոխությունն իրականացվում է գլանային ռեկուպերատորներով: Օդատարները լինելու են 0,5-0,7մ տրամագծով՝ ցինկապատ պողպատից, ունենալու է հովանոց

տանիքում: Բոլոր օդատարները տեղադրվում են առաստաղի տակ՝ կեղծ առաստաղի մեջ, իսկ ձեղնահարկում՝ մեկուսացվում են արհեստական բամբակով: Օդի ներածման և արտածման համար տեղադրվում են կարգավորող ճաղավանդակներ:

Ջրամատակարարում-ջրահեռացում. ջրամատակարարման համակարգը միանալու են համապատասխան համայնքային ցանցին՝ համաձայն Գողթ վարչական ղեկավարի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի: Նախատեսվում է դպրոցի ջրագիծը միացնել տարածքի հարևանությամբ անցնող ջրագծից: Խմելու տնտեսական, հակահրդեհային ջրամատակարարում. Խմելու ջրի համար նախատեսվում է կառուցել 310 մ երկարությամբ ջրագիծ: Ոռոգման ջրի համար նախատեսվում է կառուցել 150մմ տրամագծով, 80մ երկարությամբ ջրագիծ: Ոռոգման ջրի աղբյուր է հանդիսանում ՕԿԶ-ն, որի սնուցումը իրականացվում է գոունտային և տեղումներից առաջացած ջրի հաշվին: Նախատեսվում է դպրոցի ցանկապատից դուրս կառուցել ջրաչափական դիտահոր, որում տեղադրվում է $d=500$ մմ տրամագծի փական, ֆիլտր, ջրաչափ: Ջրագծերի անցկացումը նախատեսվում է իրականացնել 1,2մ ավազի շերտով:

Կոյուղագիծ. շինարարական փուլում կենցաղային կեղտաջրերի հեռացման համար տեղադրվելու է $9*4$ չափերի 2,3-3.30մ բարձրության սեպտիկ հոր: Սեպտիկ հորը լինելու բարձրորակ պլաստիկից՝ կենսաբանական և հիդրավլիկ շոկերի հանդեպ բարձր դիմադրողականությամբ:

Հեղեղատար համակարգ. տանիքներից անձրևի և հալոցքի ջրերը ներքին ջրհոսի ցանցով հեռանում են բակային ցանց, որը միանում է $d=500$ մմ տրամագծով անձրևատար կոյուղու փողոցային հեղեղատարին, որի միացման հատվածում կառուցվելու է դիտահոր: Համակարգը նախատեսված է $\emptyset 200+250$ մմ տրամագծով բարձր խտության ծալքավոր խողովակներով, անհրաժեշտ տեղերում տեղադրվելու են $\emptyset 1000$ մմ տրամագծով դիտահորեր:

Ցանկապատում. Դպրոցի մասնաշենքերը կառուցելուց հետո տարածքը ցանկապատվելու է 1,80մ բարձրությամբ ճաղաշարով՝ 60սմ բետոնե հիմքի վրա: Ապահովված է լինելու արտաքին լուսավորությամբ՝ հենասյուններով: Աղբահեռացում. Շահագործման փուլում աղբահեռացումը կատարվում է Գառնիի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված՝ պայմանագրային հիմունքներով: Տեղադրվելու են 4 հատ $1*1,5$ չափերի աղբամաններ, ինչպես նաև տեսակավորման աղբամաններ:

Բարեկարգում, Կանաչապատում. Մինչև շինարարական աշխատանքների

սկսելը Գառնի համյանքապետարանի համապատասխան մասնագետների կողմից կատարվելու է տարածքում առկա կենսունակությունը կորցրած ծառերի ուսումնասիրություն՝ սանիտարական հատման նպատակով: Համապատասխան եզրակացության արդյունքում կկատարվի ծառերի տեղափոխում և վերատնկում: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է կառուցապատումից ազատ տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում՝ 6480մ² մակերեսով: Կանաչապատումն իրականացվելու է տարածաշրջանին բնորոշ ծառատեսակներով և բուսականությամբ/գեոծածկույթով՝ համաձայն Գառնի համայնքապետարանի կողմից համաձայնեցված կանաչապատման նախագծի, Հավելված 11:

Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն. Շահագործման փուլում դպրոցի շենքն հանձնելուց առաջ կատարվելու է շինության էներգաարդյունավետության համապատասխանության գնահատում, կկիրառվեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունվարի 16-ի N 56-Ն որոշմամբ սահմանված է և (կամ) Զ1 ընթացակարգերի պահանջները, էլեկտրականության միացումները լինելու են արդեն իսկ գոյություն ունեցող դպրոցի տարածքից:

Արևային վահանակների տեղադրում: Գողթի դպրոցի տանիքում նախատեսվում է տեղադրել արևային ֆոտովոլտային համակարգ՝ էլեկտրական էներգիայի արտադրության, լուսավորության և ծախսերի փոխհատուցման նպատակով՝ 127.6 կՎտ պիկային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի նախագծման համար հիմք են հանդիսացել.

1. Տեղանքի հատակագծերը
2. Տեղազնման արդյունքները
3. Տեխնիկական առաջադրանքը

ՖՎ վահանակները տեղակայվելու են տանիքին՝ տանիքի ուղղությանը զուգահեռ, 19° հորիզոնական թեքությամբ: Արևային ֆոտովոլտային համակարգը կազմված է 232 հատ միաբյուրեղային 144 (6x24) կեսբջիջներով, 550 Վտ պիկային հզորությամբ ֆոտովոլտային (ՖՎ) վահանակներից, որոնք բաժանված են 16 ՖՎ խմբի՝ 8 խումբ յուրաքանչյուր փոխակերպիչի համար: Դրանք միանում են փոխակերպիչների ԱՀԿՈԿ(Առավելագույն հազորության կետի ուժ) 4 մուտքերին, փոխակերպիչների անվանական ելքային հզորությունը 60 կՎտ է /Եռաֆազ/:

Տանիքին ՖՎ վահանակները տեղակայվում են այլումինե կրող

հենակառուցվածքի վրա ձգման միջոցով: ՖՎ կրող հենակառուցվածքի բոլոր դետալները և տրամատներն էլեկտրոլիզացված ալյումինից են:

Փոխակերպիչը և ՓՀՀՏ-ն տեղադրվում են շենքի ներսում առանձին հատկացված սենյակում: Փոխակերպիչները փոփոխական հոսանքի կողմից կարճ միացումներից և իմպուլսային գերլարումներից պաշտպանելու համար փոփոխական հոսանքի համակցման տուփի (ՓՀՀՏ) մեջ տեղադրվում են անհատական և մուտքային ինքնավար անջատիչներ, իմպուլսային գերլարման սահմանափակիչ: ՖՎ համակարգը բաշխիչ էլեկտրական ցանցին միանում է ՓՀՀՏ-ն մալուխով շենքի մուտքային բաշխիչ վահանին էլեկտրականապես միանալու միջոցով: Հաստատուն հոսանքի մալուխները իջեցվում են շենքի հորանների միջով՝ ծալքախողովակի մեջ և միանում է շենքի էներգետիկական սենյակում գտնվող փոխակերպիչներին: Շենքի էլեկտրամատակարարումը և դպրոցի էլեկտրաէներգիայի հաշվառումը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ի հետ անհրաժեշտ է իրականացնել դարձափոխիչային էլեկտրոնային երկսակագնային էլեկտրական հաշվիչի միջոցով, եռաֆազ սնուցմամբ:

ՖՎՀ-ն միացվում է դպրոցի գոյություն ունեցող հողանցման ցանցին:

11.Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և վնասակար ազդեցությունների բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը

Գործունեությունն իրականացվելու է ՀՀ Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրի վարչական տարածքում: Նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները կառաջանան շինարարության փուլում, կապված՝ հողային աշխատանքների, մեքենաների և շինտեխնիկայի շահագործումից առաջացող ծխագազերի արտանետումների, շինտեխնիկայի շահագործման և ավտոտրանսպորտի տեղաշարժի արդյունքում աղմուկի մակարդակի ավելացման, թափոնների կառավարման, բետոնային աշխատանքների հետ, որոնք կլինեն կարճաժամկետ: Գործունեության իրականացումը չի առաջացնելու է լանդշաֆտի ծանրաբեռնվածություն, քանի որ գործունեությունն իրականացվելու է արդեն գոյություն ունեցող դպրոցի տարածքում: Դպրոցի շենքը կառուցվելու է ՀՀ գործող շինարարական նորմերին և պահանջներին համապատասխան, մասնավորապես՝ ՀՀՇՆ

30.01-2014թ. «Քաղքաշինություն. քաղաքային և գյուղական վայրերի հատակագծում և կառուցապատում», ՀՀՇՆ 30.01-2014թ. «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն», ՀՀՇՆ 11-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն»:

11.1 Օդային ավազան.

Գործունեության իրականացման շինարարության փուլում լինելու են օդային ավազան արտանետումներ՝ տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի ընթացքում ծխագազերի և հողային աշխատանքների (փորման, հարթեցման) ընթացքում, ճանապարհների օգտագործման ժամանակ առաջացող փոշու տեսքով: Գործունեության իրականացման շինարարության փուլում լինելու են օդային ավազան արտանետումներ՝ տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի ընթացքում ծխագազերի և հողային աշխատանքների (փորման, հարթեցման, տեղափոխման) ընթացքում, ճանապարհների օգտագործման ժամանակ՝ առաջացող փոշու տեսքով: Օդային ավազանի հնարավոր աղտոտվածությունը լինելու է կարճաժամկետ և թույլատրելի նորմերի սահմաններում՝ պայմանավորված գնահատման հայտում նախատեսվող միջոցառումների պարտադիր կատարմամբ: Շինարարության փուլում հարակից բնակելի և հասարակական շենքերից բողոքների դեպքում Կապալառուի կողմից կիրականացվի օդի աղտոտվածության գործիքային չափումներ: Օդային ավազան արտանետումների քանակը մեղմելու, մթնոլորտային օդի որակի վրա հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում՝ գրունտի խոնավեցում և ճանապարհների ջրցան,
- շինհրապարակը ցանկապատվելու է, կառուցվող շենքը կծածկվի համապատասխան բարձրության ցանցով՝ փոշու արտանետումները նվազեցնելու նպատակով,
- մեքենաները շին. հրապարակ մտնելու և դուրս են գալու մաքուր վիճակում,
- գործունեության վայր շինանյութերի և սորուն նյութերի տեղափոխումը կատարել փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով,
- շինհրապարակում սորուն նյութերը պահել ժամանակավոր պահեստներում կամ ժամանակավոր ծածկի տակ՝ ծածկվելու են անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,
- բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը,

- օգտագործվող տեխնիկան, սարքավորումները և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործել միայն սարքին վիճակում,

- ավազի շերտերի փոումը և հողի հետլիցքն իրականացնել նախապես թրջված վիճակում,

- բացառել անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը: Այդ նպատակով իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ: Նշված միջոցառումների իրականացման արդյունքում օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում չի նախատեսվում: Շահագործման փուլում օդային ավազան հնարավոր աղտոտվածություն կառաջանա կաթսայատան աշխատանքի արդյունքում, որոնք կլինեն նորմերի սահմաններում: Այն օդային ավազանի լրացուցիչ ծանրաբեռնվածություն չի ավելացնի, քանի որ նախկինում ևս դպրոցի ջեռուցումը կատարվել է կաթսայատան միջոցով:

11.2 Հողային ռեսուրսներ.

Գործունեության ենթակա տարածքի նպատակային նշանակությունը բնակավայրի է, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ բնակելի կառուցապատման: Համաձայն «Գեոզոն» ՍՊԸ-ի կողմից նախատեսվող գործունեության տարածքի ինժեներա-երկրաբանական կատարված ուսումնասիրությունների հողաձածկույթի կազմը հետևյալն է՝ հողաբուսական շերտը, կավային գրունտները, խճային, խճավազային խարամացած գրունտները Շերտն ունի համատարած բնույթ՝ 2,0-3,0 մ հզորությամբ: Համաձայն նախագծային լուծումների՝ նախատեսվող գործունեության իրականացման համար նախատեսվում է 18311.7 մ³ ծավալի հանույթ:

Հողային զանգվածն առաջանալու է մասնաշենքերի հիմքերի փորման, ներտարածքային ճանապարհների կառուցման, ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի կառուցման համար նախատեսվող աշխատանքներից:

Հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսվում է.

- հողային աշխատանքների արդյունքում հանված հողային գրունտը մինչև օգտագործելը պահվելու է շինհրապարակում, առանձնացված վայրում՝ ծածկված անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,
- շինարարական աշխատանքների ընթացքում հանված հողային գրունտի մի մասն օգտագործվելու է տարածքի հարթեցման և բարեկարգման նպատակով,
- շինհրապարակն ապահովված է կլինի արտահոսքը կանխող/մաքրող

- սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար,
- շինարարական նյութերը կտեղադրվեն հատուկ տակդիրների կամ բետոնապատ մակերեսների վրա,
  - նվազագույնի է հասցվելու շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը,
  - ավտոմեքենաները շինհրապարակից դուրս են գալու միայն մաքուր վիճակում՝ շրջակա տարածքը չաղտոտելու նպատակով,
  - շինարարության փուլում օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորումը և տեխնիկական սպասարկումը կկատարվի տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններում,
  - այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար տեղադրվելու է ավագ կամ մանրախիճ,
  - մեքենաներից և սարքավորումներից վառելիքի և/կամ քայուղերի արտահոսքի դեպքում, փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր, այն փոխարինելով նորով,
  - մեքենաների անիվների լվացումը կատարել անիվների լվացման հարթակում,
  - բոլոր մեքենաների անիվների և թափքերի մաքրումը կատարել մինչև վերջիններիս շինհրապարակից դուրս գալը: Շահագործման փուլում գործունեությունը հողային ռեսուրսների վրա ազդեցություն չունի:

11.3 Ջրային ռեսուրսներ.

- Համաձայն «Գեոզոն» ՍՊԸ կողմից տրված ինժեներատեխնիկական եզրակացության՝ նախատեսվող գործունեության տարածքն աղքատ է գրունտային ջրերից: Մինչև 12 մետր խորությամբ ստորերկրյա ջրեր չեն բացահայտվել: Դրանք գտնվում են հարակից ձորակների գետահունների մակարդակներում կամ դուրս են գալիս աղբյուրների ձևով: Շինարարական աշխատանքները կատարվելու են ցանկապատված շինհրապարակի ներսում, ինչը կբացառի և/կամ կնվազեցնի հնարավոր արտահոսքերը և արտանետումները ջրային ռեսուրսներ: Գործունեության իրականացման շինարարության փուլում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները մեղմելու կամ կանխարգելու նպատակով նախատեսվում է.
- փոշենստեցման համար ջրցանը կատարվելու է ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևութային հոսքեր,
  - անձրևաջրերը և արտադրական հոսքաջրերը հեռացվելու են դեպի

տարածքում տեղադրվող պարզարան՝ 0,84 մ³ չափերի:

- ջրցանման համար կօգտագործվի միայն տեխնիկական որակի ջուր և պարզարանում կուտակված ջուրը,
  - պարզարանում մեխանիկական նստեցման հետևանքով առաջացած տիղմը՝ որպես շինաղբ, ժամանակ առ ժամանակ կտեղափոխվի աղբավայր՝ պայմանագրային հիմունքներով,
  - շինարարական տրանսպորտային միջոցների և սարքավորումների սպասարկումը կատարվելու է համապատասխան մասնագիտացված կետերում,
  - շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ բետոնախառնիչ մեքենաներով,
  - բետոնանյութի լցվածությունն ապահովել այնպես, որպեսի բետոնանյութը տեղափոխման ժամանակ չթափվի ճանապարհներին՝ երթեկությանը չխոչընդոտելու և ասֆալտածածկը չվնասելու համար:
- Կեղտաջրերի հեռացման համար նախատեսվում է.

Շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող սանհանգույցներից՝ բիոզուգարաններից: Տեղադրվելու են 1.0x1,5 մ չափերի չափերի 1 հատ բիոզուգարան: - բիոզուգարանի մաքրումը կատարվելու է մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով

-շինաշխատանքների ավարտից հետո այն ապամոնտաժվելու է և տեղափոխվելու է կապալառու կազմակերպության կողմից: Շահագործման փուլում դպրոցի ջրամատակարարման համակարգը միացվելու է բնակավայրի ջրատարին: Գողթ բնակավայրում բացակայում է կոյուղատարը, ուստի դպրոցի ջրահեռացման համակարգի համար նախատեսվում է կառուցել 9*4 չափերի, 2,3-3.3մ բարձրության ավտոմատացված համակարգով օժտված մաքրման կայան: Մաքրման կայանից դուրս եկող մաքրված ջուրը ստորգետնյա պոլիէթիլենային խողովակներով միանալու է դպրոցի տարածքից դուրս գտնվող համայնքային ոռոգման առվին:

11.4 Կենսաբազմազանություն.

Բուսական աշխարհ. նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքն արդեն ենթարկված է անտրոպոգեն ազդեցությունների, երկար տարիներ օգտագործվել է որպես դպրոցի տարածք: Տարածքը ասֆալտապատ է, առկա են պտղատու չորացած ծառեր, որոնք գործունեության իրականացման

ընթացքում կհատվեն և կհանձնվեն համայնքին՝ համայնքի հետ համաձայնեցնելուց հետո:

Կենդանական աշխարհ. գործունեության հարակից տարածքներն արդեն կառուցապատված են, ուստի մարդկային գործոնի, երթևեկության՝ մեքենաների շարժի, աղմուկի պայմաններում տարածքում բացակայում են կենդատեսակները, ինչպես նաև կենդանիների բնադրավայրերը, միգրացիոն ուղիները: Հաշվի առնելով, որ նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է արդեն կառուցապատված տարածքում, կենսաբազմազանությանը վտանգ չի սպառնում: Հայտում նախատեսվում են բնապահպանական միջոցառումներ՝ ուղղված ծառերի տեսքով քաղաքային կենսաբազմազանության՝ բուսատեսակների պահպանմանը, որը ներկայացված է կանաչապատման բաժնում:

11.5 Թափոններ.

Քանդման արդյունքում առաջանալու են տարատեսակ թափոններ՝ դոներ, պատուհաններ, քար, թիթեղ, փայտ, մետաղական մասեր և այլն: Այս թափոնները տեսակավորվելու են, կուտակվելու են շինհրապարակի առանձին հատվածներում և հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններին, պահանջարկի դեպքում նաև բնակիչներին: Գործունեության իրականացման հետևանքով շինարարության փուլում առաջանալու են կոշտ թափոններ.

- շինարարական նյութերի մնացորդներ շինարարական աղբի տեսքով (ավազի, բետոնի, քարի և այլն), (վտանգավորության դաս IV դաս, ծածկագիր՝ 91200601 01 00 4)՝ 10550 մ³ ծավալով՝ ներառյալ քանդման ժամանակ առաջացած շինաղբը:

յուղերով աղտոտված ավազ (յուղի պարունակությունը 15 %ից ցածր) 15 մ³ 31402303 01 03 4, 4րդ դաս,

- շինարարական նյութերի, փայտանյութի թափոններ, այդ թվում շինությունների քանդելուց և մասնատելուց առաջացած՝ 500կգ (17120500 01 00 4) 4րդ դաս,

- ներկեր, կարծրացած սոսինձ 0.005մ³ (55700600 01 01 4) 4րդ դաս,

- Կտորների տեսքով սև մետաղներ պարունակող թափոններ /առաջանում է շենքի հիմնակմախքի, կաթսայատան քանդման արդյունքում՝ ծածկագիր՝ 35131200 01 99 5) 5րդ դաս, 0.06մ³, օգտագործման համար ոչ պիտանի չաղտոտված պղնձե հաղորդալար 0.002մ³ (ծածկագիր՝ 3531030501013) 3-րդ դաս, օգտագործման համար ոչ պիտանի չաղտոտված այլումինե հաղորդալար

0.001մ³(ծածկագիր՝ 35310105 01 99 5) 5րդ դաս և այլն: Այս կարգի թափոնները համաձայն՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2006թ. դեկտեմբերի 25-ի N430-Ն և 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի N342-Ն հրամանների՝ ըստ վտանգավորության դասակարգված թափոնների ցանկի՝ պատկանում են վտանգավորության 3, 4 և 5-րդ դասերին:

Կենցաղային աղբի հաշվարկները

Կենցաղային աղբի ծավալը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով. $M=n*m$ $m - 1$ հերթափոխում կենցաղային աղբի ծավալն է մեկ մարդու հաշվով՝ 120կգ/տ $n -$ աշխատողների թիվն է $M=45*120=5400$ կգ/տ կամ 7.4կգ/օր: Շինարարությունը տևելու է 2.1 տարի, հետևաբար $M=5400*2.3= 11340$ կգ/տ կամ 14.9 կգ/օր (760 աշխատանքային օր) Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի առավելագույն ծավալը հաշվարկվել է հաշվի առնելով դպրոցի առավելագույն ծանրաբեռնվածությունը՝ 432 աշակերտ/աշխատող: Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի ծավալը կկազմի. $M=432*120= 51840$ կգ/տարի կամ 142կգ/օր: Կենցաղային աղբի ծածկագիրն է (91200400 01 00 4): Շինարարության փուլում թափոնների հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսների վրա մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների ժամանակ գործունեության տարածքը և շրջակա միջավայրը զերծ է պահել թափոնների կուտակումներից,

- շին հրապարակի տարածքում կհստակեցվի շին աղբի նախնական կուտակման վայրը,

- շինարարական թափոնները՝ շինաղբ, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն, կհավաքվեն անջրթափանց պոլիէթելենային պարկերի մեջ և կտեղափոխվեն համայնքի կողմից հատկացված վայր, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր,

- քանդման ընթացքում առաջացած շինարարական նյութերի տեսքով թափոնները՝ փայտ, քար, պատուհաններ, դռներ և այլն, կտեսակավորվեն և կտեղադրվեն առանձին-առանձին՝ շինհրապարակում,

- առանձնացված թափոնները կտեղափոխվեն Կապալառու կազմակերպության կողմից կամ կհանձնվեն համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններին, կամ պահանջարկի դեպքում կհանձնվեն բնակիչներին,

- մետաղական մասերն կառանձնացվեն և որպես մետաղի ջարդոն կհանձնվեն հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններին՝ պայմանագրային հիմունքներով,

- կառուցապատման փուլում կենցաղային աղբը կուտակվելու է 2 հատ 1,5x1մ³ չափերի պլաստմասե աղբահավաք տարողությունների մեջ,
- կենցաղային աղբի հեռացումը կատարվելու է կանոնավոր՝ ըստ անհրաժեշտության՝ մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով,
- շինաղբի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկով ապահովված բեռնատարներով կամ բեռնատարները ծածկվելու են անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,
- բացառել աղբի կուտակումը շիրապարակից դուրս՝ այլ բնակելի և հասարակական տարածքներում,
- շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո շինարարական նյութերի մնացորդները, վտանգավոր նյութերը հավաքվելու են հատուկ տարողությունների մեջ և աշխատանքների ավարտից հետո հեռացվելու են Կապալառուի կողմից: Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի կուտակման համար նախատեսվում է տեղադրել 4 հատ 1,5x1մ³ տարողության պլաստմասե աղբամաններ: Կենցաղային աղբի տեղափոխումը կատարվելու է պայմանագրային հիմունքներով: Նախատեսվում է. - տանիքում տեղադրվող վահանակների շարքից դուրս գալու դեպքում այն չտեղակայել բաց տարածքներում՝ ուղիղ արևի ճառագայթների տակ, - շարքից դուրս եկած վահանակները տեղակայել թափ տարածքում՝ մինչև համապատասխան կազմակերպություններին հանձնելը կամ փոխանակելը:

11.6 Աղմուկ և թրթռում.

Շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի հետ:

ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է համաձայն՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2002թ. մարտի 6-ի՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐ N2-III-11.3 ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 138 հրամանի և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 2014թ. մարտի 17-ի՝ ՀՀՇՆ 22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ի N 82 ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N79-Ն հրամանի

պահանջներին համապատասխան:

Շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների հետ: Աղմուկի մակարդակը 80 դԲ (A) գերազանցելու դեպքում աշխատողները պետք է կրեն համապատասխան պաշտպանիչ միջոցներ: Բնակավայրերի համար աղմուկի թույլատրելի մակարդակը կազմում է 55դԲ կամ ֆոնային մակարդակի ոչ ավել քան 3 դԲ ավելացում: Աղմկոտ աշխատանքներն իրականացվելու են ցերեկային ժամերին և կրելու են կարճատև ու ժամանակավոր բնույթ:

Համապատասխան բնապահպանական միջոցառումների կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և թրթռումների մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը: Շինարարության փուլում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը նվազեցնելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- կառուցապատման տարածքում ձայնակլանիչ նյութերի և կոնստրուկցիաների կիրառում,
- շինարարական աշխատանքներում ներգրավվելու են ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ,
- տրանսպորտային միջոցները և սարքերն օգտագործվելու են սարքին վիճակում,
- պարբերաբար կստուգվեն և կկարգաբերվեն տրանսպորտային միջոցների շարժիչները,
- բացառել շինարարության ընթացքում օգտագործվող մեքենաների կայանումը բնակելի տների, այլ հասարակական շենքերի հարևանությամբ,
- օգտագործվող շին տեխնիկական և մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով,
- պահպանել աղմուկի, վիբրացիայի, արտանետվող գազերի թույլատրելի նորմերը: Շահագործման փուլում դպրոցի շենքի օդափոխության և ջեռուցման համակարգը կատարվելու է ժամանակակից, արդիական անաղմուկ սարքավորումներով: Ուստի շահագործման փուլում սարքավորումներից առաջացող աղմուկի մակարդակը գտնվելու է նորմերի սահմաններում:

11.7 Արտակարգ իրավիճակներ.

Շինարարական աշխատանքների կատարման ընթացքում հնարավոր են

արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի առաջացում կապված՝

- հրդեհների առաջացման, բնական աղետների (երկրաշարժ, սողանք, ջրհեղեղ և այլն) և անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների փոփոխության (քամու ուժեղացում, փոթորիկ),

- աշխատանքի ընթացքում հնարավոր վթարային իրավիճակների առաջացման,

- հեղուկ նյութերի արտահոսքի և շահագործվող շինտեխնիկայի հետ: Համաձայն «Գեոզոն» ՍՊ ընկերության կողմից կատարված ուսումնասիրության արդյունքների՝ վտանգավոր երևույթներն ինչպիսիք են՝ կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում նախագծվող կառույցի վրա՝ բացակայում են: Կատարվել են գործիքային ստուգումներ՝ շերտերում առաձգական ալիքների տարածման արագությունների որոշման համար: Արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ազդեցությունները կանխարգելու համար կառուցապատումը պետք է կատարել, ելնելով Արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի գնահատման ապահովման նպատակով, քաղաքաշինական բնագավառում առկա օրենսդրական գործող նորմերով սահմանված երկրաշարժադիմացկունության հիմնական սկզբունքների՝ համապատասխան պարտադիր պահանջներից: Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ազդեցությունները մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է.

- կառույցների հիմքերի փոսորակները բացելուց և նախագծային նիշերին հասնելուց հետո՝ պարտադիր է ինժեներ-երկրաբանի կողմից հիմնափոսի զննումը և համապատասխան մասնագետի (երկրաբան) կողմից կազմված եզրակացությունը,

- կտեղադրվեն տեղեկատվական ցուցանակներ, որը ներառելու է շենքի նախագծողի, կապալառուի և այլ պատասխանատու անձանց (հեռախոսահամար), շինթույլտվության, շինարարության սկզբի և ավարտի վերաբերյալ տեղեկատվություն,

- շինհրապարակը կկազմակերպվի հակահրդեհային անվտանգության պաշտպանության կանոններին համապատասխան, տեղադրվելու է ջրի բաք՝ հրդեհամարման նպատակով,

- շինհրապարակն ապահովված է լինելու հակահրդեհային կրակմարիչներով, տեսահսկման և ազդանշանային համակարգերով, հակահրդեհային

միջոցառումների վահանակներով,

- շինհրապարակն, ինչպես նաև բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունները ժամանակ առ ժամանակ կմաքրվեն հրդեհավտանգ և պայթունավտանգ թափոններից և աղբից,

- հակահրդեհային միջտարածությունները չեն օգտագործվելու նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

- բաց են լինելու նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները, տեղադրվելու են դրանց մոտեցման համապատասխան ցուցանակներ,

- տեղադրվելու են ձայնային ազդանշաններ, հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ՝ վթարների կանխարգելման համար,

- հեղուկ և վտանգավոր նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար,

- մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են:

Շահագործման փուլ. Շահագործման փուլում արտակարգ իրավիճակների դեպքում նախատեսվում է. - ստորգետնյա հարկերը ծառայելու են որպես թաքստոց՝ արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանական նպատակներով, նկուղն ապահովված է լինելու հակահրֆդեհային ավտոմատ համակարգով, սանհանգույցով, լվացարանով, ստորգետնյա հատվածում թաքստոց համար նախատեսվում է վթարային ելք, - դպրոցն ապահովված է լինելու հակահրդեհային հիդրատներով՝ յուրաքանչյուր հարկում 10 հատ, օդափոխության, ավտոմատ հրշեջ ազդանշանային՝ հակաձխային, արտածման համակարգերով, էվակուացիոն ուղիներով և ելքերով, ունենալու է 2 վերելակ, - տեղադրվելու 2 հատ 50մ³ տարողության ջրի բաքեր՝ հրդեհամարման նպատակով, - պահպանվելու են հակահրդեհային մուտքերը՝ հրշեջ մեքենաների շրջադարձի համար, - աստիճանավանդակը, դռները լինելու են հակահրդեհային:

11. 8 Մարդու առողջություն, աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն.

Գործունեության իրականացման ընթացքում հնարավոր են մարդու առողջությանը և աշխատանքի անվտանգությանը սպառնացող վտանգներ՝ կապված.

- ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ քաղաքաշինական, առողջապահական, բնապահպանական և այլ նորմերի խախտման,
- թափոնների հավաքման, կուտակման, տեղափոխման,
- օգտագործվող հեղուկ նյութերի օգտագործման, պահպանման, տեղափոխման,
- արտակարգ իրավիճակների առաջացման, շինտեխնիկայի շահագործման,
  - ոչ բավարար աշխատանքային պայմանների, շինարարության ընթացքում մարդու անվտանգությանը, առողջությանը սպառնացող այլ երևույթների հետ: Շինաշխատանքները կկատարվեն պահպանելով շինարարության ժամանակացույցը և աշխատանքի անվտանգության կանոններն՝ ըստ ՇՆԱԿ-3-4-80* նորմերի: Շինարարության փուլում աշխատողների աշխատանքի կազմակերպման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է.
    - պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, շինհրապարակում՝ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները անցումները, վտանգավոր զոնանները կցանկապատվեն,
    - պահպանել ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2.8-003
    - սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները,
    - պահպանել Առողջապահության նախարարի 28 մարտի 2017թ. «ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ» N 2.2.4-016-17 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ԵՎ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2002 ԹՎԱԿԱՆԻ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 11-Ի N 82 ՀՐԱՄԱՆՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» N 12-Ն հրամանի պահանջներ,
    - ապահովվել աշխատողների անվտանգությունը՝ բարձրության վրա,
    - մինչև աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդներն անցնելու են հրահանգավորում՝ ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների,
    - բանվորական խմբերը լինելու են բազմապրոֆիլ և մասնագիտացված, անցկացվելու են ուսուցման և հրահանգավորման դասընթացներ,
    - ստուգվելու են առասանիչ բանվորների գիտելիքները, տեղադրել

- առասանման եղանակների և ձևերի նկարագրությամբ ցուցանակներ,
- աշխատողների համար ապահովել 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, անհատական և պաշտպանական միջոցներով (արտահագուստ, դիմակ, կոշիկ և այլն), էլեկտրական սարքավորումների հետ աշխատողները՝ դիէլեկտրիկ գորգով և ձեռնոցներով,
  - ապահովել աշխատողների համար սանիտարական և հանգստի պայմաններով (հանգստի սենյակ, հանդերձարան, լվացարան և այլն)՝ անհրաժեշտ կահավորանքով (լվացարան, աթոռ, սեղան, ջեռուցիչ և այլն),
  - շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրել աշխատանքային պայմանների, հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ՝ տեղեկատվական և հակահրդեհային վահանակներ, վտանգն ազդարարող տեսողական պաստառներ, ճանապարհային երթևեկության, ինչպես նաև կողմնակի մարդկանց մուտքն արգելող նշաններ,
  - վերահսկել աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, բացառել գործնետության վայրում խոտանված բեռնիչ սարքերի կուտակումները,
  - վերահսկել մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառել մեքենաների կուտակումները,
  - նվազագույնի հասցնել ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը՝ հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,
  - բացառել ավտոամբարձիչի սլաքի աշխատանքը՝ սահմանազատված սահմանից դուրս,
  - բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող բեռնամբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտների կամ տեխնիկական պայմանների պահանջներին, երթևեկության արագությունը շինհրապարակում չպետք է գերազանցի 5կմ/ժ,
  - տեղադրել լրացուցիչ լուսավորման սարքեր՝ շինհրապարակի լուսավորության համար,
  - շինհրապարակի լուսավորությունը ապահովել հավասարաչափ՝ լուսավորության 2 լյուքսից ոչ պակաս,
  - շենքի ներսում եռակցման և ներկման աշխատանքները կատարել օդափոխության պայմաններում, հոսանքատար մասերի մեկուսացում, - վարել տեխնիկական հսկողության ամփոփիչ և անհատական մատյաններ՝ տեխնիկական վերահսկողության իրականացման համար,

- հատվող փողոցներում նախապես տեղադրել խողովակապատյաններ և անմիջապես կատարել հողի հետլիցք, իսկ այն հատվածները որտեղ հատվում են ուղղահայաց փողոցների հետ՝ անցորդների համար կառուցել ժամանակավոր կամրջակներ,

- ձյան, անձրևի, ուժեղ քամու, կայծակի դեպքում խստիվ արգելվում է շինմոնտաժային աշխատանքների կատարումը,

- շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացնել 2020թ. հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական արտահագուստ: Շահագործման փուլ. Շահագործման փուլում դպրոցն ապահովված է լինելու հաշմանդամ և բնակչության սակավաշարժ խմբերի տեղաշարժվելու համար անհրաժեշտ պայմաններով՝ ՀՀՇՆ 1/-11.07.01- 2006 շինարարական նորմերին համապատասխան: Մասնավորապես նախատեսվում է.

- ապահովված է լինելու հաշմանդամների պահանջմունքին հարմարեցվող ունիվերսալ, շարժական տարրերով,

- վերգետնյա և ստորգետնյա անցումներ, թեքահարթակներ,

- հաշմանդամների համար նախատեսված սան հանգույցով,

- տարածքի մուտքը կահավորված է լինելու տարածքի վերաբերյալ հաշմանդամների համար մատչելի տեղեկատվության տարրերով:

11.9 Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն.

Դպրոցի նախագծային լուծումները կատարվելու են հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 12. 04.2018թ N 426-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջները՝ էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներին համապատասխան, ներառելով՝ ջեռուցման, տաք ջրամատակարարման, օդափոխման, լուսավորության համակարգերը: Էներգաարդյունավետության համապատասխանության գնահատման համար պետք է կիրառվեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունվարի 16-ի N 56-Ն որոշմամբ սահմանված է և (կամ) Զ1 ընթացակարգերի պահանջները: Համաձայն նույն որոշման IX բաժնի 31 կետի՝ շենքերը շահագործման հանձնելուց կամ շուկա հանելուց առաջ պետք է ներկայացվեն սույն կանոնակարգով սահմանված էներգաարդյունավետության պահանջներին համապատասխանության գնահատման՝ «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան: Նույն բաժնի

34 կետում միաժամանակ նշվում է՝ Էներգաարդյունավետության սերտիֆիկատը տրամադրվում է էներգետիկ փորձաքննության (աուդիտ) հիման վրա, որը ներառում է էներգաարդյունավետությունն օպտիմալ կերպով բարելավելու վերաբերյալ առաջարկություններ՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ գործող էներգաարդյունավետության պահանջների համեմատությամբ այդ բարելավումը նպատակահարմար չէ: Շենքերի ջեռուցման, օդափոխման համակարգերի, ինչպես նաև շենքերը պատող կոնստրուկցիաների էներգետիկ փորձաքննությունը (աուդիտ) իրականացվելու է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի օգոստոսի 31-ի N 1399-Ն որոշմամբ հաստատված պահանջներին համապատասխան: Հետևաբար շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի փորձաքննության փուլում (ծանուցման փաթեթ) էներգաարդյունավետության սերտիֆիկատի ներկայացման պահանջը պարտադիր չէ: Նոր կառուցվող շենքի և դրանց պատող կոնստրուկցիաները նախատեսվում է կառուցել ըստ նշված կանոնակարգի(N 426-Ն որոշում) IV գլխի պահանջների՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության բնակլիմայական պայմանները, սենքերում համապատասխան միկրոկլիմային ներկայացվող Հայաստանի հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված պահանջները: Դպրոցի էներգաարդյունավետության և էներգախնայողության ապահովման նպատակով շենքերը կկառուցվեն.

- շենքի արտաքին պատերը երեսապատվելու են սրբատաշ ֆայբերգեմենտային սալիկներով, պահպանելով հրակայուն, ոչ ջրաթափանց և հողմաջրապաշտպան, գոլորշակայուն և գոլորշամեկուսիչ, ջերմամեկուսիչ նյութերի նորմերը,

- կատարվելու է դեկորատիվ սալիկապատում՝ ջերմամեկուսիչ շերտի ընտրությամբ՝ օդային միջնաշերտով, ելնելով բնակավայրի ջերմային ֆոնի առանձնահատկություններից,

- շենքերի միջտարածքային ընդհանուր մուտքերն ու ելքերը լինելու են ջերմամեկուսիչ և հերմետիկ փակվող դռներով և պատուհաններով,

- լուսավորությունը կատարվելու է լեդ տեսակի լամպերով: Շենքը ներառյալ ստորգետնյա հարկերը (թաքստոց) կահավորելիս առաջնորդվելու են ՀՀ կառավարության 12.04.2018թ N426-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջներով,
  - արտաքին լուսավորության, օդափոխության, ծխահեռացման համակարգերով, հակահրդեհային միջոցներով՝ կրակմարիչներով,
  - էլեկտրամատակարարման և ծխահեռացման փականների ավտոմատ

անջատիչներով, օդափոխության, հակաձխային օդափոխության արտածման համակարգերով, - ջերմամեկուսիչ, օդափոխիչ, էներգախնայող բազմաթիվ այլ սարքավորումներով:

11.10 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ.

Գործունեության ենթակա և մոտակա տարածքներում բացակայում են պատմամշակութային արժեք ունեցող պատմամշակութային և բնության հուշարձանները: Կառուցապատման ենթակա տարածքը երկար տարիներ կառուցապատված է եղել և չի առնչվում բնակավայրի վարչական տարածքում գոյություն ունեցող մշակութային հուշարձանների, ինչպես նաև հատուկ պահպանվող տարածքների հետ: Ուստի հնարավոր ազդեցություններ վերջիններիս վրա չի նախատեսվում: Միաժամանակ շինարարական աշխատանքների ընթացքում որևէ հնագիտական շերտի կամ հուշարձանի հայտնաբերման դեպքում շինարարական աշխատանքներն անմիջապես դադարեցվելու և տեղեկացվելու են համապատասխան պետական մարմինն (Պատմական և մշակութային հուշարձանների պահպանության վարչությանը)՝ համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության հետագա գործողությունները կազմակերպելու համար: Շինարարական աշխատանքները հնարավոր կլինի շարունակել միայն համապատասխան թույլտվության տրամադրման դեպքում:

11.11 Սոցիալական.

Դպրոցի շինարարության ընթացքում բացվելու են նոր աշխատատեղեր: Շինարարության փուլում առավելագույն հերթափոխում աշխատելու է 45 մարդ, որից՝ 40 բանվոր, 5-ը ճարտարապետա-տեխնիկական անձնակազմ: Աշխատելու են 6 օր՝ 8 ժամյա հերթափոխային գրաֆիկով: Շինարարության ընթացքում առաջանալու են հարակից տարածքի բնակիչների տեղաշարժի ժամանակավոր անհարմարություններ, որոնք հնարավոր է կանխարգելել կառավարման պլանով նախատեսված միջոցառումների կատարման միջոցով: Շինարարության ընթացքում այլ անձանց իրավունքների սահմանափակում կամ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ կարգի խախտում չի նախատեսվում: Շինարարության փուլում հնարավոր սոցիալական խնդիրներից խուսափելու համար նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքները կատարել սահմանված ժամերին՝ ցերեկը,
- բացառել շինհրապարակից դուրս կենցաղային աղբի և շինաղբի, մեքենաների կուտակումները,

- գործելու է բողոքների արձագանքման ընթացակարգը: Նոր դպրոցի կառուցումը կապահովվի աշակերտների ուսուցման կազմակերպումն ավելի որակյալ, անվտանգ՝ բարձր սեյսմակայունություն ունեցող, բարեկարգ, նոր չափորոշիչներով կառուցված շենքում:

11.12 Լանդշաֆտ.

Գործունեության իրականացումը չի առաջացնելու լանդշաֆտի լրացուցիչ ծանրաբեռնվածություն, քանի որ այն կառուցվելու է գոյություն ունեցող կառուցապատման տարածքում: Նախատեսվող գործունեության իրականացման տարածքներում (ազդեցության գոտում) լանդշաֆտի, բուսական ու կենդանական տեսակների, հողային և ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր վնասակար ազդեցություններ չեն ակնկալվում: Նախատեսված շինարարական աշխատանքների ազդեցությունը տարածքի վրա կլինի նվազագույն, կրելով սահմանափակ և կարճատև բնույթ: Դրանք հնարավոր կլինի նվազեցնել շինարարության փուլում՝ բնապահպանական կառավարման պլանով նախատեսված միջոցառումների արդյունքում: Նախատեսվող դպրոցի շենքը ժամանակակից լուծումներով և նյութերով իրականացվող շինություն է: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում.

11.13 Բարեկարգում և Կանաչապատում.

Դպրոցի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների և վտանգավոր նյութերի հեռացում, բոլոր ժամանակավոր կառույցների ապամոնտաժում, ճանապարհների կարգաբերում, տարածքի բարեկարգում: Կանաչապատման աշխատանքները կատարվելու են ծառատնկման՝ տույա, հացենի, թխկի, գհիի և սիզամարգերի միջոցով՝ համաձայն Գառնիի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված կանաչապատման նախագծի:

Բարեկարգման և կանաչապատման նպատակով նախատեսվում է.

- կառուցապատումից ազատ տարածքի հարթեցում և բարեկարգում, ներբակային ճանապարհների կառուցում: Կանաչապատում. կատարվելու է գործունեության ենթակա տարածքի կանաչապատում, որի պահպանման համար նախատեսվում է.

- կանաչ զանգվածի ոռոգում՝ բուսականության աճը և կաչողականությունն

ապահովելու նպատակով,

- նորատունկ բուսականության, ծառերի չկապելու դեպքում նոր ծառատեսակներով փոխարինում: Կանաչապատման նպատակով օգտագործվող բուսահողը ձեռք է բերվելու ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ պայմանագրային հիմունքներով: Ոռոգման նպատակով ջրապահանջը որոշվում է СНиП 2.04.02-84-ի համաձայն, այսինքն, 1մ 2 ոռոգման նպատակով անհրաժեշտ է 0,3-0,4լ ջուր, հետևաբար. $W = (M \times 0,4) \times m$ Որտեղ, M – կանաչապատման ենթակա տարածքն է ըստ կանաչապատման տեսակային կազմի, m – ոռոգման հաճախականությունը կախված սեզոնից և կլիմայական առանձնահատկությունից, հետևաբար, $W = 9600 \times 0,4 \times 25 = 96000$ լ/ջուր կամ $96.0մ^3$ /տարի ջուր (տարվա կտրվածքով): Կանաչապատ տարածքի ոռոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքում գոյություն ունեցող ոռոգման համակարգից՝ կաթիլային եղանակով:

12. Մոնիթորինգ

Մոնիթորինգը՝ ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարման, դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով Պատվիրատուի և հսկողություն իրականացնող այլ մարմինների կողմից նախատեսվող կանոնավոր հսկողություն է: Գործունեության իրականացման ընթացքում նախատեսվում է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանը կամ մեղմանն ուղղված մոնիթորինգ: Այդ նպատակով նախատեսվում է.

- համապատասխան մասնագետների կողմից ստուգայցերի կատարում,
- բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության, տեխնիկական վերահսկողության իրականացում՝ ամենօրյա ռեժիմով,
- բոլոր աշխատողների աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների ընթացակարգի մասին իրազեկում,
- տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը կամ անձը պարտավոր է ժամանակին Պատվիրատուին և/կամ նախագծային կազմակերպությանը տեղեկացնել նկատած համապատասխանությունները,
- խստիվ պահպանել շինարարության կանոնները և անձնական պաշտպանության նորմերը,
- հակահրդեհային պահանջները՝ ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերի մապատասխանության

ապահովվում,

- թափոնների տեղափոխման կազմակերպում՝ համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա,
- կապալառուի կողմից նախագծով նախատեսված բոլոր աշխատանքների պատշաճ իրականացում,
- ամբարձիչի ժամանակի և բեռնունակության օգտագործման պարբերաբար և դիտողական ստուգում,
- շին տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան տեխնիկական վիճակի պարբերաբար ստուգումներ՝ անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը բացառվելու նպատակով,
- շինարարական տեխնիկայի և տրանսպորտային միջոցների վառելիքի լիցքավորում և յուղում շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում,
- արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձի նշանակում, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում,
- շինարարության իրականացման ժամանակացույցի պահպանում,
- բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքների իրականացում, ապահովելով կանաչապատ տարածքի համապատասխանությունը կանաչապատման նախագծին,
- կանաչ զանգվածի վիճակի մշտադիտարկում, ծառերի կայքողականության ուսումնասիրություն՝ ծառերի աճն ապահովվելու նպատակով: Շինարարության իրականացման որակի չափանիշները հսկվելու են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում: Բնապահպանական միջոցառումների և մոնիթորինգի համար նախատեսված ծախսերը կազմում են տարեկան մոտ 300,0 հազար դրամ, ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարարական կազմակերպության կողմից:

13. Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան

	Մեղմացնող միջոցառումներ
--	-------------------------

Ծրագրի գործողություններ	Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություններ	Առաջարկվող մեղմացնող միջոցառումներ	Պատասխանատու մարմին	Մոնիտորինգի պատասխանատու մարմին	Մեղմացնող միջոցառումների ինդիկատիվ արժեքը գնահատվում է ծրագրի արժեքի մոտ 1.2-1,5%
ՆԱԽԱՇԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՓՈՒԼ					
1. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն և դրական եզրակացության ձեռքբերում	Գործունեությունը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություններ շրջակա միջավայրի վրա և ըստ ՀՀ ՇՄԱԳ օրենքի պահանջում է բնապահպանական պետական փորձաքննություն:	1.1. Մշակվել և ՇՄՆ է ներկայացվելու հաշվետվությունը՝ բնապահպանական պետական փորձաքննություն իրականացնելու և փորձագիտական եզրակացություն ձեռք բերելու նպատակով:	«Շին-Կոմֆորտ» ՍՊԸ		
2. Հասարակական լսումներ, հանրության իրազեկում	Հանրության ոչ պատշաճ տեղեկացվածությունը և հնարավոր բողոքները կարող են Ծրագրի ժամկետների ձգձգման պատճառ դառնալ:	2.1. «Մինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ» նախագծի և ԲԿՊ-ի վերաբերյալ հանրային քննարկումն իրականացվել է 2024 թվականի հունիսի 10-ին՝ ժամը 14:00-ին, Գողթի վարչական գրասենյակում: Հանրային քննարկման մասին հայտարարությունը տպագրվել է «Առավոտ» օրաթերթի մայիսի 8-ի համարում, 2024թ.: 2.2. Հանրային լսումներում ներկայացվել է նաև Բողոքների Անդրադարձման Մեխանիզմն (ԲԱՄ), որի ներդրումը կիրականացվի ՀՏՁՀ-ի կողմից սահմանված մեխանիզմին համաձայն (զանգահարել ՀՏՁՀ-ի թեժ գիծ և/կամ տես 4.1 ենթակետ):	ՀՏՁՀ, «Շին-Կոմֆորտ» ՍՊԸ, Դպրոցի տնօրինություն, Գառնի համայնքապետարան		
3. Մրցութային և պայմանագրային փաստաթղթեր	ԲԿՊ-ի պահանջները անհրաժեշտ է հաշվի առնել աշխատանքային նախագծում, որի	3.1. Աշխատանքային նախագիծը անհրաժեշտ է մշակել հաշվի առնելով ԲԿՊ-ում պլանավորված	ՀՏՁՀ		

<p>րի պատրաստում</p>	<p>արդյունքում հնարավոր են բնապահպանական բացասական ազդեցություններ՝ դպրոցի շինարարության շահագործման փուլերում:</p>	<p>մեղմացնող միջոցառումները, որոնք պետք է ներառված լինեն նաև մրցութային պայմանագրային փաստաթղթերում:</p>			
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ (ՔԱՆԴՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ)					
1. Առողջության և աշխատանքային անվտանգության պլան					
<p>4. Շինարարական հրապարակի բոլոր գործողությունները</p>	<p>ԲԿՊ-ի և դպրոցի վերակառուցման ծրագրի բնապահպանական պահանջների մասին տեղեկատվության պակասը կարող է հանգեցնել շրջակա միջավայրի վատթարացման: Շինհրապարակին կից և շինհրապարակի մերձակայքում բնակվող մարդկանց ցանկացած հիվանդությունը, վնասվածքը կամ մահը վտանգավոր նյութերի, շին առարկաների ոչ ճիշտ դասավորման և շինհրապարակի ոչ ճիշտ կազմակերպման պատճառով անընդունելի է և կպահանջի համապատասխան պատժամիջոցների կիրառում:</p>	<p>4.1. Անհրաժեշտ է նշանակել բնապահպանական/ աշխատանքային անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինհրապարակում:</p> <p>4.2. Անհրաժեշտ է ձեռնարկել միջոցառումներ կողմնակի անձանց մուտքը շինհրապարակ արգելելու համար. ցանկապատում, պահակակետեր, ցուցանակներ, պաստառներ այլ:</p> <p>4.3. Անհրաժեշտ է բացառել անվտանգության կանոնների խախտման դեպքերը, մասնավորապես չհսկված էլեկտրական գործիքների առկայությունը շինհրապարակում:</p> <p>4.4. Անհրաժեշտ է <i>սպահովել կրակմարիչի առկայությունը և հեշտ հասանելիությունը</i> շինհրապարակի բոլոր</p>	<p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p>		

		<p>մեքենաներում և հատվածներում:</p> <p>4.5. Անհրաժեշտ է փակցնել <i>հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ</i> և այլն:</p> <p>4.6. Անհրաժեշտ է ապահովել առաջին բուժօգնության դեղատուփի առկայությունը և հեշտ հասանելիությունը շինհրապարակում:</p> <p>4.7. Բանվորական և այլ անձնակազմը պետք է ապահովվի սեզոնային արտահագուստով և այլ անձնական պաշտպանիչ սարքավորումով, ինչպես նաև անհրաժեշտ է նախատեսել լծակներ դրանց կիրառումն ապահովելու համար:</p> <p>4.8. Բարձրության (1.5 մ և ավելի) վրա աշխատանքներում իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ, մասնավորապես անվտանգության ձողեր, տեսանելիության ժապավեններ, նշաններ և այլ միջոցառումներ, ինչպես նաև բանվորներին տրամադրել անվտանգության գոտիներ:</p> <p>4.9. Ըստ անհրաժեշտության և իրականացնել</p>	<p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>փլուզման վտանգ ունեցող կառույցների ամրակալում դպրոցի հին շենքի ապամոնտաժման գործողություններում:</p> <p>4.10. Աշխատանքային անվտանգության և առողջության հետ կապված միջադեպերը պետք է գրանցել և հաշվետվության ձևով ներկայացնել ՀՏՁՀ-ին:</p> <p>4.11. Աշխատողներին անհրաժեշտ է տրամադրել կոնկրետ աշխատանքի անվտանգության հրահանգավորում՝ աշխատանքը սկսելուց առաջ: Հրահանգավորումը պատշաճ պետք է գրանցել գրանցամատյանում:</p> <p>4.12. Խստագույնս պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը:</p>	Կապալառու		
2. Հանրության հետ կապերի և իրազեկման պլան					
5 Հանրության իրազեկման իրազեկման բարձրացում, բողոքարկման մեխանիզմ	Ազդեցության ենթակա կողմերի և համայնքների թերի իրազեկվածությունը, տեղեկատվության և փոխըմբռնման պակասը կարող է հանգեցնել դժգոհությունների, որի արդյունքում կարող են տեղի ունենալ Ծրագրի ժամկետների հետաձգումներ:	<p>5.1 Շինարարական աշխատանքները սկսելուց առաջ նախատեսվում է իրականացնել հանդիպում ազդակալի անձանց հետ և տեղեկացնել ԲԱՄ-ի մասին: Հանդիպման ընթացքում կներկայացվի և կներդրվի ԲԱՄ-ը՝ համաձայն որի.</p> <p>Ա: Շինարարական հրապարակում՝ դպրոցի տարածքում,</p>	ՀՏՁՀ Կապալառու		

		<p>անհրաժեշտ է հիմնել հիմնական կամ շարժական գրասենյակ:</p> <p>Բ. Անհրաժեշտ է տեղադրել ցուցանակներ/ցուցապատառներ, որոնք պարունակում են տեղեկատվություն շինարար կազմակերպության գրասենյակի գտնվելու վայրի, աշխատանքային ժամերի, պատասխանատու անձանց, ինչպես նաև հեռախոսահամարներ ի մասին, էլեկտրոնային հասցեներ այդ թվում ՀՏՁՀ-ի համապատասխան բաժնի հեռախոսահամարներ, էլեկտրոնային հասցեներ:</p> <p>Գ. Գրասենյակում անհրաժեշտ է պահել բողոքների գրանցամատյան: Բողոքի գրանցման ձևը տես Հավելված 1-ում:</p> <p>Դ. Անհրաժեշտ է նշանակել սոցիալական հարցերով զբաղվող պատասխանատու անձ, իսկ 15 օրվա ընթացքում պատասխանել դիմորդին հարցի լուծման վերաբերյալ:</p>			
<p>3. Շրջակա միջավայրի պահպանության պլան</p>					
<p>6 Հողային աշխատանքներ:</p> <p>Շինանյութերի փոխադրումներ:</p> <p>Այլ շինարարական աշխատանքներ:</p>	<p>Դպրոցի հարակից տարածքում (մոտ 3-50մ հեռավորության վրա) առկա ազդակիրների՝ բնակելի տներ և կից շինություններ, վրա գնահատվում են վնասակար գազերի արտանետումներ.</p> <p>– գոյություն ունեցող կաթսայատան, ասֆալտե ծածկի և եզրաքարերի ապամոնտաժմա</p>	<p>6.1 Օղի աղտոտման և փոշու կառավարում</p> <p>6.1.1 Օղի որակի չափազրույմներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքների դեպքում:</p> <p>6.1.2 Անհրաժեշտ է իրականացնել պարբերական ջրցանում շինհրապարակից փոշու արտանետումները նվազագույնի հասցնելու նպատակով:</p>	<p>ՀՏՁՀ</p> <p>Կապալառու</p>		

	<p>ն աշխատանքներ ի, – նախագծվող նոր մասնաշենքերի հողային աշխատանքներ ի ընթացքում, – տրանսպորտային ն միջոցների երթևեկության, ինչպես նաև շին տեխնիկայի շահագործման ընթացքում:</p>	<p>6.1.3 Անհրաժեշտ է նվազագույնի հասցնել շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը և պահել կուտակված նյութերը հնարավորինս ծածկված վիճակում փոշու հնարավոր տարածումից խուսափելու համար: 6.1.4 Անհրաժեշտ է սահմանափակել մեքենաների արագությունը (≤ 30 կմ/ժ) փոշու քանակը նվազեցնելու նպատակով:</p>	Կապալառու		
	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում գնահատվում է աղմուկի թրթռումների մակարդակի աճ:</p>	<p>6.2 <i>Աղմուկի և թրթռումների կառավարում</i> 6.2.1 Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակների չափազրույթների կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում: 6.2.2 Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը: 6.2.3 Հաշվի առնելով տարածքին կից բնակելի տների առակայությունը, աղմուկ առաջացնող աշխատանքներն անհրաժեշտ է հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին՝ 9:00-18:00:</p>	Կապալառու		
			Կապալառու		

	<p>Նախագծվող դպրոցի տարածքում առկա ծառերի վրա ազդեցություն:</p>	<p>6.2.4 Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով, որոնց սարքին լինելը ստուգվելու է յուրաքանչյուր օր աշխատանքները սկսելուց առաջ:</p> <p>6.2.5 Անհրաժեշտ է բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը: Իսկ մեքենաների կամ խլացուցիչների անսարքիության դեպքում տվյալ մեքենան անհրաժեշտ է դուրս բերել շինհրապարակից:</p> <p>6.2.6 Անհրաժեշտ է խուսափել թրթռումներ առաջացնող աշխատանքներ կատարելուց, նման աշխատանքների անհրաժեշտության դեպքում խստորեն իրականացնել ցերեկային ժամերին և հետևել ՀՀ թույլատրելի նորմերի մակարդակներում:</p> <p>6.2.7 Անհրաժեշտ է ապահովել բոլոր բանվորներին համապատասխան ԱՊՄ-րով, այդ թվում՝ ականջակալներով:</p> <p>6.3 Բուսականության պահպանություն և կառավարում</p> <p>6.3.1 Անհրաժեշտ է նախատեսել վնասման ենթակա ծառերի և թփերի պահպանման միջոցառումներ, որպեսզի այդպիսի ծառերը լինեն հեշտությամբ ճանաչելի աշխատողների, տրանսպորտային միջոցների համար և պաշտպանված լինեն շին գործողությունների ընթացքում թափոնների տեղադրումից, փոշու ազդեցությունից և</p>	<p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու/ Դպրոցի տնօրինություն</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու, Գառնի համայնք, Դպրոցի տնօրինություն</p>	
--	---	---	---	--

<p>Նխագծվող տարածքում բուսահողի ազդեցություն:</p>	<p>դպրոցի առկա վրա</p>	<p>հնարավոր ալլ ազդեցություններից: 6.3.2 Անհրաժեշտ է իրականացնել ազդեցության ենթարկված բուսականության պաստառապատում, իսկ ըստ անհրաժեշտության՝ ջրցանման միջոցառումներ՝ բուսականության վրա նստած փոշին հեռացնելու նպատակով: 6.3.3 Անհրաժեշտ է ապահովել տարածքում առկա բուսականության ոռոգման միջոցառումները դպրոցի շինարարության ընթացքում: 6.3.4 Անհրաժեշտ է խուսափել տարածքում այն ծառերի և թփերի հատումից, որոնք ազդեցության չեն ենթարկվում համաձայն նախագծի: 6.3.4 Անհրաժեշտ է բացառել տարածքում առկա հատված բուսականության այրումը: 6.3.5 Դպրոցի նախագծի և շինարարական աշատանքների հետևանքով ազդեցության ենթակա ծառերի հատումը պետք է իրականացնել Գառնի համայնքի հետ համատեղ՝ ըստ նախագծի: Ծառերի հատումից առաջացող փայտանյութն հանդիսանում է համայնքի սեփականությունը և անհրաժեշտ է հանձնել համայնքին: 6.4 Բուսահողի պահպանում և կառավարում 6.4.1 Անհրաժեշտ է իրականացնել ազդեցության ենթակա հողաբուսաշերտի մերկացում և ժամանակավորապես</p>	<p>Կապալառու</p>		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		

		<p>պահեստավորում/պահ պանում հրապարակում դրա համար նախատեսված վայրում հետագայում տարածքի բարեկարգման աշխատանքներում օգտագործելու նպատակով:</p> <p>6.4.2 Հողաբուսաշերտի պահեստավորում պետ է իրականացնել 2 մ չգերազանցող բարձրությամբ կոյտերի տեսքով և պաստառներով ծածկված վիճակում:</p> <p>6.4.3 Անհրաժեշտ է շինաշխատանքների ընթացքում հնարավորինս բացառել հողային մաերեսների վրա անուղղակի ազդեցություններն, ինչպիսիք են շինթափոնների տեղադրում, կեղտաջրերի/բետոնաջրերի հեռացում և այլ գործողություններ:</p> <p>6.4.4 Անհրաժեշտ է շինհրապարակում ունենալ կեղտաջրերի հեռացման տարա (≥3 խ.մ) և հնարավոր կեղտաջրեր/բետոնաջրերը հեռացնել նախատեսված տարայում: Տարայում հետերոգեն մասնիկների նստեցումից հետո պարզված ջուրը օգտագործել շին աշխատանքներում, իսկ հետերոգեն զանգվածը որպես շին աղբ, հեռացնել աղբավայր:</p>			
	<p>4. Ենթակառուցվածքների և այլ ազդակակիր օբյեկտների կառավարման պլան</p>				
<p>7. Ենթակառուցվածքների և այլ ազդակիր օբյեկտների վրա ազդեցություն:</p>	<p>Դպրոցի տարածքում առկա կաթսայատան ապամոնտաժում և նորի կառուցում:</p>	<p>7.1 Անհրաժեշտ է իրականացնել դպրոցի տարածքում առկա ենթակառուցվածքների շինարարական գործողությունները ըստ նախագծի:</p> <p>7.2 Դպրոցի տարածքում նախագծվող նոր մասնաշենքերի հողային աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p>		

		<p>չնախատեսված ենթակառուցվածքների ի հայտ գալու դեպքում, անհրաժեշտ է անհապաղ տեղեկացնել Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամին:</p> <p>7.3 Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական աշխատանքների ընթացքում դպրոցի տարածքի մերձակայքում առկա կառույցների վրա հնարավոր ֆիզիկական ազդեցություններից, իսկ շինարարության ընթացքում պատճառված վնասներ դեպքում՝ վերջիններս կվերականգնվեն շինարար կապալառուի կողմից սեփական միջոցներով:</p> <p>7.4 Անհրաժեշտ է խուսափել դպրոցի մերձակայքում առկա կառույցների մոտ մեքենաների/մեխանիզմների կայանումից և ապահովվել վերջիններիս անխափան շահագործումը :</p>	Կապալառու		
5. Շինարարական հրապարակի կազմակերպման պլան					
8. Շին հրապարակի կազմակերպում:	Շինհրապարակի ոչ ճիշտ կազմակերպումից բխող ազդեցություններ, ազդակիր կառույցների և սպասարկվող անձնակազմի վրա:	<p>8.1 Շին հրապարակը անհրաժեշտ է կազմակերպել բացառապես նախագծվող դպրոցի տարածքի ներսում բացառելով այլ ազակակիր տարածքների օգտագործումը առանց համապատասխան թույլտվության:</p> <p>8.2 Անհրաժեշտ է շին-հրապարակը կազմակերպել այնպես, որպեսզի ապահովվի դպրոցին կից բնակելի տների անխափան մոտեցումը:</p> <p>8.3 Անհրաժեշտ է կազմել շին հրապարակի կազմակերպման սխեման, որում նշված</p>	Կապալառու		

		<p>կլինեն շարժական տնակի տեղադրման, շին նյութերի պահեստավորման, բուսահողի ժամանակավոր պահեստավորման, նյութերի և թափոնների ժամանակավոր կուտակման տեղերը, մեքենաների և սարքավորումների կայանատեղերը և այլն:</p> <p>8.4 Անհրաժեշտ է իրականացնել ժամանակավոր անթափանցելի ցանկապատում ողջ շին-հրապարակի պարագծով:</p> <p>8.5 Անհրաժեշտ է իրականացնել շինհրապարակի ծրագրի ցուցանակի ու մուտքն արգելող նշանների տեղադրում:</p> <p>8.6 Անհրաժեշտ է նվազագույնի հասցնել բաց հորերի քանակը, հետլիցքն իրականացնել հնարավորինս կարճ ժամկետներում և բացառել անիմաստ բաց հորերի առկայությունը շինհրապարակում:</p> <p>8.7 Անհրաժեշտ է ձեռնարկել բաց հորերի տեսանելի կերպով ցանկապատում/նիշահ արում և նախագուշացնող նշանների պարտադիր տեղադրում:</p> <p>8.8 Շինհրապարակի տարածքը պետք է պահել մաքուր և կարգավորված, Իրականացնել շինհրապարակի և մոտեցնող ճանապարհների ամենօրյա մաքրում՝ ցեխի և փոշու տարածումը կանխելու նպատակով:</p>	Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
6.	7.	Երթևեկության և մոտեցման ճանապարհների կառավարման պլան			
9. Շինհրապարակ մուտք և էլք գործող մեքենաներ	Դպրոցի մոտեցման ճանապարհների վիճակը գնահատվում է բավարար	9.1 Մեքենաների և բեռնատարների երթևեկությունն անհրաժեշտ է	Կապալառու		

	<p>Երթևեկության կազմակերպման համար:</p> <p>Երթևեկության և մոտեցման ճանապարհների վրա գնահատվում են.</p> <p>→ Երթևեկության խափանումներ</p> <p>→ Երթևեկության հետ կապված վտանգներ և անվտանգության խնդիրներ</p> <p>→ փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակի աճ</p> <p>→ հասարակական ճանապարհների վրա ցեխի և շին աղբի տարածում</p> <p>→ շինարարական ծանր սարքավորումների և փոխադրամիջոցների կողմից ճանապարհների և հնարավոր վնասներ:</p>	<p>կազմակերպել հասարակական երթևեկությանը և հիմնական հանրային ճանապարհներին նվազագույն անհարմարություններ և վնաս պատճառելու սկզբունքով:</p> <p>9.2 Մեքենաների և բեռնատարների երթևեկությունը և մոտեցումը անհրաժեշտ է կազմակերպել բացառապես շին հրապարակ մուտքի և ելքի համար նախատեսված ճանապարհով:</p> <p>9.3 Անհրաժեշտության դեպքում, ձեռնարկել դպրոցի մոտեցման ճանապարհին հասցրած վնասների վերականգման աշխատանքներ՝ ապահովելով ճանապարհի նախնական վիճակը:</p> <p>9.4 Անհրաժեշտության դեպքում ձեռք բերել պետ. մարմիններից շին տրանսպորտային միջոցների երթևեկության ուղիների թույլտվություն:</p> <p>9.5 Շինարարական հրապարակի մուտքերն ու ելքերն անհրաժեշտ է կազմակերպել այնպես, որ նվազագույնս խոչընդոտեն կից բնակելի տների և շինությունների անցուդարձին, ընդհանուր երթևեկությանը և հասարակական անվտանգությանը:</p> <p>9.6 Անհրաժեշտ է խուսափել գործողություններից, որոնք կարող են ճանապարհների խցանումների պատճառ դառնալ:</p> <p>9.7 Վարորդները կվերապատրաստվեն</p>	<p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p>	
--	--	---	--	--

		<p>ԵԿՊ-ի (Երթևեկության կառավարման պլանը) և անվտանգության վերաբերյալ:</p> <p>9.8 Մեքենաների և սարքավորումների կայանատեղին անհրաժեշտ է կազմակերպել միայն սահմանված վայրերում:</p> <p>9.9 Անհրաժեշտ է ապահովել բեռնատարների ծածկով երթևեկումը շինհրապարակը լքելիս:</p> <p>9.10 Անհրաժեշտ է ապահովել, որպեսզի փոխադրամիջոցները սարքավորված լինեն աղմուկի արդյունավետ կլանիչներով և խլացուցիչներով:</p> <p>9.11 Անհրաժեշտ է իրականացնել փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակի կանոնավոր գնում՝ վառելիանյութի և յուղի հոսքը կանխելու համար:</p> <p>9.12 Անհրաժեշտ է դադարեցնել արտահոսքեր ունեցող մեքենաների աշխատանքը և փոխարինել պատշաճ վիճակի մեքենաներով:</p> <p>9.13 Նախքան շինհրապարակից հեռանալն անհրաժեշտ է ապահովել անվադողերը մաքրելու միջոցներով (աշխատանքային տեղամասում կոպչային մակերևույթների և փոխադրամիջոցների լվացման միջոցներ համապատասխան արտահոսքը կանխարգելման համակարգով) շինարարական աղբն ու ցեխի տարածումը կանխելու համար:</p> <p>9.14 Պարբերաբար պետք է ստուգել հարակից</p>	Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		

		<p>ճանապարհների վիճակը պարզելու համար շինհրապարակից տարածվող ցեխի առկայությունը, իսկ տարածման դեպքում անհրաժեշտ է այն մաքրել:</p> <p>9.15 Անհրաժեշտ է մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտան տեխնիկայի կայանման համար:</p> <p>9.16 Հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ:</p>	Կապալառու		
7. Արտակարգ իրավիճակների արձագանքման պլան					
<p>10 Վտանգ ավոր նյութերի օգտագործում և այլ արտակարգ իրավիճակների դեպքեր (դժբախտ պատահարներ և այլն)</p>	<p>Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր նյութերի արտահոսքի պատճառով հնարավոր է վտանգավոր նյութերի թափանցում հողի մեջ:</p>	<p>10.1 Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին հրապարակում:</p> <p>10.2 Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել</p>	Կապալառու		

		<p>վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը:</p> <p>10.3 Անհրաժեշտ է իրականացնել նյութերի անվտանգության տվյալների, թերթիկների, արտակարգ իրավիճակների արձագանքման քայլերի մասին տեղեկացնող պաստառների/պլակատների տեղադրում:</p> <p>10.4 Արտահոսքը մաքրող գործիքները պետք է ճիշտ ձևով պահեստավորել, որպեսզի անհրաժեշտության դեպքում դրանք հեշտությամբ օգտագործվեն, ինչպես նաև աշխատող անձնակազմը պետք է տեղեկացված լինի դրանց ճիշտ գործածության մասին:</p> <p>10.5 Արտահոսքերի դեպքում անհրաժեշտ է հեռացնել աղտոտված հողային զանգվածը՝ հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար: Աղտոտված հողային զանգվածը պահել և տեղափոխել թույլատրված աղբավայր հատուկ պաշտպանիչ տոպրակներով:</p> <p>10.6 Վտանգավոր նյութերի կառավարումը պետք է իրականացնել ՀՀ օրենսդրական պահանջներին համապատասխան</p> <p>10.7 Քիմիական և այլ, վտանգավոր նյութերն ու վառելանյութը պետք է օգտագործել միայն անհրաժեշտության դեպքում: Դրանք անհրաժեշտ է պահել ծածկված, ապահով և բնական</p>	Կապալառու		
		<p>10.4 Արտահոսքը մաքրող գործիքները պետք է ճիշտ ձևով պահեստավորել, որպեսզի անհրաժեշտության դեպքում դրանք հեշտությամբ օգտագործվեն, ինչպես նաև աշխատող անձնակազմը պետք է տեղեկացված լինի դրանց ճիշտ գործածության մասին:</p> <p>10.5 Արտահոսքերի դեպքում անհրաժեշտ է հեռացնել աղտոտված հողային զանգվածը՝ հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար: Աղտոտված հողային զանգվածը պահել և տեղափոխել թույլատրված աղբավայր հատուկ պաշտպանիչ տոպրակներով:</p> <p>10.6 Վտանգավոր նյութերի կառավարումը պետք է իրականացնել ՀՀ օրենսդրական պահանջներին համապատասխան</p> <p>10.7 Քիմիական և այլ, վտանգավոր նյութերն ու վառելանյութը պետք է օգտագործել միայն անհրաժեշտության դեպքում: Դրանք անհրաժեշտ է պահել ծածկված, ապահով և բնական</p>	Կապալառու		
		<p>10.6 Վտանգավոր նյութերի կառավարումը պետք է իրականացնել ՀՀ օրենսդրական պահանջներին համապատասխան</p> <p>10.7 Քիմիական և այլ, վտանգավոր նյութերն ու վառելանյութը պետք է օգտագործել միայն անհրաժեշտության դեպքում: Դրանք անհրաժեշտ է պահել ծածկված, ապահով և բնական</p>	Կապալառու		

		<p>ճանապարհով օդափոխվող տարածքում, որն ապահովված է անանցանելի/անթափանց հատակով (ավազե, բետոնե կամ մետաղական հիմքեր) և պատնեշով:</p> <p>10.8 Շինարարական բոլոր տեղամասերում անհրաժեշտ է ապահովել արտակարգ պատահարների դեպքում կոնտակտային տվյալները, պատասխանատու անձանց և անվտանգության պատասխանատուի անուն(ները), հեռախոսահամարները պարունակող պաստառների առկայությունը:</p> <p>10.9 Արտակարգ պատահարի դեպքում անմիջապես անհրաժեշտ է տեղեկացնել ՀՏԶՀ-ին հատուկ ձևը լրացնելու միջոցով (ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3):</p>	Կապալառու		
			Կապալառու		
			Կապալառու		
8. Թափոնների և նյութերի կառավարման պլան					
11. Շինհրապարակ և շինարարական աշխատանքներ	Շին աղբի տեղադրումը անհամապատասխան վայրերում, ջրահեռացման համակարգ ներթափանցող թափոնները և աղտոտիչները և շինարարական այն նյութերը, որոնք չեն մաքրվում շինհրապարակից իրենցից պոտենցիալ վտանգ են ներկայացնում:	11.1 Նողային հանույթը և այլ շինարարական աղբը տեղադրել բացառապես տեղական իշխանության կողմից հատկացված վայրում:	Կապալառու		
		11.2 Կանոնավոր կերպով (ամենաուշը 2 օրը մեկ) շինհրապարակից անհրաժեշտ է հեռացնել շինարարական թափոններն ու աղբը՝ փոշին և շին աղբի	Կապալառու		

		<p>երկարատև կուտակումը և երթևեկության խոչընդոտները կանխելու համար:</p> <p>11.3 Անհրաժեշտ է դասակարգել աղտոտված հողը, աղբն ու շինարարական մյուս թափոններն ըստ տեսակների՝ պինդ, հեղուկ և վտանգավոր:</p> <p>11.4 Աղտոտված հողը, անհրաժեշտ է տեղադրել աղբի համար թույլատրված վայրերում փակ/մեկուսացված հատուկ տարաններով:</p> <p>11.5 Շին հրապարակի տարածքի սահմաններում անհրաժեշտ է հատկացնել շին աղբի նախնական կուտակման վայր:</p> <p>11.6 Կենցաղային աղբի հավաքումը և պարբերաբար հեռացումը անհրաժեշտ է իրականացնել թույլատրված աղբավայրում:</p> <p>11.7 Անհրաժեշտ է բացառել շինանյութերի և աղբի կուտակումը շինարարակից դուրս՝ մասնավոր կամ հասարակական տարածքում, ինչպես նաև տարածքին կից տեղադրված հասարակական աղբամանների, օգտագործումը՝ շին թափոնների հեռացման նպատակով:</p> <p>11.8 Անհրաժեշտ է դպրոցի հին շենքի ապամոնտաժման աշխատանքների ընթացքում առաջացած նյութերը տեսակավորել երկրորդային օգտագործման համար</p>	<p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>պիտանի նյութերի և շին-աղբի: 11.9 Առաջացած երկրորդային օգտագործման համար պիտանի նյութերը հեռացնել շինարար կապալառուի պահեստամաս այլ աշխատանքներում օգտագործելու նպատակով, իսկ գոյացած աղբը տեղափոխել համայնքային աղբավայր (տես 10.1 ենթակետ):</p>	Կապալառու		
9. Աշխատողների և ղեկավար անձնակազմի դասընթացներ					
12 Աշխատողների և ղեկավար անձնակազմի վերապատրաստում	Թերի իրազեկվածության և տեղեկատվության պակասից բխող ազդեցություններ:	<p>12.1 Անհրաժեշտ է իրականացնել բոլոր աշխատողների համար ԲԿՊ պահանջների մասին դասընթացներ այդ թվում թափոնների ճիշտ կառավարման, տարածքը մաքուր պահելու և այլն: 12.2 Բոլոր աշխատողներին անհրաժեշտ է նաև իրազեկել աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների արարողակարգի մասին: 12.3 Բոլոր վարորդներին անհրաժեշտ է իրազեկել ԵԿՊ-ի վերաբերյալ:</p>	<p>ՀՏՁՀ Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p> <p>Կապալառու</p>		
10. Աշխատանքային տեղամասի վերականգնման և բարեկարգման պլան					
13 Շինհրապարակի վերականգնումը Դպրոցի տարածքի բարեկարգում/կանաչապատում	Անհրաժեշտ է շինհրապարակից հեռացնել շինարարական նյութերը թափոնները և շին պարագաները:	<p>13.1 Շինհրապարակից անհրաժեշտ է հեռացնել շինարարության հետ կապված բոլոր պարագաները, այդ թվում չօգտագործված նյութերը, թափոնները, մեքենաները, սարքավորումները, ցանկապատումը և այլն: 13.2 Անհրաժեշտ է վերականգնել բոլոր վնասված կամ տեղահանված կոմունիկացիաները,</p>	Կապալառու		

14. Բնապահպանական կառավարման պլան՝ մոնիտորինգ

Բնապահպանական կառավարման պլան՝ մոնիտորինգ						
Վայրը/ Գործողությունը/ Փուլը	Մոնիտորինգի ենթակա պարամետրեր	Մոնիտորինգի կետեր	Մոնիտորինգի գործիքներ/ մեթոդներ	Բնապահպանական գործողությունների ցուցանիշ	Պատասխաններ	Մոնիտորինգի հաճախականություն
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ						
1. Հասարակական լուսմներ և կապը հանրության հետ	Հանրության տեղեկացվածությունը շինարարության փուլերի վերաբերյալ Ազդակիր կողմերի տեղեկացվածություն Ծրագրի Բողոքների արձագանքման մեխանիզմի վերաբերյալ	Բոլոր շին տեղամասեր	Փաստաթղթերի ստուգումներ: Շինարարական տեղամասերի ստուգայցեր Հանրային լուսմներ Բողոքների գրանցամատյանի ստուգումներ	Բողոքներին արձագանքման մեխանիզմն իրականացվել է ԲԳՈՒՇ-ում նկարագրված բոլոր պահանջվող ընթացակարգերին համապատասխան	ՀՏԶԸ	Հանրային լուսմները՝ շին աշխատանքները սկսելուց առաջ: ԲԱՄ-ը՝ կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան
2. Տարածքի մաքրում բուսականությունից	Տարածքի մաքրումը բուսականությունից հնարավորինս նվազագույնի է հասցված Շինհրապարակի մերձակայքի բուսականությունը պաշտպանված է	Բոլոր շին տեղամասեր	Տարածքի բուսականությունից մաքրմանը վերաբերվող փաստաթղթերի ստուգում Շին. հրապարակի ստուգայցեր	Հատված թփերի գրանցամատյանը առկա է	ՀՏԶԸ	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան
3. Շրջակա միջավայրի պահպանություն	Նստվածքների առաջացում Փոշու և այլ օդի աղտոտիչների արտանետումներ Աղմուկի և թրթռումների մակարդակի բարձրացում	Բոլոր շին տեղամասեր: Շին հրապարակից 50 մ հեռ	Ակնադիտական ստուգումներ շինարարակի ստուգայցերի միջոցով: Բողոքների գրանցամատյանի գրառումների ստուգում: Փոշու, աղմուկի, թրթռումների մակարդակների գործիքային ստուգում և	Գրանցամատյանում գրանցված բողոքների քանակն ու կարևորությունը: Փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակը գտնվում է ՀՀ գործող նորմերի սահմաններում:	ՀՏԶԸ ՎԽ	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան

		ավորության վրա գտնվող փոշու, աղմուկի, թրթռումների զգայուն ընկալիչներ	վերլուծություն բողոքների առկայության դեպքում:			
5. Շին աղբի և թափոնների տեղադրման վայրեր	Շին աղբի և թափոնների տեղադրման գտնվելու վայրը, հատակագիծը և կառավարումը:	Շին աղբի և թափոնների տեղադրման վայրի հարևան ութ ամբ բնակչությանը պատճառված անհարմարություններ:	Փաստաթղթերի ստուգում: Շին աղբի և թափոնների տեղադրման վայրերի ստուգայցեր	Շին աղբի և թափոնների տեղադրման վայրի գտնվելու վայրը և հատակագիծը համապատասխանում են պետ մարմինների կողմից թույլատրվածին և Տարածքի կառավարման պլանին: Գրանցամատյանում գրանցված բողոքների քանակն ու կարևորությունը	ՀՏՁՀ ՎԽ	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան
6. Երթևեկության և մոտեցման ուղիների կառավարումը	Երթուղիների և մոտեցման ուղիների գտնվելու վայրերը: Դպրոցներին, դասերին և հարևան բնակչությանը պատճառվող անհարմարություններ և անվտանգության	Ճանապարհների և օգտագործում,	Փաստաթղթերի ստուգում Շինհրապարակ կատարած ստուգայցեր	Երթևեկության և մոտեցման ուղիների համապատասխանությունը Պլանի մասնագրերին: Գրանցամատյանում գրանցված բողոքների քանակն ու կարևորությունը	ՀՏՁՀ ՎԽ	Կանոնավոր ժամանակացույցին համապատասխան

	հարցերը Ճանապարհներին և այլ կառույցներին՝ հատկապես ջրահեռացման համակարգերին պատճառով վնասներ:	սար քավ որու մնե րի և Նյու թեր ի տեղ ափ ոխո թյա ն համ ար:				
7. Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	Վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի պատահական կամ մշտապես տեղի ունեցող արտահոսքեր	Բոլո ր շին ար ար ակ ան տեղ ամ ասե րը	Փաստաթղթերի ստուգում Շինհրապարակ կատարած ստուգայցեր	Պատահարների դեպքում պատահարների հաշվետվության ձևը լրացված է: Պատահարները կառավարվում են Արտակարգ իրավիճակների պլանին համապատասխան:	ՀՏԶ ՎԽ	Կանոնավ որ ժամանակ ացույցին համապա տասխան
8. Թափոնների և շին. նյութերի կառավարում	Շինարարական թափոնների և նյութերի կառավարումը շինարարության ընթացքում	Բոլո ր շին ար ար ակ ան տեղ ամ ասե րը	Փաստաթղթերի ստուգում: Շինհրապարակ, հանքեր, թափոնավայրեր կատարած ստուգայցեր:	Շին աղբը, կենցաղային աղբը և ոչ պիտանի և ավելցուկային նյութերի քանակները կառավարվում են Պլանին և հրահանգներին համապատասխան և տեղադրվում են միայն թույլատրված վայրում: Թափոնների գրանցամատյանը մշակված է և պատշաճ վարվում է:		
9. Շինհրապարակի վերականգնում, կանաչապատում և տարածքի բարեկարգում	Շինհրապարակը մաքրված է, նույնպես և թափոնները հեռացված են:	Տեղ ամ ասե ր կա	Շինհրապարակի վերականգնման, կանաչապատման և բուսականության վերականգնման	Ամբողջ շին աղբը, նյութերի մնացորդները և սարքավորումները հեռացված են շինհրապարակից:	ՀՏԶ ՎԽ	

	Բոլոր մակերեսները, այդ թվում՝ ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնված են: Շինհրապարակի տարածքը բարեկարգված է:	տարած ստուգյալ	պլանն առկա է: Բոլոր մակերեսները այդ թվում՝ ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնված են մինչև սկզբնական վիճակը:	Թփերի վերատնկման վայրը և քանակը համապատասխանում են նախագծի կանաչապատման պլանին: Ապահովված է թփերի 90% կպչողականությունը		
10. Ազդեցություն կենսաբազմազանության վրա	Գործունեության և հարակից տարածքներում ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսատեսակների նոր պոպուլյացիաների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում դադարեցնել շինարարական աշխատանքները և տեղեկացնել «ՀՏՀ»-ին - պահպանության միջոցառումներն իրականացնել 31 հուլիսի 2014 թվականի N 781-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան շինարարական աշխատանքներն իրականացնել ցերեկային ժամերին՝ որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար: - շինարարական աշխատանքների ընթացքում ներգրավել կենսաբազմազանության մասնագետ՝ անձնակազմի վերապատրաստման և աշխատանքների ընթացքում դաշտային ուսումնասիրություններ ի (ըստ անհրաժեշտության) նպատակով	Աշխատանքները սկսելու և պետ և հողային աշխատանքների ընթացքում	Դիտագննում	Գրառումներ գրանցամատյանում և զգուշացում համապատասխան մարմիններին	ՀՏՀ, Կապալառու, Վարչական ղեկավար	
Հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու	- հողային աշխատանքների արդյունքում հանված հողային	Աշխատանքները	մշտադիտարկում	Գրառումներ գրանցամատյանում և զգուշացում համապատասխան մարմիններին	ՀՏՀ, կապալառու	

<p>համար նախատեսվում է.</p>	<p>գրունտը մինչև օգտագործելը պահվելու է շինհրապարակում, առանձնացված վայրում՝ ծածկված անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով, շինհրապարակն ապահովված է կլինի արտահոսքը կանխող/մաքրող սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար, շինարարական նյութերը կտեղադրվեն հատուկ տակդիրների կամ բետոնապատ մակերեսների վրա, նվազագույնի է հասցվելու շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը, ավտոմեքենաները շինհրապարակից դուրս են գալու միայն մաքուր վիճակում՝ շրջակա տարածքը չաղտոտելու նպատակով, շինարարության փուլում օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորումը և տեխնիկական սպասարկումը կկատարվի տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություն ններում, այն</p>	<p>սկսելու են պես և հողային աշխատանքների ընթացքում</p>			
-----------------------------	--	--	--	--	--

	<p>հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար տեղադրվելու է ավազ կամ մանրախիճ, մեքենաներից և սարքավորումներից վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսքի դեպքում, փռված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր, այն փոխարինելով նորով, մեքենաների անիվների լվացումը կատարել անիվների լվացման հարթակում,</p> <p>- բոլոր մեքենաների անիվների և թափքերի մաքրումը կատարել մինչև վերջիններիս շինհրապարակից դուրս գալը:</p>					
ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ (ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ) ՓՈՒԼ						
<p>10.Թերությունների վերացման աշխատանքներ</p>	<p>Աղմուկի, օդի աղտոտիչների և այլ բնապահպանական ազդեցություններ</p>	<p>Դպրոցի տարածքի սահմաններում</p>	<p>Բողոքներ զգայուն ընկալիչների կողմից</p>	<p>Բողոքների դեպքում՝ աղմուկի և թրթռումների, օդի որակի չափագրումներ ստուգելու համար համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրական պահանջներին</p>	<p>ՀՏՀՀ</p>	
<p>11.Տարածքի բարեկարգում</p>	<p>Թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ</p>	<p>Կանաչապատման բոլոր տեղամասերը</p>	<p>Ստուգայցեր</p>	<p>Թփերի և խոտածածկույթի սանիտարական վիճակի ստուգումներ</p>	<p>ՀՏՀՀ Դպրոցի տնօրինություն</p>	

15.Բողոքների ընթացակարգ

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում կներդրվի բողոքների արձագանքման մեխանիզմ (ԲԱՄ), որը հիմնականում ուղղված կլինի շահագրգիռ կողմերի և ազդակիր հասարակության կողմից իրականացվող գործունեության վերաբերյալ դժգոհությունների ստացմանը, գնահատմանն ու լուծմանը: Շինարարական բոլոր տեղամասերում ապահովվելու է կոնտակտային տվյալները, պատասխանատու անձանց և անվտանգության պատասխանատուի անուն(ները), հեռախոսահամարները պարունակող պաստառների առկայությունը

Գրականություն

1. СП.485.13130.2021:
2. «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ
3. ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր:
4. Արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2021թ. մարտի 31-ի 372-Ն հրամանով հաստատված ՀՀ տարածքի սեյսմիկ վտանգի, սեյսմիկ գոտևորման քարտեզների և Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀՇՆ 20.04_Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր»:
5. ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկունության շինարարության նախագծման նորմեր»:
6. ՀՀՇՆ II - 7.01-96 «Շինարարական կլիմայաբանություն»:
7. ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2..8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրաման:
8. Քաղաքաշինության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ:
- 9.ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնական

[/https://armstat.am/file/Map/MARZ_01.pdf/](https://armstat.am/file/Map/MARZ_01.pdf/) կայք:

Հավելված 1, Սեփականության վկայական

	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԵՎ ՆԿԱՏԱՍՍՄԲ ԻՐԱՎՈՒԼՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ
<p>Առյժն վկայականով հաստատվում է «29» Դեկտեմբերի 2015 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.</p>	
1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒԼՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ (Ն.Ե.Ր.) ԳՐԴՅ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ ԴՈՍԿ	
2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏԵԿԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ Մարզ Կոտայք, համայնք Գողթ 5-րդ փողոց թիվ 12 միջնակարգ դպրոց	
3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՍՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԵՍԱՑՎԱԾ ՓԱՏՍԱԹԴԹԵՐԸ Ոչ բնակելի տարածքի անհատույց օգտագործման պայմանագիր 23/12/2015թ. ս/մ 6729	
4. ՀՈԴԱՄԱՍԻ ԲԵՈՒԹՎԱԳՐԵՐԸ Կադաստրային ծածկագիրը՝ 07-026-0017-0026 Մակերեսը չափը (հա)՝ 1.5432	
Նպատակալին նշանակությունը՝ բնակավայրերի Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ԾԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ	
Վկայական N 29122015-07-0051, գաղտնաբառ՝ 2ZLYZGSWGPLM	Էջ 1

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԼՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ Հասարակական
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/հ	Կադաստրային ծածկագիրը	Տեսակը	Մակերեսի չափը	Գրանցված իրավունքի տեսակը
1	07-026-0017-0026-001	Դպրոց	2548.45 ք.մ.	ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ԾԱՏԱԳՈՐԾՈՒՄ
2	07-026-0017-0026-002	Հանրակացարան	568.48 ք.մ.	ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ԾԱՏԱԳՈՐԾՈՒՄ
3	07-026-0017-0026-003	Կաթսայատուն	23.6 ք.մ.	ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ԾԱՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Փաստի վերաբերյալ հրատարակվող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ Սոսաննա Հալվարյան
 Բնակեցման և ստորաբաժանման անշաղթ զույգի ղեկավար

Հավելված 2 Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք

Ձև N 1-2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ԳԱՌՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔ

ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼԵԿՈՒԹՅՈՒՆ (ԾԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)

N 16 12 մարտ 2024թ.

Օբյեկտ

**ՀՀ Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրում
432 դեղ/հզորությամբ դպրոցի փոխարարյին/մոդուլային/ շենքի
կառուցում, . . 4-րդ կարգերով**

(օբյեկտի անվանումը կառուցում կերպարտրոնով ուսերայում պետական գրանցում, գրանցման կատարողի անվանումը (տեղեկություն, հավան ընտրումը կատարողը, ընդգրկման ամսաթիվը (նստեղծում))

2 փուլով

կախագծային փաստաթղթերի նշանակման համար

(կախագծման տեսակը և անվ)

Գտնվելու վայրը

**ՀՀ Կոտայքի մարզ, Գառնի համայնք, Գողթ գյուղ, 5-րդ
փողոց, 12 շենք, կադ. ծածկագիր՝ 07-026-0017-0026**

(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի համարը)

Կառուցապատող

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀՄԴ Կայաարան, ԵՐԵՎԱՆ, ՔԱՆԱԲԵՌ-ՉԵՅԹՈՒՆ,
ԿԱՐԱՊԵՏ ՈՒՆԵՑՈՒ, Ե 31, (10)000000 00846441**

(կառուցապատողի անվանումը, գրանցման մարզ, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, շեմքային վայրը, հեռախոսահամարը (ընդհանուր կապակցում))

Առաջադրանքի տրամադրման էինքը

Կառուցապատողի հայր, սեփականության վկայական 29122015-07-0051

(նոտարատված նկարագրով Հայաստանի Հանրապետության գրանցողության աստիճանի կառուցվածքի տրամադրման ամսաթիվը և այլը՝ տեղեկման իրավունքը կառուցող անձինքնուր փաստաթղթերով)

Առաջադրանքի դործողության ժամկետը

12 ամիս

(N 1 հավելվածի 32-րդ կետի համապատասխան)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

(առողանկիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Ա 1:500)

1 Հողամասը գտնվում է

Խարտակալային նշանակությունն ընդհանրապես գործառնական նշանակությունն հասարակական կառուցապատման

(հողամասի վիճակը ըստ արտագրանցման միջավայրում, դրա ուղղանկարը և գրանցողական նշանակությունը)

2 (*) Հողամասի չափերը

1,5432 հա

(տրամադրված աստիճանով՝ կոտրոնառական նշանակման վանկետային ընդ)

3. Հողամասի ստիչա վիճակը	<p>Առկա է գործող դպրոց 2548քմ մակերեսով, հանրակացարան 568,48քմ մակերեսով, կաթսայատուն 23,6քմ մակերեսով</p> <p><small>(տեղի մտնողը շենքի կամ բլուխի շահման ներսևս առկայությունը (օգրագրություն), կցանկացածը հարկայնությունը, շինարարական կոնկրետ և այլն կանխապես, բառկատումը և սեխ)</small></p>
4 (*) Տրանսպորտային պայմանները	<p>Ներհամայնքային ճանապարհներ</p> <p><small>(նապաստակող տնկարտուղ, երկաթուղային կայանատարի մոտեցումներ և այլն)</small></p>
5. Ինժեներական ցանցեր և արդարավորումներ	<p>Կից փարսածքով անցնող ինժեներական ցանցեր և հաղորդակցողիներ</p> <p><small>(անհամարձակ տրասպորտ կամ կից փարսածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ սպորտադրոց)</small></p>
6 (*) Կից հողամասներ	<p>Քնակելի կառուցապահման</p> <p><small>(կից (օգրագրություններ սեպիմանը և դրանք ստեղծմանը՝ հասանաճ ներկայացված փինակ)</small></p>
7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)	<p>Չկան</p> <p><small>(նույնպիսի սեպիմանը, ստորալիմանը և այլն)</small></p>
8 (*) Հատակագծային և/կամ շինարարական նախագծեր	<p>Հաշվի առնել փարսածքով անցնող բարձրավոլոր հոսանքայարերն և համաձայնեցնել Հայաստանի էլեկտրական ցանցերի հեղք</p> <p><small>(կոնստրուկտորի կողմից ստորագրված, պարսպանիտ սեպիմանը, ինժեներական նախագիծայինների և այլ սեպիմանի նկատմամբ սահմանադրված կից թվում՝ սեպիմանները)</small></p>

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

(առադանիշով) (*) Եզված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով Ա 1:500)

9. Ծարտարարայնության առկայությունը	<p>Մշակել Գառնի համայնքի Գողթ գյուղի 5-րդ վիտոց 12 հասցեյում դպրոցի կառուցման նախագիծ կառուցման նախագիծ՝ 29122015-07-0051 վկայականի համար</p> <p><small>(եղևիվ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության և նորմատիվադրույնի կանան փոստայանի պահանջները, ստիչա ըստըսցիմանակ, ճրպային փոստայանների դրույթները կամ դրանք բազմադրոցային դեպքում՝ կառուցված (նախագիծային) բարձրակրնակայն միակաղի տակններին, ստայան (տղույններ ճալատներ) ճալատնան, ցանկերնի, արտագն դակելի, պարսպանելի հասանադրումները և գրույթն ըստնակի վերադրույն)</small></p>
9.1. (*) օրիելայի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)	<p>Աստմանված նորմերի համապարտսխան</p>
9.2. (*) հեռավորությունը հարևան հողակտրուներից (օրիելներից) (մետր)	<p>Աստմանված նորմերի համապարտսխան</p>
9.3. թույլատրելի բարձրությունը (մետր)	<p>Աստմանված նորմերի համապարտսխան</p>
9.4. կառուցապատման խտության դրծակիցը (կառուցի (կառուցների) ընդհանուր մակերեսը) հարաբերությունը հողամասի	<p>Աստմանված նորմերի համապարտսխան</p>

մակերեսին)	
9.5.կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով (%)	Սահմանված նորմերին համապատասխան
9.6.կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով (%)	Սահմանված նորմերին համապատասխան
9.7 այլ պահանջներ	Հարակազմային լուծումները մշակել համաձայն պարզիտարտի առաջադրանքի՝ հաշվի առնել նորմարիվային պահանջները
10.Շողանառում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հեղափոխությունը	Նոր դպրոցի կառուցումից հետո 2548,45քմ մակերեսով հին դպրոցի քանդում,շինարդի քանդում փեղափոխում,կաթսայաբան քանդում
11.Անորգանոյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները	
12. (*) Ինժեներական ցանցեր և առըցավորումներ	Միացնել գոյություն ունեցող ինժեներական գծերին՝անհրաժեշտության դեպքում համաձայնեցնել իրավասու կազմակերպությունների հետ
12.1. (*) ջրամատակարարում, կոյուղի, օսաք ջրի մատակարարում	Համաձայն մարակարար կազմակերպությունների փեխնիկական պայմանների՝ կցվում է
	<small>(Ռանձման մատակարարող կազմակերպության գործընկերակցած պայմաններով)</small>
12.2. (*) էլեկտրամատակարարում	Համաձայն մարակարար կազմակերպությունների փեխնիկական պայմանների՝ կցվում է
	<small>(Ռանձման մատակարարող կազմակերպության փեխնիկական պայմաններով)</small>
12.3. (*) գազամատակարարում	Համաձայն մարակարար կազմակերպությունների փեխնիկական պայմանների՝ կցվում է
	<small>(Ռանձման մատակարարող կազմակերպության փեխնիկական պայմաններով)</small>
12.4. (*) էլեկտրոնային նաորդակցության մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադրիլը	
12.5.թույլ հոսանքներ	առկա չէ
12.6.աղբահանություն	այլքը փեղափոխել 2,5կմ հեռավորությամբ գտնվող աղբավայր
13.Տարածքի ինժեներական	սահմանված նորմերի համապատասխան

Խախտագրաստում	<p>Վերջինի կազմակերպման ջրանմուշման, բերաննմուշման աղբյուրանմուշման միջոցառումները</p>
14.Բարեկարգում	<p>Կառուցապարտմից հետո գոյություն ունեցող ազար տարածքը թարեկարգել, կանաչապատել</p> <p>Եանդամբազին սպանդիլուան վերաբերյալ պահանջները, ոստայնապատում, ճարտարապետական փոշյու ձևերը, ջրանմուշկարում, քրմաբար և այլն</p>
15.Շինարարական նյութեր	<p>Սահմանված նորմերի համապարասխան</p> <p>Շինարարական նյութերի սպասարծման առաջարկությունները կանխընթաց, ճանաչարների թուանները, պորագին դրաների աստուանները վերաբերյալ</p>
16.Պաշտպանական կառույցներ	<p>ՀՀ նորմերին համապարասխան</p> <p>Ոստայնապատ թրախմաններում մարդկանց և երկրորդերը պաշտպանության միջոցառումները</p>
17.Հակահրդեհային պահանջներ	<p>Նախատեսել հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցներ</p> <p>Դանահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները</p>
18.Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարք խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ	<p>Նախատեսել բնակչության հաշմանդամներին և սակավաշարք խմբերի ազար տեղաշարքի ապահովման միջոցառումներ</p>
19.Շրջակա միջավայրի պահպանում	<p>Սահմանված նորմերի համապարասխան</p> <p>Շրջակա միջավայրը վնասապար պահպանությունը առատուելու միջոցառումները</p>
20.Շինարարության կազմակերպում	<p>Շինարարական կազմակերպման, շինարարության իրականացման ընթացքում պահպանել եկաղոցիական պայմանները, շինարարական իրավարակը սահմանազարող պատրաստները կահավորել ըստ նորմարիվ պահանջների</p> <p>Ոստայնություններ շինարարության հետ կառավար անհարմարապար արդևերկրյան շարժուման, ոստայնանի քրմեխաղան և ստանապարքի անխախտ սերտարակին ապահովման վերաբերյալ</p>
21.Առաջարկների գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման վրուելը	<p>12/03/2024 ից մինչև 12/03/2025-ը, սահմանված նորմերի համապարասխան</p> <p>Որչևիան և՛ առաջարկների գործողության ժամկետը և՛ նախագծի մշակման վրուելը</p>

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

- 22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ **ՀՀ-ում գործող նորմերին համապատասխան**
Բնակարանի Հանրապետության օրենսդրությանը սահմանված փորձաքննությանը լրիվ կամ մասնատվող երաշխավորագիրը՝ որում կապարդույ համապատասխան իրավունքն անկրկնելի
- 23. Միջանկյալ համաձայնեցում **կազմել էսրիզային աշխատանք, համաձայնեցնել բոլոր շահագրգիռ կողմերի հետ**
Սրտակառու մարմին կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը կախարհված թույլտվող մարմինների կողմից կազմված համաձայնեցում, եղբում է նաև ստացությունը փոփոխման հնարավորությունը՝ Պ 1 հավելվածի 87-րդ ներքոյ թախարհված թույլտվող
- 24. Հասարակական քննարկումներ **Սահմանված նորմերի համապատասխան**
(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը սահմանված թույլտվում և կարգով)
- 25. Համաձայնեցումների կամ մասնագիտական եզրակացությունների ստացում **Սահմանված նորմերի համապատասխան**
(Սրտում են փոխադրվող համաձայնեցում՝ օրենսդրված սահմանված պահանջները՝ նշարձանների ու ընտրանակախարհողանքի և ուղ թույլտված մարմինների կողմից, ինչպես նաև Պ 1 հավելվածի 85-րդ ներքոյ սահմանված թույլտվում՝ ինժեներական թրտակառուցիչի սեփականատվողը (օգնակառուցիչ) հետ)
- 26. Փոստային բաժանորդային պահարանների մեղադրում _____
- 27. Այլ պայմաններ _____

Կ.Տ.

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Տիգրան Պողոսյան

Հավելված 3, Կադաստրային քարտեզ

Հավելված 4 Ոռոգման, կոյուղաջրերի, խմելու ջրի տեխնիկական պայմաններ

Amnien GK-8 Lat : 40.137859 Lon : 44.787172

Երևանի մարզպետի
Վահագնյան Կարենի
Վահագնյան Կարենի
Վահագնյան Կարենի

Հավելված 5, Տեղեկանք շինադրի հեռացման

Հավելված 6 Արտակարգ պատահարի մասին հաշվետվության ձև

Պատահարի ամիս/ամսաթիվը	Պատահարի նկարագրությունը	Պատահարի վերացման միջոցառումները	Միջոցառումների ժամկետները և պատասխանատուները	Պատահարի վերացման կարգավիճակը

Հավելված 7 Բողոքի գրանցման ձև

Դիմումը ներկայացնելու ամիս/ամսաթիվը	Դիմողի անուն/ազգանունը	Դիմողի կարգավիճակը (դպրոցի դասատու, աշակերտ, ծնող, հարևան, ձեռնարկատեր, այլ)	Բողոքի/ատաղաքի/աշակերտի բովանդակությունը	Դիմողի ստորագրությունը	Դիմումի կարգավիճակը (լուծված/ ընթացքում/ փոխանցված ՀՏՁՀ-ին/ չլուծված)

Հավելված 8, Ավագանու որոշում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԱՌՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության, Կոտայքի մարզի, Գառնի համայնք,
գ. Գառնի, Ա. Շահումյան 4, էլ. հասցե՝ garnihamaynq@mail.ru

ՈՐՈՇՈՒՄ

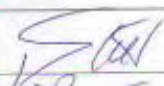

«09» ՀՈՒՆԻՍԻ 2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ԹԻՎ 99-Ա

ԳԱՌՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՂԹ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐՈՒՄ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ ԿԱՌՈՒՅԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 21-րդ կետի պահանջի, Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի գործադիր տնօրենի հայտը և համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը՝ **համայնքի ավագանին որոշում է.**

1.Տալ համաձայնություն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2023 թվականի նոյեմբերի 30-ի «Մինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ»-ի ծրագրում ընդգրկված ՀՀ, Կոտայքի մարզի, Գառնի համայնքի, Գողթ գյուղում միջնակարգ դպրոցի կառուցմանը:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

Հ/Հ	ԱԱ	Կողմ -8	Ձեռնպահ - 0	Դեմ-0
1	ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ ՀՄԱՅՆԿ			
2	ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ ԱՐՏՅՈՒՄ			

3	ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ ԿԱՐԵՆ			
4	ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ ՆԱԻՐԱ			
5	ԱԼՈՅԱՆ ԱԼԻԿ			
6	ՄԿՐՏՉՅԱՆ ԱՐԱՄ			
7	ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ ՏԻՐԱՆ			
8	ՊՈՂՈՍՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆ			

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

ՏԻԳՐԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հավելված 9, Արձանագրություն և մասնակիցների ցանկ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ
ԳԱՌՆԻԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ**

Հ Հ, Կոտայքի մարզ, Գառնի համայնք, Ա. Շահումյան 4,
Garnihamaynq@mail.ru, հեռ. +37441125156

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 04

**ՀՀ Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքի Գողթ բնակավայրի հիմնական
դպրոցի կառուցման նախագծի և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
վերաբերյալ հանրային քննարկում**

2024թ. հունիսի 10-ին ժամը 14:00-ին, համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի /21.06.2014թ. ՀՕ-110-Ն/ և ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի տեղի ունեցավ Գողթի դպրոցի նախագծի և նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ հանրային քննարկումը (1-ին փուլ): Հանրային քննարկման մասին հայտարարությունը սույն թվականի մայիսի 8-ին տեղադրվել է Առավուտ օրաթերթում:

Ծրագրի անվանում՝ Սինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցների ծրագիր:

Նախագծող կազմակերպություն՝ "Շին-Կոմֆորտ" ՍՊԸ

Ծրագրի իրականացնող կազմակերպություն՝ Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամ (ՀՏԶՀ),

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒՄ ԷԻՆ

Տ. Պողոսյան	Գառնի համայնքի ղեկավար
Է. Ղարիբյան	Գառնի համայնքի Գողթ վարչական շրջանի ղեկավար
Վ. Կարապետյան	Գառնի համայնքի ղեկավարի տեղակալ
Հ. Գրիգորյան	Գառնիի համայնքապետարանի առաջատար մասնագետ
Վ. Աղդայան	Շին-Կոմֆորտ ՍՊԸ-ի տնօրեն

Տ. Հայրապետյան Շին-Կոմֆորտ ՍՊԸ-ի գլխավոր ճարտարապետ

Ինչպես նաև ԿԳՄՍ-ից ներկայացուցիչներ, Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնից ներկայացուցիչներ, Կոտայքի մարզպետարանից մասնակից, «Լիլանարմ» ՍՊԸ-ից մասնակից, Գառնի և Գողթ համայնքի բնակիչներ և այլն:

Ելույթ ունեցան

Բացման խոսքով հանդես եկավ Գառնի համայնքի ղեկավարի տեղակալը և խոսքը փոխանցեց նախագծող կազմակերպության ներկայացուցիչներին:

Տ. Հայրապետյանը նշեց, որ համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի /21.06.2014թ. ՀՕ-110-Ն/ և ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի իրականացվում է առաջին հանրային լսում: Ներկայացրեց նախատեսվող գործունեությունը, առ այն «Մինչև 2026թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոց» ծրագրի շրջանակներում իրականացվելու է 432 աշակերտի համար նախատեսված դպրոց, որը տիպային դպրոց է և իրականացվելու է տեղակալում: Շինարարության ընթացքում դպրոցը չի քանդվի, քանի դեռ նոր դպրոցը չի կառուցվել: Հին դպրոցը կքանդվի, որի տարածքում իրականացվելու են բարեկարգման աշխատանքներ: Դպրոցի հատակագծային լուծումներում հաշվի են առնված սպորտային և բազմաֆունկցիոնալ դահլիճները, ադմինիստրատիվ մասնաշենքեր, նոր կաթսայատուն, բացօթյա մարզահրապարակ: Նախատեսված է նկուղ, որը կձևառայի նաև որպես ապաստարան: Բաղկացած է լինելու երկու մասնաշենքերից, որոնք միացված են լինելու դեֆորմացիոն կարով: Դպրոցի հատակագծային լուծումներում հաշվի են առնված սպորտային և բազմաֆունկցիոնալ դահլիճները, ադմինիստրատիվ մասնաշենքեր, նոր կաթսայատուն, բացօթյա մարզահրապարակ: Ելնելով դպրոցի ֆունկցիոնալ կառուցվածքից՝ հիմնական բոլոր մասնաշենքերում նախատեսված են առանձին մուտքեր:

Մասնակիցները բարձրաձայնեցին իրենց հարցերը

1. **Հարց:** Ինչ սկզբունքով է ընտրվել թե՛ քանի տեղանոց է լինելու դպրոցը
Պատասխան: ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն, ըստ բնակչության քանակի և գործող դպրոցի աշակերտների քանակի:
2. **Հարց:** Ապաստարանը մեկ հոգու հաշվարկով 1.5քմ է, բավարար է տարածքը?
Պատասխան: Այո, 600 քմ-ից ավել է:
3. **Հարց** Ինչպես են հեռացվելու կեղտաջրերը:
Պատասխան: Քանի որ չկա կեղտաջրերի հեռացման համակարգ, նախատեսվում է փոլոգիական մաքրման կայան կառուցել:

Հանրային քննարկման ավարտին նշվեց, որ արձանագրությունը, մասնակիցների ցանկը և տեսաձայնագրությունը կտրվի 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

*Արձանագրությանը կցված է հանրային ջննարկման մասնակիցների ցանկը՝
համապատասխան սրտրագրություններով*

«Հ. Վոսսեթի տնտ. գյուղի շտաբի» գյուղի շտաբի «Գողթ բնակավայրի» տրանսպորտ ԳՊՊՊՏ
ԱՄՈՒՅՆՆԵՐՆԻ», ԿԵՐԱԲԵՐՈՒՄ ԱՌՁԱՎԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՆԵՐ ԼՍՄՆ ԽՈՒՄԻՍԻՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄԵՍԿ
10.06.2024թ.

Հ/Հ	Անուն Ազգանուն	Ձգտվող դասընթաց	Հասցե	Ստորագրություն	Հեռ.
1	Կասյան Ներսիսյան	Վարձով կառուցվող շինություն	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	077 601052
2	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	0985880225
3	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	053-64-2193
4	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	036255553
5	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	098 9491403
6	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	099-55-64-62
7	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	091 939185
8	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	094 762367
9	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	033333333
10	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	0944665557
11	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	0 916-2646-02
12	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	099 83 84 83

13	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	098 58 2128
14	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	093 81 0317
15	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	058 92 2555
16	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	094 00 0157
17	Սիմոնյան Կարոյան	Գողթ բնակավայրի	Գ. Կասյան	Ա. Կասյան	091 40 07-90

10.06.2024թ. Ա. Կասյան
Գ. Կասյան

Հավելված 10. Պետական տուրքի անդորրագիր

Վճարման հանձնարարական N 62610

Ամսաթիվ/Ժամ	23 հուլիս	2024թ.	15:01	Կատարողի ՊԿ	
Վճարող	«ԼԻԱՆԱՐՄ» ՍՊԸ			ԴԵԲԵՏ	Գումարը(թվերով)
SՏՏ Կոդ	23 00433589	ՀՎՀՀ		h.N	
Վճարողի բանկը	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ «Էրեբունի» մասնաճյուղ ք. Երևան	Կոդ	22061	220613330251000	300,000.00 AMD
Շահառու	Շրջակա միջավայրի նախարարություն			ԿՐԵԴԻՏ	
Կոդ				h.N	
Շահառուի բանկ	ՀՀ կենտրոնական բանկ ք. Երևան	Կոդ	10300	900005000196	

Գումարը տատերով՝ Երեք հարյուր հազար Դրամ 00 լումա

Նպատակ Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն

Շահառուին վճարման ամսաթիվ

Միջնորդավճար 100 ՀՀ դրամ

Կ.Տ. Հաճախորդի ստորագրությունները

Ձևակերպված է ACBA-ONLINE համակարգով 23/07/2024

Գործարքի կոդ 127626776

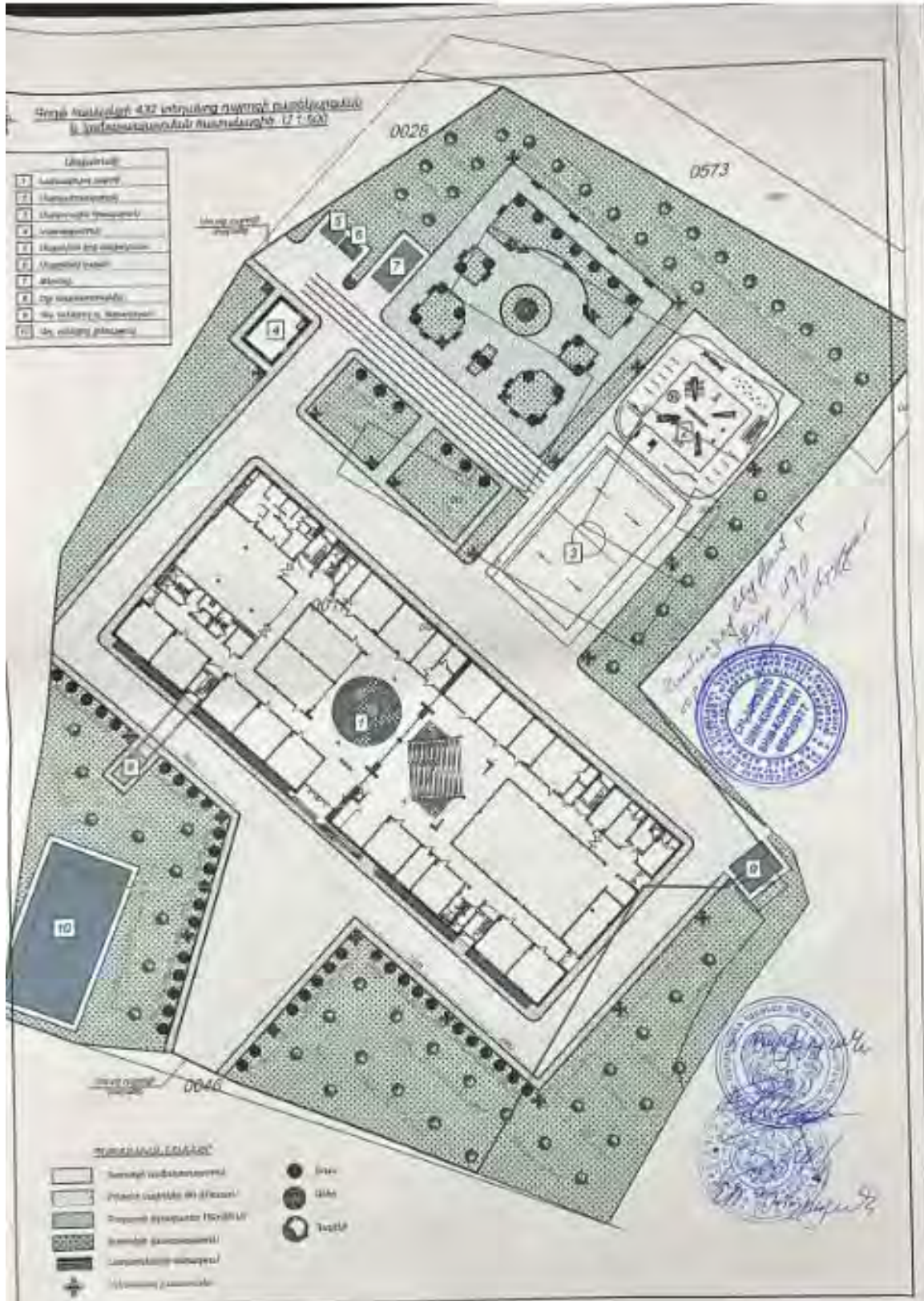
Կատարման ամսաթիվ՝

23/07/24

eFO 72-03-02/3#3

Հավելված 11 Կանաչապատման հատակագիծ

Հավելված 13, Իրավիճակային հատակագիծ

